People's Herald Rs- 160/month People's Herald

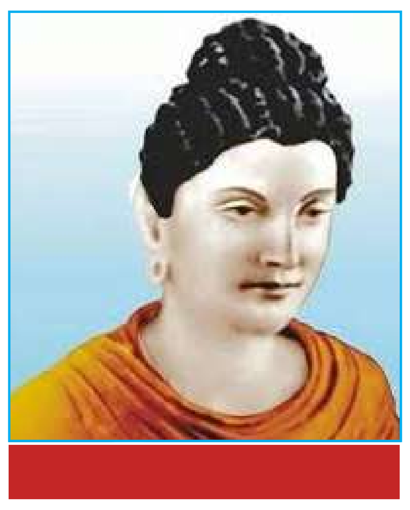

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ"

https://www.facebook.com/profile.php?id=161037521061610

ਪਟਿਆਲਾ

"Equality and Justice" स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

PATIALA On line paper 26 ਦਸੰਬਰ 2025 ਸ਼ੁੱਕਰਵਾਰ "ਰੋਜ਼ਾਨਾ" ਚੌਥਾ ਸਾਲ w.e.f. 15 August 2022 ਪਟਿਆਲਾ

ਮੁੱਖ ਸੰਪਾਦਕ- ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ | whatsapp. 91-94636-01616 | email. hardipchumber57@gmail.com | ਸਹਿ ਸੰਪਾਦਕ- ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਆਸ਼ਾ ਕੁਮਾਰੀ, ਡਾ. ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ

ਅੰਬੇਡਕਰਵਾਦ ਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਅਤੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣਵਾਦ ਅਸਮਾਨਤਾ ਅਧਾਰਿਤ ਵਿਵਸਥਾ, ਸਮਾਨਤਾ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਦਾ ਇਲਾਜ ਹੈ

(Google pay 91-9463601616 HARDIP SINGH STATE BANK OF INDIA ACCT NO-10566643658 . IFSC- SBIN0050773

SGPC ਪ੍ਰਧਾਨ ਧਾਮੀ ਦਾ ਬਿਆਨ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਗੁਮਰਾਹ ਕਰਨ ਦੀ ਸਾਜ਼ਿਸ਼, ਸਰਕਾਰ ਨਹੀਂ, ਸਾਡੇ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਭ ਤੋਂ ਉੱਪਰ-ਬਲਤੇਜ ਪੰਨੂ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 25 ਦਸੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਆਗੂ ਅਤੇ ਸਟੇਟ ਮੀਡੀਆ ਇੰਚਾਰਜ ਬਲਤੇਜ ਪੰਨੂ ਨੇ ਸ਼੍ਰੋਮਣੀ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਬੰਧਕ ਕਮੇਟੀ (ਐਸਜੀਪੀਸੀ) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਹਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ ਦੇ ਉਸ ਬਿਆਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 'ਕੀ ਸਰਕਾਰ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਈ ਹੈ', 'ਤੇ ਤਿੱਖਾ ਪਲਟਵਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਵੀਰਵਾਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪ੍ਰੈੱਸ ਕਾਨਫਰੰਸ ਦੌਰਾਨ ਮੀਡੀਆ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਪੰਨੂ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕਦੇ ਵੀ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਉੱਪਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਮੰਸ਼ਾ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਲਈ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਸਾਹਿਬ ਸਰਵਉੱਚ ਹੈ।

ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਧਾਮੀ ਨੂੰ ਆੜੇ ਹੱਥੀਂ ਲੈਂਦਿਆਂ ਪੰਨੂ ਨੇ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 328 ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਦੇ ਲਾਪਤਾ ਹੋਣ ਦੇ ਗੰਭੀਰ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਧਾਮੀ ਸਾਹਿਬ ਰੌਲਾ ਪਾਉਣਾ ਕਿਉਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਨ? ਕੀ ਆਪਣੀ ਜਵਾਬਦੇਹੀ ਤੋਂ ਭੱਜਣ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਖ਼ੁਦ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਪਰ ਸਮਝਣ ਲੱਗ ਪਏ ਹੋ?

ਬਲਤੇਜ ਪੰਨੂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ 328 ਪਾਵਨ ਸਰੂਪਾਂ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਿੱਖ ਸੰਗਤ ਦੀਆਂ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਇੱਕ ਬੇਹੱਦ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਨਸਾਫ਼ ਜਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਧਾਮੀ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਨੂੰ 'ਸਰਕਾਰੀ ਦਖ਼ਲਅੰਦਾਜ਼ੀ' ਦੱਸ ਕੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਪੰਨੂ ਨੇ ਧਾਮੀ ਦੇ ਉਸ ਹਾਲੀਆ ਬਿਆਨ 'ਤੇ ਵੀ ਹੈਰਾਨੀ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਐਸਜੀਪੀਸੀ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 10-20 ਘਪਲੇ ਹੁੰਦੇ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲ ਕੀਤਾ

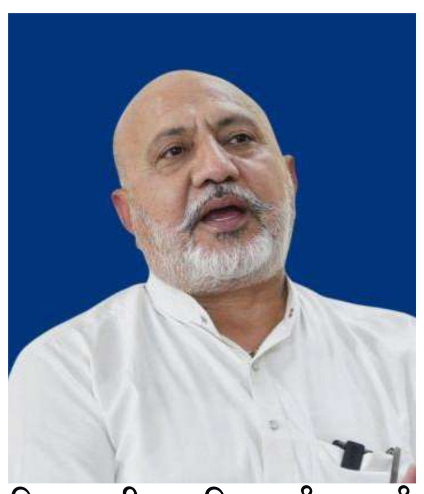

ਕਿ ਧਾਮੀ ਸਾਹਿਬ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਦੱਸਣ ਕਿ ਇਹ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਪਲੇ ਹਨ? ਕੀ ਇਹ ਪੈਸੇ ਦੀ ਹੇਰਾਫੇਰੀ ਹੈ, ਰਸੀਦਾਂ ਦੀ ਫਰਜ਼ੀਵਾੜਾ ਹੈ ਜਾਂ ਛਪਾਈ ਦੌਰਾਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ? ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇਹ ਬਿਆਨ ਬਹੁਤ ਗੰਭੀਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੰਸਥਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੀਆਂ ਜੜ੍ਹਾਂ ਕਿੰਨੀਆਂ ਡੂੰਘੀਆਂ ਹੋ ਚੁੱਕੀਆਂ ਹਨ।

ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿੱਚ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਭਾ ਸ਼ੁਰੂ, ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਸੰਗਤ ਨੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 25 ਦਸੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਇੱਥੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ, ਬਾਬਾ ਫ਼ਤਹਿ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸਾਲਾਨਾ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਭਾ ਅੱਜ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਸੰਗਤ ਸੂਬੇ, ਦੇਸ਼ ਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਪੁੱਜੀ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਤੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਫਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਮੱਥਾ ਟੇਕਿਆ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸ਼ਰਧਾਲੂਆਂ ਦੀ ਆਮਦ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਪੁਲੀਸ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਸਖ਼ਤ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਿਪਟੀ

ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੋਨਾ ਥਿੰਦ ਨੇ ਸੰਗਤ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ ਉਹ ਸ਼ਾਂਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖ ਕੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਭਾ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ।

ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਸਾਹਿਬ ਵਿਚ ਅੱਜ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਭਾ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਦਿਨ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਆਰੰਭ ਹੋਏ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੋਗ 27 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਪੈਣਗੇ। 26 ਦਸੰਬਰ ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ 9 ਵਜੇ ਕਵੀ ਸਮਾਗਮ ਹੋਵੇਗਾ। 27 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਸਵੇਰੇ 9 ਵਜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਫ਼ਤਹਿਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਤੋਂ ਨਗਰ ਕੀਰਤਨ ਆਰੰਭ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੋ ਦੁਪਹਿਰ 12 ਵਜੇ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸ੍ਰੀ ਜੋਤੀ ਸਰੂਪ ਸਾਹਿਬ ਵਿਖੇ ਪੁੱਜੇਗਾ, ਜਿੱਥੇ ਸੋਹਿਲਾ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਪਾਠ ਉਪਰੰਤ ਸਮਾਪਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਦੀਵਾਨ ਹਾਲ ਵਿੱਚ 28 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ ਦਿਨ-ਰਾਤ ਧਾਰਮਿਕ ਦੀਵਾਨ ਸਜਣਗੇ। ਇਸ ਵਾਰ ਲੰਗਰਾਂ ਨੂੰ ਬਿਲਕੁਲ ਸਾਦਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਡਾ. ਸੋਨਾ ਥਿੰਦ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਟਿੱਲੇ 'ਤੇ ਇੰਟੇਗਰੇਟਿਡ ਕੰਟਰੋਲ ਰੂਮ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਪੁਲੀਸ, ਪੀ ਐੱਸ ਪੀ ਸੀ ਐੱਲ, ਸਿਹਤ, ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਤੇ ਸੈਨੀਟੇਸ਼ਨ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ 27 ਦਸੰਬਰ ਤੱਕ 24 ਘੰਟੇ ਸੇਵਾਵਾਂ ਦੇਣਗੇ। ਸ਼ਰਧਾਲੂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਸ਼ਕਲ ਲਈ 01763-232838 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਤਾਰਿਕ ਰਹਿਮਾਨ, ਖਾਲਿਦਾ ਜ਼ੀਆ ਦਾ ਪੁੱਤਰ 17 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵਤਨ ਪਰਤਿਆ

ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਸਮਰਥਕ ਪੁੱਜੇ; ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਹੁਦੇ ਦੇ ਹਨ ਮੁੱਖ ਦਾਅਵੇਦਾਰ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 25 ਦਸੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਦੀ ਸਾਬਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਖਾਲਿਦਾ ਜ਼ੀਆ ਦੇ ਲੜਕੇ ਤਾਰਿਕ ਰਹਿਮਾਨ 17 ਸਾਲ ਬਾਅਦ ਵਤਨ ਪਰਤ ਆਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢਾਕਾ ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਬੀਐੱਨਪੀ ਦੇ ਹਜ਼ਾਰਾ ਕਾਰਕੁਨ ਪੁੱਜੇ। ਤਾਰਿਕ ਆਪਣੀ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਲੰਡਨ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਏ ਸਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਹਸੀਨਾ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਤਾਰਿਕ

'ਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਕਈ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਸਨ।

ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ ਵਿਚ ਅਗਲੇ ਸਾਲ 12 ਫਰਵਰੀ ਨੂੰ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਵੇਲੇ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ ਦੀ ਪਾਰਟੀ ਅਵਾਮੀ ਲੀਗ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਤੇ ਸ਼ੇਖ ਹਸੀਨਾ ਇਸ ਵੇਲੇ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮੌਕੇ ਬੰਗਲਾਦੇਸ਼ੀ ਨੈਸ਼ਨਲਿਸਟ ਪਾਰਟੀ (ਬੀਐਨਪੀ) ਚੋਣ ਜਿੱਤਣ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਹੈ। ਬੀਐਨਪੀ ਦੀ ਆਗੂ ਖਾਲਿਦਾ ਜ਼ੀਆ ਦੀ ਸਿਹਤ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਤਾਰਿਕ ਰਹਿਮਾਨ ਹੀ ਅਗਲੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਬਣ ਸਕਦੇ ਹਨ।

ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਾਰਿਕ ਰਹਿਮਾਨ ਦਾ ਸਵਾਗਤ ਕਰਨ ਲਈ ਢਾਕਾ ਵਿਚ ਥਾਂ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਵਾਗਤੀ ਬੈਨਰ ਤੇ ਬੋਰਡ ਲਾਏ ਗਏ ਹਨ। ਕਈ ਜਣਿਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਸਲ ਆਗੂ ਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਹਵਾਈ ਅੱਡੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਆਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਤਾਰਿਕ ਰਹਿਮਾਨ ਵੱਲੋਂ ਰੋਡ ਸ਼ੋਅ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਭਰਵਾਂ ਸਵਾਗਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਜਨਵਰੀ ਤੋਂ "ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ" ਸ਼ੁਰੂ: ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਸਾਲਾਨਾ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 25 ਦਸੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਵਸਨੀਕਾਂ ਲਈ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਤੋਹਫੇ ਵਜੋਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਭਗਵੰਤ ਸਿੰਘ ਮਾਨ ਨੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਜਨਵਰੀ 2026 ਤੋਂ "ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਸਿਹਤ ਯੋਜਨਾ" ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਰਦਿਆਂ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੂਬੇ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਖਰਚੇ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਗੁਣਵੱਤਾ ਭਰੀ ਸਿਹਤ ਸਹੂਲਤਾਂ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਕੀਮ ਤਹਿਤ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਹਰ ਨਾਮਜ਼ਦ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ \(₹10\) ਲੱਖ ਤੱਕ ਦਾ ਕੈਸ਼ਲੈੱਸ (ਨਕਦ ਰਹਿਤ) ਇਲਾਜ ਮਿਲੇਗਾ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਵੱਡੀਆਂ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਮਹਿੰਗੇ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਲੋਕਾਂ 'ਤੇ ਪੈਂਦਾ ਵਿੱਤੀ ਬੋਝ ਘਟੇਗਾ।

ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇਸ਼ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਅਜਿਹਾ ਸੂਬਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਹਰ ਪਰਿਵਾਰ ਲਈ \(₹10\) ਲੱਖ ਤੱਕ ਨਕਦ ਰਹਿਤ ਇਲਾਜ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਯੋਜਨਾ ਸਰਕਾਰੀ ਅਤੇ ਸੂਚੀਬੱਧ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਦੇ ਵਿਆਪਕ ਨੈਟਵਰਕ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੂਚੀਬੱਧ ਹਸਪਤਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਯੋਜਨਾ ਦਾ ਕੇਂਦਰੀ ਧਿਆਨ ਕੈਸ਼ਲੈੱਸ ਅਤੇ ਪੇਪਰਲੈੱਸ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਹੋਵੇਗਾ, ਤਾਂ ਜੋ ਦਾਖ਼ਲੇ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਕਲੇਮ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਤੱਕ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ-ਤੀਜੇ ਦਰਜੇ ਦੀ ਸਿਹਤ ਸੰਭਾਲ 'ਤੇ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਖਰਚਾ ਘਟੇ।

ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿੱਚ ਭਰਤੀ ਹੋਣ ਦੇ ਖਰਚੇ, ਸਰਜਰੀਆਂ ਅਤੇ ਡਾਕਟਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਵਾਂ, ਆਈਸੀਯੂ ਅਤੇ ਗੰਭੀਰ ਦੇਖਭਾਲ, ਬੀਮਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ, ਦਵਾਈਆਂ, ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਪੈਕੇਜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮਾਨ, ਅਤੇ ਦਾਖ਼ਲੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਖਰਚੇ ਵੀ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇਹ ਸੀਮਾ \(₹5\) ਲੱਖ ਸੀ, ਜੋ ਹੁਣ ਵਧਾ ਕੇ \(₹10\) ਲੱਖ ਕਰ

ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਆਮਦਨ ਅਧਾਰਤ ਕੋਈ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੇ ਪੈਨਸ਼ਨਰ ਸਮੇਤ ਪੰਜਾਬ ਦਾ ਹਰ ਨਾਗਰਿਕ ਇਸ ਮੁਫ਼ਤ ਸਿਹਤ ਕਵਰੇਜ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਸ ਨਾਲ ਕੋਈ ਵੀ ਨਾਗਰਿਕ ਵਿੱਤੀ ਤੰਗੀਆਂ ਕਾਰਨ ਇਲਾਜ ਤੋਂ ਵਾਂਝਾ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਸਿਹਤ ਵਿਭਾਗ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਸੁਚਾਰੂ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਦਾ ਝਾਂਸਾ ਦੇ ਕੇ ਧੋਖਾ ਦੇਹੀ ਤੇ ਜਾਲਸਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ 'ਚ ਦੋ ਖਿਲਾਫ ਹੋਇਆ ਪਰਚਾ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ"
ਪਟਿਆਲਾ 25 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮੋਰਿੰਡਾ ਸਾਦਰ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਪਿੰਡ ਬਰਸਾਲਪੁਰ ਦੇ ਇੱਕ ਨੌਜਵਾਨ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਣ ਦਾ ਝਾਂਸਾ ਦੇ ਕੇ ਡੇਢ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਠੱਗਣ ਸਬੰਧੀ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਮੁਕਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਅਗਲੇਰੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਇਸ ਸਬੰਧੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦਿਆ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਐਸਐਚਓ ਮੋਰਿੰਡਾ ਸਦਰ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਬਲਵੀਰ ਸਿੰਘ ਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਬਰਸਾਲਪੁਰ ਥਾਣਾ ਸ੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਜੁਲਾਈ 2025 ਵਿੱਚ ਐਸਐਸਪੀ ਰੂਪਨਗਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸਾਲ 2023 ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਵਿਦੇਸ਼ ਜਾਣ ਸੰਬੰਧੀ ਮੋਰਿੰਡਾ ਦੇ ਬੱਸ ਸਟੈਂਡ ਨੇੜੇ ਟਰੈਵਲ ਏਜੰਟ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਊਜ਼ੀਲੈਂਡ ਭੇਜਣ ਲਈ 12 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ।

ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਆਪਣੀ ਦਰਖਾਸਤ ਵਿੱਚ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਉਸਦਾ ਪਾਸਪੋਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਰੱਖ ਲਏ ਸਨ ਅਤੇ ਉਸੇ ਦਿਨ ਉਸਨੇ 30 ਹਜਾਰ ਰੁਪਏ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਟਰਾਂਸਫਰ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਵੱਲੋ ਵੱਖ ਵੱਖ ਸਮੇਂ ਤੇ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬੈਂਕ ਖਾਤੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਵਾਰੀ 1,20,000 ਹੋਰ ਜਮਾ ਕਰਵਾਏ ਗਏ। ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾ ਤਾਂ ਵਿਦੇਸ਼ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਦੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਹਨ। ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੁਲਿਸ ਤੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਟਰੈਵਲ ਏਜਟ ਖਿਲਾਫ ਸਖਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਪੈਸੇ ਵਾਪਸ ਕਰਵਾਉਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੀ ਦਰਖਾਸਤ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਡੀਐਸਪੀ ਸ੍ਰੀ ਚਮਕੌਰ ਸਾਹਿਬ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ , ਜਿਨਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਡੀਏ ਲੀਗਲ ਦੀ ਰਾਏ ਲੈਣ ਅਤੇ ਐਸਐਸਪੀ ਰੂਪਨਗਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਉਪਰੰਤ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੁੱਤਰ ਨਾਰੰਗ ਸਿੰਘ ਪਿੰਡ ਲੁਹਾਰ ਮਾਜਰਾ ,ਥਾਣਾ ਖੇੜੀ ਨੌਧ ਸਿੰਘ, ਜਿਲਾ ਸ੍ਰੀ ਫਤਿਹਗੜ੍ਹ ਸਾਹਿਬ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀ ਪਵਨ ਕੁਮਾਰ ਨਿਵਾਸੀ ਪਿੰਡ ਹਾਜੀਪੁਰ ਥਾਣਾ ਗੜਸ਼ੰਕਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਖਿਲਾਫ ਮਨ ਵਿੱਚ ਧਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਤੋਂ ਹੀ ਬਦਨੀਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਲਾਲਚ ਵੱਸ ਹੋ ਕੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਤਾ ਹਰਜੋਤ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ ਤੇ ਧੋਖਾਦੇਹੀ ਤੇ ਜਾਲਸਾਜੀ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਅਧੀਨ ਬੀਐਨਐਸ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਾਵਾਂ ਅਧੀਨ ਮੁਕਦਮਾ ਦਰਜ ਕਰਕੇ ਦੋਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਪਟਿਆਲਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਗੈਂਗਸਟਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਮੰਨਾ ਦਾ ਡਕਾਲਾ ਨੇੜੇ ਕੀਤਾ ਐਨਕਾਊਂਟਰ

ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹਾਲਤ 'ਚ ਰਜਿੰਦਰਾ ਹਸਪਤਾਲ 'ਚ ਕਰਵਾਇਆ ਭਰਤੀ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ"
ਪਟਿਆਲਾ 25 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪਟਿਆਲਾ : ਪਟਿਆਲਾ ਪੁਲਿਸ ਨੇ ਅੱਜ ਡਕਾਲਾ ਨੇੜੇ ਗੈਂਗਸਟਰ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਮੰਨਾ ਦਾ ਐਨਕਾਊਂਟਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਐਨਕਾਊਂਟਰ ਦੌਰਾਨ ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਮੰਨਾ ਦੀ ਲੱਤੀ ਵਿਚ ਗੋਲੀ ਲੱਗੀ, ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੂੰ ਇਲਾਜ ਲਈ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਰਜਿੰਦਰਾ ਹਸਪਤਾਲ ਵਿਚ ਭਰਤੀ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਮਨਪ੍ਰੀਤ ਮੰਨਾ ਨੂੰ ਗੈਂਗਸਟਰ ਲੱਕੀ ਪਟਿਆਲ ਦਾ ਗੁਰਗਾ ਦੱਸਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਜਦਕਿ ਦੂਜਾ ਮੁਲਜ਼ਮ ਮੌਕੇ ਤੋਂ ਫਰਾਰ ਹੋ ਗਿਆ। ਗੈਂਗਸਟਰ ਮੰਨਾ ਪੰਜਾਬ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਫਿਰੌਤੀ ਮੰਗਣ ਦੇ ਆਰੋਪ ਵਿਚ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀ। ਮੰਨਾ 'ਤੇ ਰਾਜਪੁਰਾ ਸਥਿਤ ਭਰਾਵਾਂ ਦੇ ਢਾਬੇ ਦੇ ਮਾਲਕ ਕੋਲੋਂ ਅਤੇ ਪਾਤੜਾਂ ਦੇ ਇਕ ਐਨ.ਆਰ. ਆਈ. ਤੋਂ ਫਿਰੌਤੀ ਮੰਗਣ ਦਾ ਆਰੋਪ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਚਲਦਿਆਂ ਪਟਿਆਲਾ ਪੁਲਿਸ ਵੱਲੋਂ ਮੁਲਜ਼ਮ ਦੀ ਲਗਾਤਾਰ ਪੈੜ ਦੱਬੀ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਪੁਲਿਸ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਕਾਬੂ ਕਰਨ 'ਚ ਕਾਮਯਾਬੀ ਹਾਸਲ ਹੋ ਗਈ।

ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਨੇ ਮਾਨਸਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸੁਣੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ"
ਪਟਿਆਲਾ 25 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਮਾਨਸਾ, 25 ਦਸੰਬਰ 2025 :ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਾਸ਼ਤ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਦੇ ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ (ਪੀ ਐਸ ਐਚ ਆਰ ਸੀ) ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਪਦਮ ਸ਼੍ਰੀ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੰਟੀ ਨੇ ਅੱਜ ਇੱਥੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੇਲ੍ਹ ਦਾ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕੈਦੀਆਂ ਤੇ ਹਵਾਲਾਤੀਆਂ ਲਈ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਕਮਿਸ਼ਨ ਮੈਂਬਰ ਜਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ੰਟੀ ਨੇ ਬੈਰਕਾਂ, ਰਸੋਈ, ਭੋਜਨ ਸੇਵਾਵਾਂ, ਪਖਾਨੇ, ਸਫਾਈ, ਡਾਕਟਰੀ ਸਹੂਲਤਾਂ ਦਾ ਜਾਇਜ਼ਾ ਲਿਆ। ਓਨ੍ਹਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾਤੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਵੀ ਸੁਣੀਆਂ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਸਫਾਈ ਦੇ ਉੱਚ ਮਿਆਰਾਂ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਰਸੋਈ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਖਾਣੇ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਅਤੇ ਸਫਾਈ ਦਾ ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਖੁਦ ਖਾਣਾ ਖਾ ਕੇ ਦੇਖਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਅੰਦਰ ਕੈਦੀਆਂ ਲਈ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨਕ ਡਾਕਟਰ ਦੀ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮੌਜ਼ੂਦਗੀ ਦਾ ਮਸ਼ਵਰਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਕੈਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਖੇਡ ਮੈਦਾਨਾਂ ਅੰਦਰ ਹਾਜ਼ਰੀ ਨੂੰ ਸਰਾਹਿਆ।

ਓਨ੍ਹਾਂ ਜੇਲ੍ਹ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨਾਲ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸ਼ਲਾਘਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕੈਦੀਆਂ ਦੇ ਹੁਨਰ ਵਿਕਾਸ ਉੱਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ। ਓਨ੍ਹਾਂ ਕੈਦੀਆਂ ਦੀ ਸਿਹਤ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਉਹ ਫੁੱਟਬਾਲ ਖੇਡ ਰਹੇ ਕੈਦੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਿਲੇ ਅਤੇ ਓਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਜੇਲ੍ਹ ਸੁਪਰਡੰਟ ਰਾਹੁਲ ਰਾਜਾ, ਡਿਪਟੀ ਸੁਪਰਡੰਟ ਜਗਜੀਤ ਸਿੰਘ, ਡੀ.ਐਸ.ਪੀ. ਪੁਸ਼ਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਿੱਲ, ਸਬ ਰਜਿਸਟਰਾਰ ਬਲਕਾਰ ਸਿੰਘ, ਸਹਾਇਕ ਸੁਪਰਡੰਟ ਸੁਖਪਾਲ ਸਿੰਘ ਮੌਜੂਦ ਸਨ।

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਵਿੱਚ 'ਇੱਕ ਰੁਪਿਆ ਸਟੋਰ' ਖੁੱਲ੍ਹਿਆ: ਕੱਪੜੇ, ਜੁੱਤੇ ਅਤੇ ਮਿਕਸਰ ਸਿਰਫ਼ ₹1 ਵਿੱਚ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ"
ਪਟਿਆਲਾ 25 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ, 25 ਦਸੰਬਰ 2025 ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਵੱਲੋਂ ਅੱਜ ਸੈਕਟਰ 38ਸੀ ਸਥਿਤ ਰਾਣੀ ਝਾਂਸੀ ਭਵਨ ਵਿਖੇ 'ਇੱਕ ਰੁਪਿਆ ਸਟੋਰ' ਖੋਲ੍ਹਿਆ ਗਿਆ। ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਦਿਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਇਸ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਭੀੜ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਲੀ, ਜਿੱਥੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਕੱਪੜੇ, ਜੁੱਤੇ, ਭਾਂਡੇ ਅਤੇ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਖਰੀਦੀਆਂ।

ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਉਤਸ਼ਾਹ

ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਇਸ ਪਹਿਲਕਦਮੀ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ ਜ਼ਾਹਰ ਕੀਤੀ।

ਮਿਕਸਰ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਖੁਸ਼ੀ: ਡੱਡੂਮਾਜਰਾ ਦੀ ਇੱਕ ਔਰਤ, ਜਿਸਨੂੰ ਮਿਕਸਰ ਮਿਲਿਆ, ਨੇ ਕਿਹਾ, "ਅੱਜ ਮੇਰਾ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਾ ਆਇਆ।"

ਸਮਾਨ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਰੋਕਣਾ: ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਸਟੋਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਮਤੀ ਸਾਮਾਨ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ।

₹1 ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਮੁੱਖ ਵਸਤੂਆਂ

ਇਸ ਸਟੋਰ ਵਿੱਚ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਵਸਤੂਆਂ ਉਪਲਬਧ ਸਨ, ਜੋ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ 1 ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀਆਂ:

- ਗਰਮ ਕੱਪੜੇ
- ਜੁੱਤੇ
- ਪਲਾਸਟਿਕ ਦਾ ਸਮਾਨ
- ਕਿਤਾਬਾਂ ਅਤੇ ਨੋਟਬੁੱਕਾਂ
- ਪੇਂਟਿੰਗ
- ਟਰਾਲੀ ਬੈਗ
- ਮਿਕਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕ ਚੀਜ਼ਾਂ

ਨਿਗਮ ਦੀ ਪਹਿਲਕਦਮੀ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼

ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਇਹ ਸਮਾਗਮ ਕਈ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਆਯੋਜਿਤ ਕਰਦਾ ਆ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਮੇਅਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਬਬਲਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਾਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਿਹੜੇ ਬੱਚੇ ਕਿਤਾਬਾਂ ਜਾਂ ਨੋਟਬੁੱਕਾਂ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਫਾਇਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਹ ਸਮਾਨ ਕਿੱਥੋਂ ਆਉਂਦਾ ਹੈ?

ਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਵਸਨੀਕ ਆਪਣੇ ਵਾਧੂ ਕੱਪੜੇ, ਇਲੈਕਟ੍ਰਾਨਿਕਸ, ਕੰਪਿਊਟਰ, ਐਲਸੀਡੀ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੇ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਕੇਂਦਰ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਸਤੂਆਂ ਦੀ ਸਫਾਈ ਅਤੇ ਮੁਰੰਮਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਹਰ ਸਾਲ "ਇੱਕ ਰੁਪਏ ਦੀ ਦੁਕਾਨ" ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਨਾਲ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੂੰ ਮਾਲੀਆ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਸਟੋਰ ਦਾ ਉਦਘਾਟਨ ਮੇਅਰ ਹਰਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਬਬਲਾ ਨੇ ਕੀਤਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਮਿਤ ਕੁਮਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਹਿਮਾਨ ਵਜੋਂ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਏ।

ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਮੁਸਲਿਮ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਅਧਿਆਪਕ ਦੀ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਹੱਤਿਆ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ"
ਪਟਿਆਲਾ 25 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਅਲੀਗੜ੍ਹ ਮੁਸਲਿਮ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ (ਏ.ਐਮ.ਯੂ.) ਦੇ ਕੈਂਪਸ ਵਿੱਚ ਅਣਪਛਾਤੇ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਅਧਿਆਪਕ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀ ਮਾਰ ਕੇ ਉਸ ਦੀ ਹੱਤਿਆ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਖ਼ਬਰ ਸਾਹਮਣੇ ਆਈ ਹੈ। ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਪ੍ਰੋਕਟਰ ਪ੍ਰੋਫੈਸਰ ਮੁਹੰਮਦ ਵਸੀਮ ਅਲੀ ਨੇ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦੇ ਏਬੀਕੇ (ABK) ਸਕੂਲ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਰਾਓ ਦਾਨਿਸ਼ ਅਲੀ ਨੂੰ ਰਾਤ ਕਰੀਬ 9 ਵਜੇ ਲਾਇਬ੍ਰੇਰੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ।

ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦਾਨਿਸ਼ ਅਲੀ ਦੇ ਸਿਰ ਵਿੱਚ ਗੋਲੀ ਲੱਗੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਵਾਹਰ ਲਾਲ ਨਹਿਰੂ ਮੈਡੀਕਲ ਕਾਲਜ ਵਿੱਚ ਇਲਾਜ ਦੌਰਾਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਗੋਲੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਬਾਰੇ ਅਜੇ ਸਪੱਸ਼ਟਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਕੁਝ ਲੋਕਾਂ ਵੱਲੋਂ ਤਿੰਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜ ਗੋਲੀਆਂ ਚਲਾਏ ਜਾਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕਹੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਐੱਸਐੱਸਪੀ ਨੀਰਜ ਜਾਦੋਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਦੋ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੇ ਇਸ ਵਾਰਦਾਤ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪੁਲੀਸ ਵੱਲੋਂ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹਮਲਾਵਰਾਂ ਦੀ ਭਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਇਹ ਘਟਨਾ ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਵਾਪਰੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਯੋਗੀ ਆਦਿੱਤਿਆਨਾਥ ਨੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਸੂਬੇ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਸੁਧਾਰ ਹੋਣ

ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਸਮਾਜਵਾਦੀ ਪਾਰਟੀ 'ਤੇ ਨਿਸ਼ਾਨਾ ਸਾਧਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਹੁਣ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦੰਗੇ ਜਾਂ ਕਰਫਿਊ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਰਾਜ ਕਾਇਮ ਹੈ। ਏਐੱਨਆਈ

ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ"
ਪਟਿਆਲਾ 25 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਭਾਰਤੀ ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨ ਹੁਣ ਸੋਸ਼ਲ ਮੀਡੀਆ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ। ਇਸ 'ਤੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਬੰਦੀ ਲਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਫੌਜ ਨੇ ਸਾਲ 2020 ਵਿਚ ਲੱਗੀ ਪਾਬੰਦੀ ਕੁਝ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤਹਿਤ ਹਟਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇੰਸਟਾਗਰਾਮ 'ਤੇ ਰੀਲ, ਫੋਟੋ ਤੇ ਵੀਡੀਓ ਦੇਖਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਪਰ ਉਹ ਇੰਸਟਾਗਰਾਮ 'ਤੇ ਟਿੱਪਣੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਣਗੇ।

ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨ ਵਟਸ ਐਪ ਤੇ ਟੈਲੀਗਰਾਮ 'ਤੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਸਾਂਝੀ ਕਰ ਸਕਣਗੇ ਪਰ ਇਹ ਜਾਣਕਾਰੀ ਆਮ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਐਕਸ ਤੇ ਯੂਟਿਊਬ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਐਪਸ ਲਈ ਵੀ ਦਿਸ਼ਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ।

ਦੱਸਣਾ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਾਲ 2020 ਵਿਚ ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲੀਕ ਹੋਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਫੌਜ ਦੇ ਜਵਾਨਾਂ ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ 89 ਐਪਸ ਹਟਾਉਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਇਸ ਵਿਚ ਫੇਸਬੁੱਕ, ਇੰਸਟਾਗਰਾਮ, ਟਿਕਟੌਕ, ਜ਼ੂਮ ਤੇ ਪਬਜੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਉਸ ਵੇਲੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਐਪ ਜ਼ਰੀਏ ਕਈ ਹਨੀ ਟਰੈਪ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਏ ਸਨ ਤੇ ਕਈ ਅਹਿਮ ਜਾਣਕਾਰੀਆਂ ਲੀਕ ਹੋ ਗਈਆਂ ਸਨ ਜਿਸ ਕਰ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸਖਤ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣਾ ਪਿਆ ਸੀ।

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ"
ਪਟਿਆਲਾ 25 ਦਸੰਬਰ
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸਾਡੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਲੇ ਬਾਕੀ ਹੈ- ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ

ਬਾਬਾ ਸਾਹਿਬ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ

ਇੰਜੀ. ਹਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਚੁੰਬਰ

1935 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇੰਡੀਅਨ ਨੈਸ਼ਨਲ ਕਾਂਗਰਸ ਪਾਰਟੀ ਨੇ 1937 ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਦੇ ਅੱਧੇ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਣਾਈਆਂ ਅਤੇ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੇ 7 ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਬਣਾਏ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ ਬਣੇ ਅਤੇ ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਆਦਿ ਵੀ ਬਣਨ ਲੱਗੇ। ਹੁਣ ਸ਼ਾਸਨ, ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਭਾਰਤ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਹੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਲੋਕ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਦਾ ਗੁਲਾਮ ਮੰਨਦੇ ਸਨ। 1947 ਵਿੱਚ ਸੱਤਾ ਬਦਲਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਨੂੰ ਲਗਭਗ ਉਹ ਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਕੁੱਝ ਲਾਭ ਹੋਇਆ ਜਿਹੇ ਜਿਹਾ ਲਾਭ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਸ਼ਾਸਨ ਕਾਲ ਦੌਰਾਨ ਚਤਰਵਰਨ ਦੇ ਹਿੰਦੂ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹਾਸਲ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵੀ ਅਨੁਸੂਚਿਤ ਵਰਗ ਦੇ ਲੋਕ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ, ਵਿਧਾਇਕ, ਸੰਸਦ ਮੈਂਬਰ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਪਰ ਉਹ ਸਮਾਨਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਵਰਗ ਨੂੰ ਬਣਦਾ ਹੱਕ ਦਿਵਾਉਣ ਦੇ ਲਈ ਕੁੱਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ।

ਕਲ੍ਹ ਦੇ ਲੇਖ ਦਾ ਬਾਕੀ ਭਾਗ

ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਇਕ ਲੜੀ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ

ਸਨਾਤਨੀਆਂ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਕੀ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ? ਅੱਜ ਰਾਜ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਤੋਂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਹਰ ਪਹਿਲੂ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੋਲ ਸਰਬ-ਵਿਆਪਕਤਾ ਹੈ।

ਮੈਂ ਐਲਾਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮਨੂ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੁਣ ਖਤਮ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਨਾਤਨੀ ਮਾਨਸਿਕਤਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਜ਼ਿਆਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸੀਂ ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਸਮਾਜ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਣਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਾਏ ਵੀ ਜਾਣਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਮੇਰੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸੁਧਾਰ ਅਸੀਂ ਨਵੇਂ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉਣ ਜਾ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਕੀ ਉਹ ਸਾਡੇ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹਨ? ਮੈਂ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਵਿਦਵਾਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਪਰ ਮੈਂ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੈਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਲਈ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਸ਼ਾਸਤਰੀ ਆਧਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

1. ਮੌਜੂਦਾ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਤ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਜਾਤ ਨੂੰ ਮਾਂ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ 'ਮਾਤਰਿਸਾਵਰਨਿਆ' ਮੰਨਦਾ ਹੈ। ਪਰ, ਕੀ ਮਾਤ੍ਰੀਵਰਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਸਰਵ ਵਿਆਪਕ ਹੈ? ਕੀ ਇਹ ਨਿਯਮ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੈ? ਜਾਂ ਕੀ ਮਾਤ੍ਰੀਵਰਣ ਦਾ ਨਿਯਮ ਨਵਾਂ ਹੈ? ਜੇ ਨਵਾਂ ਹੈ ਤਾਂ ਪੁਰਾਣਾ ਨਿਯਮ ਕੀ ਸੀ? ਸਾਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਵਾਲਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਪਵੇਗਾ।

ਜਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅੱਜ ਲੋਕ ਜਾਤ-ਪਾਤ ਬਾਰੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਵਾਲ ਪੁਰਾਣੇ ਸਮਿਆਂ ਵਿਚ ਵੀ ਉਠਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਕੀ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਤ ਮਾਤਾ ਦੀ ਜਾਤ ਜਾਂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ? ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਮਨੁਸਮ੍ਰਿਤੀ ਵਿਚ 'ਅਵੰਤਰ ਵਰਣ' ਨਾਮਕ ਵਿਧੀ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਪਿਤਾ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੈ ਅਤੇ ਮਾਂ ਕਸ਼ਤਰੀ ਹੈ ਤਾਂ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਤ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੋਵੇਗੀ।

ਪਰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪਿਤਾ ਅਤੇ ਵੈਸ਼ ਮਾਤਾ ਦੇ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਵੈਸ਼ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਮਨੁਸਮ੍ਰਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ ਕਿ ਬੱਚੇ ਦੀ ਜਾਤ ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਤ ਹੈ। ਰਾਜਵਾੜੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀ 'ਰਾਧਾਮਾਧਵਵਿਲਾਸਚੰਪੂ' ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੰਮੀ ਸੂਚੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕਸ਼ਤਰੀ ਜਾਤੀ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤਨੂ ਅਤੇ ਸ਼ੂਦਰ ਜਾਤੀ ਦੀ ਗੰਗਾ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਭੀਸ਼ਮ ਨੂੰ ਕਸ਼ਤਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਦਵੈਪਾਯਨ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਪਰਾਸ਼ਰ ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਸੀ। ਉਸਦੀ ਮਾਂ ਮਤਸਯਗੰਧਾ ਜਾਤੀ ਦੀ ਇੱਕ ਮਛੇਰੀ ਸੀ। ਪਰ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾਦਵੈਪਾਯਨ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਹੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਸ਼ਵਾਮਿੱਤਰ ਕਸ਼ਤਰੀ ਅਤੇ ਮੇਨਕਾ ਅਪਸਰਾ। ਇਸ ਜੋੜੇ ਦੀ ਧੀ ਸ਼ਕੁੰਤਲਾ ਨੂੰ ਕਸ਼ਤਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਜਰਤਕਾਰੂ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਸੀ ਅਤੇ ਜਰਤਕਾਰੀ ਨਾਗ ਸੀ। ਉਸ ਦੇ ਪੁੱਤਰ ਆਸਤ ਨੂੰ ਬ੍ਰਾਹਮਣ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਿਤਾ ਦੀ ਜਾਤ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੇਰਾ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅੱਜ ਇਸ ਵਿਧੀ ਨੂੰ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਪੁਰਾਣੀਆਂ ਰਵਾਇਤਾਂ ਕਿੱਥੇ ਟੁੱਟ ਗਈਆਂ?

('ਜਨਤਾ' ਦਾ ਵਿਚਕਾਰਲਾ ਪੰਨਾ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਸੰਪਾਦਕ)

ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਪਹਿਲੀ ਪਤਨੀ ਦੇ ਗੁਜ਼ਾਰੇ ਲਈ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਮੋਟੀ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰ ਰਹੇ ਹੋ, ਤਾਂ ਇਹ ਸ਼ਰਤ ਸਭ ਤੋਂ ਔਖੀ ਹੈ। ਸੋ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦਾ ਅਰਥ ਇਹੀ ਹੈ ਕਿ ਕੌਟਿਲਯ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਹੀ ਪਤਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਨਵੇਂ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਤਲਾਕ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪਰਾਸ਼ਰ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰਾਸ਼ਰ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਵਿਚ ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਔਰਤ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਆਹ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਦੇ ਪਤੀ ਦਾ ਨਪੁੰਸਕ, ਲਾਪਤਾ ਜਾਂ ਮਰਿਆ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇੱਕ ਗੱਲ ਸਿੱਧ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਔਰਤ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਧਾ ਕੇ ਤਲਾਕ ਦਾ ਦਾਇਰਾ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਭਾਵ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤਲਾਕ ਦੇ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਪਰਾਸ਼ਰ ਸਮ੍ਰਿਤੀ ਵਰਗਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਮ੍ਰਿਤੀਕਾਰ ਬ੍ਰਿਹਸਪਤੀ ਨੂੰ ਔਰਤਾਂ ਦੇ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਆਧਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਵਾ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਆਪਣੀ ਵਿਰਾਸਤ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਔਰਤ ਮਰਦ ਦੀ ਬਿਹਤਰ ਅੱਧੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਪਤੀ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਉਸ ਦੀ ਅਰਧਾਂਗਣੀ ਵਜੋਂ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਬਤੀਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਬਾਕੀ ਅੱਧੀ ਦੀ ਦੌਲਤ ਉੱਤੇ ਕਿਸੇ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਮੈਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਰਾਏ ਬਹੁਤ ਮਜ਼ਬੂਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਵੀ ਮਨੂ ਵਿਰੋਧ ਕਰਦਾ ਸੀ।

ਜੇ ਮੈਂ ਤੁਹਾਨੂੰ ਦੱਸਾਂ, ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਸ਼ਾਇਦ ਹੈਰਾਨ ਹੋਵੋਗੇ ਕਿ ਮਨੂ ਵੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ। ਉਹ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਵਿਰੋਧੀ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਯੱਗ ਨੂੰ ਉੱਤਮ ਕਰਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਆਰੀਆ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਯੱਗ ਦਾ ਪੈਮਾਨਾ ਜਿੰਨਾ ਵੱਡਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਸਾਰ ਓਨਾ ਹੀ ਵੱਡਾ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਉਂਕਿ ਔਰਤਾਂ ਨੂੰ ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਹ ਯੱਗ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਜਾਇਦਾਦ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਸ ਸਮੇਂ ਯੱਗ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਗੂੜ੍ਹਾ ਰਿਸ਼ਤਾ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਮਨੂ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ, 'ਜੇ ਧਰਮ ਦਾ ਪ੍ਰਚਾਰ ਹੋਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹੋਰ ਯੱਗ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ' ਜੇਕਰ ਇਹ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਕੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਕਾਰਨ ਯੱਗਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨਹੀਂ ਘਟੇਗੀ? ਇਸ ਧਾਰਮਿਕ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਦਾ ਸਹਾਰਾ ਲੈ ਕੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਕੀ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਧਰਮ ਵਿਰੋਧੀ ਨਹੀਂ ਹੈ? ਅਤੇ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰੀ ਉਤਰਾਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਆਧਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਨਾਤਨੀਆਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪੁੱਛਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕੀ ਤੁਸੀਂ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹੋ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਮਨੂ ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੀ?

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ 'ਦਸਤੱਕ' ਨੂੰ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਾਰੇ ਸੋਚੀਏ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿੱਚ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਦੇ ਮੂਲ ਨੂੰ ਵੇਖਣਾ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਮਨੂ ਅਨੁਸਾਰ ਚਾਰ ਕਰਜ਼ੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਹਿੰਦੂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਰਹਿਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜੱਦੀ ਕਰਜ਼ਾ (ਜੱਦੀ ਪੁੱਸ਼ਤੀ ਹੋਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ) । ਇਸ ਕਰਜ਼ੇ ਤੋਂ ਛੁਟਕਾਰਾ ਪਾਉਣ ਲਈ ਪੁੱਤਰ ਦਾ ਹੋਣਾ ਹੀ ਕਾਫੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪੁੱਤਰ ਹੋਣ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਇੱਛਾ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਲਈ ਮਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦਾ ਹੱਕ ਮੰਨਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਾਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮਿਤਾਕਸ਼ਰ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਮਨੂ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੀ ਹੈ। ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੁਸ਼ਕਲ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸੀ ਜੋ ਮਨੂ ਦੁਆਰਾ ਪਰਿਵਾਰਕ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਾ ਦੇਣ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਈਆਂ ਸਨ। ਆਪਸਤੰਬ ਸੂਤਰ ਵਿੱਚ ਪੁੱਤਰ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਜਾਂ ਦਾਨ ਦੇਣ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੋ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੋਦ ਲੈਣ ਦੀ ਪ੍ਰਥਾ ਹੋਂਦ ਵਿਚ ਆਈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਗੱਲਾਂ ਨੂੰ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਗਹੁ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅੱਜ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਸ਼ਾਸਤਰ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੂਲ ਪਾਠ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਿਰਫ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਨਾਤਨੀ ਲੋਕ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਦਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅਧਿਐਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਦਰਅਸਲ, ਮੈਂ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਨਵੇਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦਾ ਆਧਾਰ ਕਿਸੇ ਨਾ ਕਿਸੇ ਗ੍ਰੰਥ ਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਮੇਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਵਾਂ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਬਿੱਲ ਨਾ ਤਾਂ ਕ੍ਰਾਂਤੀਕਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਗਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹਾਂ ਜੋ ਕੰਢੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਕਿਸ਼ਤੀਆਂ ਚਲਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੈਂ ਪੈਸੀਫਿਕ (ਸਮੁੰਦਰ) ਦੇ ਪਾਰ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਇਕੱਲੇ ਸਾਹਸੀ ਵਾਂਗ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਰੈਡੀਕਲ ਬਿੱਲ ਹੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਇਸ ਬਿੱਲ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਅੱਜ ਦਾ ਬਿੱਲ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਮੱਧ ਮਾਰਗ ਹੈ। ਮੈਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਨਾਲ ਲੈ ਕੇ ਚੱਲਣ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਲਈ ਤੁਸੀਂ ਵੀ ਸਾਰੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੋਚੋ।

ਸਾਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਵੀ ਪੁੱਛਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਸੀਂ ਇਹ ਬਿੱਲ ਹਿੰਦੂਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾ ਰਹੇ ਹਾਂ? ਹਿੰਦੂ ਧਰਮ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀਆਂ ਅਤੇ ਖਾਮੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਹੀ ਰਹਿਣ ਦਿਓ। ਤੁਸੀਂ ਦਖਲ ਕਿਉਂ ਦੇ ਰਹੇ ਹੋ? ਉਹ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਕਮਜ਼ੋਰ ਅਤੇ ਅਹਿੰਸਕ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਉਹ ਸਾਡੇ 'ਤੇ ਇਲਜ਼ਾਮ ਲਗਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਹਿੰਸਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਫੈਲਾਉਣਗੇ, ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਡਰਦੇ ਹਾਂ। ਹਿੰਦੂਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸੇ ਲਈ ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ, ਇਹ ਸਭ ਗਲਤਫਹਿਮੀ ਹਨ।

ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥਕ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਅਸੀਂ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਪੂਰੇ ਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਂਝਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਇੱਕ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਸਾਡੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਅਜਿਹਾ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਕਿਵੇਂ ਬਣੇਗਾ? ਕੀ ਇਹ ਸਵਰਗ ਤੋਂ ਉਤਰੇਗਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਆਯਾਤ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ? ਕਾਨੂੰਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਹੌਲੀ-ਹੌਲੀ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਅਸਲ ਸਥਿਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਿੰਦੂ ਕੋਡ ਨਵੇਂ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕਦਮ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅੱਜ ਹਿੰਦੂ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲੜੀਬਦ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਉਸ ਤੋਂ ਅਸੀਂ 'ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਾਂਝਾ ਭਾਜਕ' ਲੱਭ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਸੀਂ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਵਰਗੀਆਂ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀਆਂ ਕੋਲ ਜਾਵਾਂਗੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਬਾਰੇ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਵਾਂਗੇ। ਪਰ ਕੀ ਨਵਾਂ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਬਣਾਉਣਾ ਸੰਭਵ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਮੇਰੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੁੱਦੇ ਨਹੀਂ ਹਨ? ਇਹਨਾਂ ਗੱਲਾਂ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਰੂਰ ਸੋਚਣ। ਇਸ ਦਾ ਹਿੰਦੂਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਉਦੇਸ਼ ਤੁਹਾਡੇ ਸਿਵਲ ਕੋਡ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਹੈ।

ਇਹ ਬਿੱਲ ਇਕਪਾਸੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸਨਾਤਨੀ ਮਾਨਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਨਵੀਂ ਨੈਤਿਕਤਾ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਮੇਰੀ ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਆਚਰਣ ਦੇ ਨਵੇਂ ਢੰਗ ਪਸੰਦ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ।

ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਨਾਤਨੀ ਵਿਅਕਤੀ ਆਪਣੇ ਧਨ ਦਾ ਕੋਈ ਹਿੱਸਾ ਆਪਣੀਆਂ ਧੀਆਂ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਵਸੀਅਤ ਵਿਚ ਇਸ ਦਾ ਸਪਸ਼ਟ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਹ ਕਹਿ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਧੀ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਿੰਦੂ ਸਭਾ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਪੂਰੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੁਸੀਂ ਨਵੇਂ ਸੁਧਾਰਾਂ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਰਹਿ ਸਕਦੇ ਹੋ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਫ਼ੈਦ ਝੂਠ ਹੈ ਕਿ ਸਨਾਤਨੀ ਸੋਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਰਲੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਹ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸੁਨਹਿਰੀ ਮਤਲਬ ਹੈ. ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਇਹ ਕਹਾਂਗਾ ਕਿ ਸਨਾਤਨੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਰਸਤਾ ਆਪ ਚੁਣਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਕਿ ਬਾਕੀ ਸਾਰਿਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸੇ ਮਾਰਗ 'ਤੇ ਚੱਲਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ"
"Equality and Justice" ਸਵਤੰਤਰਤਾ, ਸਮਾਨਤਾ, ਭਾਈਚਾਰਾ

ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੂੰ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਨਾ ਮਿਲਣ 'ਤੇ ਵਿੱਢਾਂਗੇ ਸੰਘਰਸ਼ - ਅਧਿਆਪਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ

"Equality and justice"
Patiala 25 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸੰਗਰੂਰ, 25 ਦਸੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ) - ਸੰਗਰੂਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੀਆਂ ਅਧਿਆਪਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਦਾ ਸਾਂਝਾ ਵਫ਼ਦ ਅੱਜ ਡੀਸੀ ਸੰਗਰੂਰ ਨੂੰ ਮਿਲਿਆ ਅਤੇ ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਹੋਈਆਂ ਬਲਾਕ ਸੰਮਤੀ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਠੇ ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਵਾਲਾ ਦੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਰਾਜਵੀਰ ਕੌਰ, ਜੋ ਕਿ ਚੋਣ ਡਿਊਟੀ ਦੇਣ ਜਾ ਰਹੀ ਸੀ ਤਦ ਉਸਦੀ ਕਾਰ ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਿੰਡ ਚੰਗਿਸਾ ਕੋਲ ਨਹਿਰ ਵਿੱਚ ਡਿੱਗ ਪਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਤੀ ਸਮੇਤ ਗੰਭੀਰ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਿਹਤਯਾਬ ਹੋ ਕੇ ਡਿਊਟੀ ਉੱਤੇ ਪਰਤਣ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਡਿਊਟੀ ਪੀਰੀਅਡ ਮੰਨਣ ਦੀ ਮੰਗ ਰੱਖੀ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਧਿਆਪਕਾ ਇੱਕ ਐਸੋਸੀਏਟ ਅਧਿਆਪਕ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਿਵਲ ਸਰਵਿਸ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਉਸਨੂੰ ਰੈਗੂਲਰ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਵਾਲੇ ਛੁੱਟੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦੇ। ਵਫ਼ਦ ਨੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਗਟਾਇਆ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਜੇ ਤੱਕ ਉਸਦੀ ਕੋਈ ਸਾਰ ਨਹੀਂ ਲਈ ਗਈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਹ ਆਨ ਡਿਊਟੀ ਫੱਟੜ ਹੋਈ ਹੈ। ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਸਾਰੀ ਗੱਲ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਸੁਣ ਕੇ ਵਫ਼ਦ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ਵਾਸ਼ ਦਵਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਲਦੀ ਯੋਗ ਕਰਵਾਈ ਕਰਕੇ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਦੀ ਬਣਦੀ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।ਇਸ ਸਮੇਂ ਜੁਝਾਰ ਉਭਾਵਾਲ ਆਗੂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਅਧਿਆਪਕ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਦਾਤਾ ਸਿੰਘ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡੀ.ਟੀ.ਐਫ ਸੰਗਰੂਰ ਦੇਵੀ ਦਿਆਲ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਗੌਰਮਿੰਟ ਟੀਚਰਜ਼ ਯੂਨੀਅਨ,ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਗਿਰ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡੀ.ਟੀ.ਐਫ ਤੇ ਕਮਲਜੀਤ (ਸਬੰਧਤ ਡੀਐਮਐਫ) ਜੋਤਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਈ.ਟੀ.ਯੂ. ਆਗੂ ਮੌਜੂਦ ਸਨ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜਲਦੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਸਹੀ ਹੱਲ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਤਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਂਝਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਜੰਗਲਾਤ ਵਰਕਰਜ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਜਿਲਾ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਲਗਾਤਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਦਾ ਐਲਾਨ

29 ਤੇ 30 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਖਜਾਨਾ ਦਫਤਰ ਅੱਗੇ ਏਰੀਅਰ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 25 ਦਸੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਪਟਿਆਲਾ25ਦਸੰਬਰ ( ) ਜੰਗਲਾਤ ਵਰਕਰਜ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਮਰੀਕ ਸਿੰਘ ਗੜਸ਼ੰਕਰ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਵਿਚ ਗੂਗਲ ਮੀਟ ਆਨਲਾਈਨ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ। ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸੂਬਾ ਸਕੱਤਰ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੌਜਾ ਨੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰ ਕੌਰ ਜੀ ਅਤੇ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵੱਲੋਂ ਅਪਣੇ ਪੂਰੇ ਪਰਿਵਾਰ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ 2 ਮਿੰਟ ਦਾ ਮੌਨ ਵਰਤ ਕਰਕੇ ਨਮਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਜਾਰੀ ਕਰਦਿਆਂ ਜਗਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਹਪੁਰ, ਸੇਰ ਸਿੰਘ ਸਰਹਿੰਦ, ਜੋਗਾ ਸਿੰਘ ਵਜੀਦਪੁਰ, ਨਰੇਸ ਕੁਮਾਰ ਬੋਸਰ, ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸਾਧੋਹੇੜੀ ਅਤੇ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਫੜ੍ਹਕਲਾ ਕਿ ਪਿਛਲੀ ਮਿਤੀ 30ਜੁਲਾਈ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀ ਜੀ ਵਲੋ ਵਣ ਅਤੇ ਜੰਗਲੀ ਜੀਵ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਾਮਿਆਂ ਪੱਕੇ ਕੀਤੇ ਮੁਲਾਜ਼ਮਾਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੂਰੀਆਂ ਤਨਖਾਹਾਂ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀਆ ਜਾ ਰਹੀ ਅਤੇ ਸੀਨੀਅਰ 519 ਅਨਪੜ੍ਹ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਹੁਣ ਤੱਕ ਪੱਕਿਆ ਵੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਮਾਣਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 26.02.2024 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ 548 ਵਰਕਰਾਂ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਵਣ ਮੰਡਲ ਅਫਸਰ ਪਟਿਆਲਾ ਵੱਲੋਂ ਬਿੱਲ ਖ਼ਜ਼ਾਨੇ ਭੇਜੇ ਗਏ ਹਨ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਠਿੰਡਾ,ਲੁਧਿਆਣਾ,ਮੋਹਾਲੀ, ਛੱਤ ਬੀੜ ਚਿੜੀਆਘਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਖਜਾਨਾ ਦਫਤਰਾਂ ਵੱਲੋ ਬਿਲ ਪਾਸ ਕਰਕੇ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਏਰੀਅਰ ਬਕਾਇਆ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਪਰ ਜਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਖ਼ਜ਼ਾਨਾ ਅਫਸਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਹੁਣ ਤੱਕ ਬਕਾਇਆ ਵਰਕਰਾਂ ਦੇ ਖਾਤਿਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਪਾਇਆ ਗਿਆ। ਜਿਸ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋਂ ਜਥੇਬੰਦੀ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਮਿਤੀ 29 ਅਤੇ 30 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਲਗਾਤਾਰ ਦੋ ਦਿਨ ਜਿਲਾ ਪਟਿਆਲਾ ਖਜ਼ਾਨਾ ਅਫਸਰ ਦੇ ਦਫਤਰ ਅੱਗੇ ਰੋਸ ਧਰਨੇ ਦੇਣ ਉਪਰੰਤ ਆਰਥੀ ਫੂਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਭਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਘੱਗਾ ਸਮਸੇਰ ਸਿੰਘ ਅਸਮਾਨਪੁਰ ਰਣਵੀਰ ਸਿੰਘ ਮੁਲੇਪੁਰ ਅਮਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਲਾਫੜ੍ਹਕਲਾ ਗੁਰਮੇਲ ਸਿੰਘ ਬਿਸ਼ਨਪੁਰ ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਨਸ਼ੇ ਤਿਆਗ ਕੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 25 ਦਸੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਐਸ.ਏ.ਐਸ ਨਗਰ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਰਜਿੰਦਰ ਅਗਰਵਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਸਕੱਤਰ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ ਨੀਰਜ ਗੋਇਲ ਵੱਲੋਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਅਤੇ ਸਬ-ਡਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਮੁਹਿੰਮ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ।ਇਸੇ ਤਹਿਤ ਨੌਜਵਾਨਾਂ ਨੂੰ ਨਸ਼ਿਆਂ ਤੇ ਦੂਰ ਰੱਖਣ ਅਤੇ ਹੋਰਨਾਂ ਸਕੀਮਾਂ ਸਬੰਧੀ ਜਾਗਰੂਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲਾਂ ਅਤੇ ਵਰਧਮਾਨ ਮਿਲ ਫਗਵਾੜਾ ਰੋਡ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਪ੍ਰੇਸ਼ਰ ਕੂਕਰ ਮਿਲ ਫਗਵਾੜਾ ਰੋਡ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿਖੇ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਦਾ ਆਯੋਜਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਪੈਨਲ ਐਡਵੋਕੇਟਾਂ ਵੱਲੋ 'ਬਾਲ ਵਿਵਾਹ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ' ਮੁਹਿੰਮ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੱਕਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਕਿ ਲੜਕੀ ਦੀ ਵਿਆਹ ਦੀ ਉਮਰ 18 ਸਾਲ ਤੇ ਘੱਟ ਨਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਲੜਕੇ ਦੀ ਉਮਰ 21 ਸਾਲ ਤੇ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਨਾਲਸਾ ਦੀ ਵਾਤਾਵਰਨ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਾਖ਼ਰਤਾ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪਹਿਲਕਦਮੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ 'ਅੱਜ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰੋ, ਕੱਲ੍ਹ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰੋ' ਬਾਰੇ ਦੱਸਦੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਾਲੀ ਨੂੰ ਨਾ ਸਾੜਿਆ ਜਾਵੇ, ਨਾ ਹੀ ਪਲਾਸਟਿਕ ਨੂੰ ਅੱਗ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਧੂੰਏਂ ਤੋਂ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਹਵਾ ਵਿੱਚ ਫ਼ੈਲਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਕਈ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਐਚ.ਆਈ.ਵੀ ਏਡਜ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਨਸ਼ਿਆਂ ਖਿਲਾਫ ਮੁਹਿੰਮ ਸਬੰਧੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇਸ ਮੁਹਿੰਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜੀ ਨੂੰ ਭਵਿੱਖ ਵਿਚ ਨਸ਼ੇ ਨੂੰ ਤਿਆਗ ਕੇ ਚੰਗੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਨਾਲਸਾ (ਡਰੱਗ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਅਤੇ ਤੰਦਰੁਸਤੀ ਨੈਵੀਗੇਸ਼ਨ-ਡਰੱਗ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਲਈ), ਯੋਜਨਾ 2025 ਅਤੇ ਸਿਹਤ, ਪਰਿਵਾਰਕ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵਨ ਤੇ ਨਸ਼ਿਆਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਤੇ ਐਨ.ਡੀ.ਪੀ.ਐਸ. ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਉਪਬੰਦਾਂ ਬਾਰੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਅਖ਼ੀਰ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸੇਵਾਵਾਂ ਅਥਾਰਟੀ, ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਪੈਰਾ ਲੀਗਲ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਚਾਰ ਸਮੱਗਰੀ ਵੰਡੀ ਗਈ।

7 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਕਰੇਗੀ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ - ਕਮਲਜੀਤ ਸਨਾਵਾ

"Equality and justice" Patiala 25 December INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ) ਅੱਜ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਵਿਰੋਧੀ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਨਵਾਂ ਬਿੱਲ ਜੋ ਕਿ ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੀ ਮੋਹਰ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣ ਚੁੱਕਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਰੇਗਾ ਮਨਰੇਗਾ ਦੇ ਕੰਮ ਦਾ ਭੋਗ ਪਾਉਣ ਦੀਆਂ ਸਾਜਿਸ਼ਾਂ ਹਨ। ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਰੇਗਾ ਮਨਰੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਨਵੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਗ੍ਰਾਮ ਸਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਮਤੇ ਪਵਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਖਿਲਾਫ ਹੈ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਇਸ ਮਤੇ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਗਰਾਮ ਸਭਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਤੇ ਪਾਉਣ ਦੇ ਖਿਲਾਫ 26 ਨੂੰ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਭਾਰੀ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗੀ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਪ੍ਰੈਸ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਆਗੂ ਕਮਲਜੀਤ ਸਨਾਵਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕੇ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਬਿੱਲ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰੇਗੀ ਇਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਜੋਂ ਜੋ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਰਥੀ ਫੂਕੀ ਗਈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਹ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਯੂਨੀਅਨ ਇਸ ਨਵੇਂ ਬਿੱਲ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਸੰਘਰਸ਼ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਇਲਾਕਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸੁਰਿੰਦਰ ਮੀਰਪੁਰੀ, ਆਗੂ ਕਿਰਨਜੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਦੀਆਂ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਖਿਲਾਫ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਰੇਗਾ ਮਰੇਗਾ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੋਧਾਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੇ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹਨ ਬਲਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਵਿਰੋਧੀ ਹਨ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੇਖਣ ਨੂੰ ਚਾਹੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਰੇਗਾ ਦੇ ਕੰਮ ਦੇ 125 ਦਿਨ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਹਨ ਪਰ ਨਾਲ ਦੀ ਨਾਲ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਖੇਤੀ ਦੇ ਸੀਜਨ ਦੇ ਵਿੱਚ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਕੰਮ ਬੰਦ ਰਹੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵਿਰੋਧੀ ਹੈ । ਇਸ ਦੋ ਮਹੀਨੇ ਕੰਮ ਬੰਦ ਰੱਖਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਧੱਕੇ ਨਾਲ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਘਰਾਣਿਆਂ ਦੇ ਜਾਂ ਜਗੀਰਦਾਰਾਂ ਦੇ ਖੇਤਾਂ ਦੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਜਰੀਆ ਹੈ । ਇਸ ਕਰਕੇ ਪੇਂਡੂ ਇਸ ਨਵੇਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਬਿੱਲ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਸੱਦੇ ਤਹਿਤ ਸੂਬਾ ਪੱਧਰੀ ਸੱਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਦੇ ਵਿੱਚ ਪੂਰੇ ਪੰਜਾਬ ਭਰ ਦੇ ਵਿੱਚ 6,7 ਰੱਖੇ ਗਏ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਹਮਾਇਤ ਕਰੇਗੀ ਅਤੇ 7 ਤਰੀਕ ਨੂੰ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਡੀਸੀ ਦਫਤਰ ਨਵਾਂ ਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਵਜੋਂ ਪੇਂਡੂ ਮਜ਼ਦੂਰ ਇਨ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਚਰਾਣ, ਸਲੋਹ, ਵਿੱਚ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਮੀਟਿੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪਿੰਡ ਸਲੋਹ ਵਿੱਚ ਰੈਲੀ ਵੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੇ ਮਾਰਚ ਵੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਲੋਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਸਰਪੰਚ ਪਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਪੰਮਾ ਵੀ ਹਾਜ਼ਰ ਰਹੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸਲੋਹ ਪਿੰਡ ਦੇ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਪੰਮੀ, ਸਤਿਆ, ਚਰਨਜੀਤ ਕੌਰ, ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ, ਪਿਆਰੀ, ਸੋਮਲਾਲ ਅਤੇ ਚਰਣ ਪਿੰਡ ਦੇ ਆਗੂ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਪੰਮੀ ਤੇ ਪਿੰਡ ਸੁਨਾਵਾ ਤੋਂ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸ਼ਿੰਦਾ ਵੀ ਇਸ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਸਨ।

'ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 25 ਦਸੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਹੁ ਸ਼ਿ ਆ ਰ ਪੁ ਰ (ਸਤਨਾਮ ਸਿੰਘ ਸਹੂੰਗੜਾ) ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਦਿਸ਼ਾ-ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ 27 ਨਵੰਬਰ 2025 ਤੋਂ 8 ਮਾਰਚ 2026 ਤੱਕ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ 'ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ' ਮੁਹਿੰਮ ਤਹਿਤ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਲਗਾਤਾਰ ਚੱਲ ਰਹੀਆਂ ਹਨ। ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਅਫ਼ਸਰ ਗਗਨਦੀਪ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਹੇਠ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਸਾਰੇ ਆਂਗਨਵਾੜੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਮੁਕਤ ਭਾਰਤ ਮੁਹਿੰਮ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਮਨਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅੱਜ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ ਦੇ ਬਲਾਕ ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰ-1 ਦੇ ਪਿੰਡ ਅਜਜ਼ਮ ਵਿੱਚ ਆਂਗਨਵਾੜੀ ਕੇਂਦਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਸਕੂਲਾਂ ਦੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਇਕ ਜਾਗਰੂਕਤਾ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮੁਹਿੰਮ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸੂਬੇ ਵਿੱਚ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦੀਆਂ ਵਧ ਰਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਅਤੇ ਇਸ ਗੰਭੀਰ ਸਮਾਜਿਕ ਬੁਰਾਈ ਵਿਰੁੱਧ ਸਖ਼ਤ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਮਹਿਲਾ ਅਤੇ ਬਾਲ ਵਿਕਾਸ ਵਿਭਾਗ, ਪੁਲਿਸ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਨਿਆਂ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਸਹਿਯੋਗ ਨਾਲ ਚਲਾਈ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਇਕ ਸਮਾਜਿਕ ਅਪਰਾਧ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਉਲੰਘਣਾ ਵੀ ਹੈ। ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਰੋਕੂ ਐਕਟ, 2006 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, 18 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੀ ਕੁੜੀ ਅਤੇ 21 ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਮੁੰਡੇ ਦਾ ਵਿਆਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਹ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਮਾਪਿਆਂ, ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਪੰਚਾਇਤ ਮੈਂਬਰਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਰਸਮਾਂ ਨਿਭਾਉਣ ਵਾਲਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਹੈ। ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਿੰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਆਸ਼ਾ ਵਰਕਰਾਂ, ਆਂਗਨਵਾੜੀ ਵਰਕਰਾਂ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਦੀ ਮਦਦ ਨਾਲ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਦੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਬਾਰੇ ਜਾਗਰੂਕ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਲਈ ਚਾਈਲਡ ਹੈਲਪਲਾਈਨ 1098 'ਤੇ ਸੰਪਰਕ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਿਥੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਹਰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁਪਤ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਬਾਲ ਵਿਆਹ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਭਵਿੱਖ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਿਹਤ, ਸਿੱਖਿਆ ਅਤੇ ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਕਾਸ 'ਤੇ ਵੀ ਡੂੰਘਾ ਨਕਾਰਾਤਮਕ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਐਵੇਂ ਤਾਂ ਨੀ ਸਿਰਾਂ ਦੇ ਉੱਤੇ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਸੁੱਤਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਨੀ ਤਾਜ ਸਜ਼ਦੇ, ਮਿਹਨਤਾਂ ਹੀ, ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਚ ਰੰਗ ਲਾਉਂਦੀਆਂ।
ਜਿਹਨਾਂ ਦਿਆਂ ਸਿਰਾਂ ਤੇ ਜਨੂੰਨ ਬੋਲਦਾ, ਰਾਤਾਂ ਨੂੰ ਨਾਂ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨੀਂਦਾਂ ਆਉਂਦੀਆਂ।

ਮਨੁੱਖੀ ਅਧਿਕਾਰ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੇ ਚਾਰ ਮੰਜ਼ਲਾਂ ਬਣੇ ਹੋਟਲ ਬਾਰੇ ਲੁਧਿਆਣਾ DC ਨੂੰ ਰਿਪੋਰਟ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ

"ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ" ਪਟਿਆਲਾ 25 ਦਸੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਲੁਧਿਆਣਾ 25 ਦਸੰਬਰ 2025- ਉੱਘੇ ਸਮਾਜਸੇਵੀ ਯੋਗੇਸ਼ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਪੱਖੋਵਾਲ ਰੋਡ 475 ਏਕੜ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ 40 ਵਰਗ ਗਜ਼ ਜੋ ਕਿ EWS ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ LIT ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਪਰ ਰਸੂਖਦਾਰ ਨੇ 40/40 ਗਜ ਦੇ ਦੋ ਪਲਾਟਾਂ ਨੂੰ ਜੋੜ ਕੇ (E ਬਲਾਕ 40 ਵਰਗ ਗਜ ਵਿੱਚ) ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ 4 ਮੰਜ਼ਿਲਾਂ ਦਾ ਹੋਟਲ ਲੁਧਿਆਣਾ ਨਗਰ ਸੁਧਾਰ ਟਰੱਸਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਿਲੀ ਭਗਤ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਇਹ ਨਿਰਮਾਣ (ਹੋਟਲ ਦਾ ਨਿਰਮਾਣ) ਅਜੇ ਗਰਾਊਂਡ ਸਤਰ 'ਤੇ ਸੀ।

ਐੱਸ.ਏ.ਐੱਸ. ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ, ਚੀਮਾ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ

“Equality and justice”
Patiala 25 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਚੀਮਾ ਮੰਡੀ,25 ਦਸੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ)- ਇਲਾਕੇ ਦੀ ਨਾਮਵਰ ,ਸੀਬੀਐੱਸਈ, ਨਵੀਂ ਦਿੱਲੀ ਤੋ ਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਸਿੱਖਿਆ ਸੰਸਥਾ ਸੰਤ ਅੱਤਰ ਸਿੰਘ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਸਕੂਲ ਚੀਮਾ ਦੇ ਸਟਾਫ ਵੱਲੋਂ ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਅਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਭਗਤੀ, ਸਤਿਕਾਰ ਅਤੇ ਯਾਦਗਾਰੀ ਭਾਵਨਾਵਾਂ ਨਾਲ ਭਰਪੂਰ ਇਕ ਗੰਭੀਰ ਸਮਾਗਮ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਸਮਾਗਮ ਦੌਰਾਨ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਕੁਰਬਾਨੀ, ਅਟੱਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਅਨੋਖੇ ਸਾਹਸ ਨੂੰ ਨਮਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਧਰਮ, ਸੱਚ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਬਾਲ ਅਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਹੀ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨਿਛਾਵਰ ਕਰ ਦਿੱਤੀ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਵਿਕਰਮ ਸ਼ਰਮਾ ਨੇ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਬਹਾਦਰੀ, ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਬਲੀਦਾਨ ਦੀ ਅਮਰ ਮਿਸਾਲ ਹੈ, ਜੋ ਪੀੜ੍ਹੀ ਦਰ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੰਦੀ ਰਹੇਗੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਸਮਾਗਮ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨੈਤਿਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮੁੱਲਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।

ਸਕੂਲ ਦੇ ਧਾਰਮਿਕ ਅਧਿਆਪਕ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨੇ ਵੀ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਸਾਂਝੇ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਅਦੁੱਤੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਮਨੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਧੀਰਜ, ਧਰਮ ‘ਤੇ ਅਡਿੱਗ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਰੱਬੀ ਇਨਸਾਫ਼ ‘ਤੇ ਭਰੋਸੇ ਦਾ ਸੱਚਾ ਅਰਥ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਜਿਹੀਆਂ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹਾਦਤਾਂ ਦੀ ਯਾਦ ਮਨੁੱਖ ਦੇ ਆਤਮਕ ਮੁੱਲਾਂ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਅਨੁਸ਼ਾਸਿਤ ਤੇ ਧਰਮੀ ਜੀਵਨ ਵੱਲ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ।

ਇਸ ਮੌਕੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਵਲੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੁਰਬਾਨੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਸ਼ਬਦ ਕੀਰਤਨ ਨਾਲ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਭੇਂਟ ਕੀਤੀ ਗਈ । ਇਸ ਮੌਕੇ ਸਟਾਫ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਉੱਚ ਆਦਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਉਪਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਨਿੱਜੀ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ਾਵਰ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਉਣ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਆਪ ਆਗੂ ਗੁਰਪਿਆਰ ਕਾਲਬੰਜਾਰਾ ਨੂੰ ਗਹਿਰਾ ਸਦਮਾ, ਪਿਤਾ ਮਿੱਠੂ ਸਿੰਘ ਦਾ ਦੇਹਾਂਤ

“Equality and justice”
Patiala 25 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ, 25 ਦਸੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ)- ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਆਗੂ ਗੁਰਪਿਆਰ ਸਿੰਘ ਕਾਲਬੰਜਾਰਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਐਸ.ਸੀ. ਵਿੰਗ ਹਲਕਾ ਲਹਿਰਾ ਨੂੰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਗਹਿਰਾ ਸਦਮਾ ਲੱਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪਿਤਾ ਮਿੱਠੂ ਸਿੰਘ ਇਸ ਫਾਨੀ ਸੰਸਾਰ ਨੂੰ ਅਲਵਿਦਾ ਕਹਿ ਗਏ। ਇਸ ਦੁੱਖ ਦੀ ਘੜੀ ਵਿੱਚ ਐਡਵੋਕੇਟ ਬਰਿੰਦਰ ਗੋਇਲ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੀਮਾ ਗੋਇਲ ਪਤਨੀ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਗੋਇਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕਾਂਤਾ ਗੋਇਲ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨਗਰ ਕੌਂਸਲ ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ ਗੋਰਵ ਗੋਇਲ ਸਪੁੱਤਰ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਗੋਇਲ, ਗਾਇਕ ਰਣਜੀਤ ਮਣੀ, ਗਾਇਕ ਗੁਰਬਖਸ਼ ਸ਼ੌਂਕੀ,ਪ੍ਰਧਾਨ ਛੱਜੂ ਸਿੰਘ ਕਾਲਬੰਜਾਰਾ, ਜੀਵਨ ਕੁਮਾਰ ਰੱਬੜ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਆੜ੍ਹਤੀਆਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ , ਚਰਨਜੀਤ ਸ਼ਰਮਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ੈਲਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਲ ਹਿ ਰਾ ਗਾ ਗਾ , ਲੱ ਕੀ ਗੋਇਲ,ਦੀਪੂ ਗੋਇਲ, ਸਮਾਜ ਸੇਵੀ ਪ੍ਰਿੰਸ ਗਰਗ ਹਲਕਾ ਇੰਚਾਰਜ ਟਰੇਡ ਵਿੰਗ ਲਹਿਰਾ, ਰਕੇਸ਼ ਗਰਗ ਵਾਇਸ ਪ੍ਰਧਾਨ ਆੜ੍ਹਤੀਆਂ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ, ਰਣਬੀਰ ਸਿੰਘ ਡੀ ਐਸ ਪੀ ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ, ਫਿਲਮੀ ਅਦਾਕਾਰ ਟੀਟਾ ਵੈਲੀ ਸੰਗਰੂਰ, ਮੰਚ ਸੰਚਾਲਕ ਕੁਲਵੰਤ ਉੱਪਲੀ ਸੰਗਰੂਰ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਅਸ਼ੋਕ ਮਸਤੀ ਪ੍ਰਧਾਨ ਲੋਕ ਕਲਾ ਮੰਚ ਵੈਲਫੇਅਰ ਕਮੇਟੀ ਲਹਿਰਾਗਾਗਾ, ਮਨਜੀਤ ਸ਼ਰਮਾ ਜੇਈ, ਪ੍ਰੈਸ ਕਲੱਬ ਲੌਂਗੋਵਾਲ (ਰਜਿ:) ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ, ਜਰਨਲ ਸਕੱਤਰ ਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਖੰਨਾ,ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਜੰਮਾ ਸਿੰਘ ਲੌਂਗੋਵਾਲ ,ਪ੍ਰਧਾਨ ਰਾਜ ਸ਼ਰਮਾ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਬਰਿੰਦਰ ਬੰਟੀ ਗਿੱਲ, ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾਕਟਰ ਸ਼ੀਸ਼ਪਾਲ ਅਨੰਦ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰ ਦੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਵੱਲੋਂ ਮਿੱਠੂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਅਕਾਲ ਚਲਾਣੇ ਤੇ ਅਫਸੋਸ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਮਿੱਠੂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਗੁਰਪਿਆਰ

ਸਿੰਘ ਕਾਲਵੰਜਾਰਾ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨਾਲ ਹਮਦਰਦੀ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੀ ਸਵਰ ਮਿੱਠੂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਪੁੱਤਰ ਗੁਰਪਿਆਰ ਕਾਲਵੰਜਾਰਾ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਪਿਤਾ ਸਵਰਗਵਾਸੀ ਮਿੱਠੂ ਸਿੰਘ ਦੀ ਅੰਤਿਮ ਅਰਦਾਸ ਮਿਤੀ 28 ਦਸੰਬਰ ਦਿਨ ਐਤਵਾਰ ਨੂੰ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਸਾਹਿਬ ਪਿੰਡ ਕਾਲਵੰਜਾਰਾ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗੀ

ਅਧਿਆਪਕ ਜਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ਐਲਾਨੀ ਸਹਾਇਤਾ ਰਾਸ਼ੀ ਠੁਕਰਾਈ

“Equality and justice”
Patiala 25 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

14 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਚੋਣ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਅਧਿਆਪਕਾ ਕੰਵਲਜੀਤ ਕੌਰ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਜਾ ਰਹੇ ਜਸਕਰਨ ਸਿੰਘ ਦੀ ਕਾਰ ਭਾਰੀ ਧੁੰਦ ਕਾਰਨ ਸੇਮ ਨਾਲੇ ਵਿੱਚ ਪਲਟ ਗਈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਦੋਹਾਂ ਦੀ ਦੁਖਦ ਮੌਤ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਘਟਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਦੋਹਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ \(₹10\)-\(₹10\) ਲੱਖ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੇਣ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਦੀਆਂ ਸਮੂਹ ਅਧਿਆਪਕ ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਗੈਰ-ਸੰਵੇਦਨਸ਼ੀਲ ਤੇ ਪੱਖਪਾਤੀ ਰਵੱਈਏ ਵਿਰੁੱਧ ਸੰਘਰਸ਼ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਆਗੂਆਂ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਚੋਣ ਕਮਿਸ਼ਨ ਨੂੰ ਸਥਾਨਕ ਪੱਧਰ ‘ਤੇ ਡਿਊਟੀਆਂ ਲਗਾਉਣ ਦੀਆਂ ਮੰਗਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਦੂਰ-ਦੁਰਾਡੇ ਡਿਊਟੀਆਂ ਲਗਾਈਆਂ ਗਈਆਂ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਦੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਖਤਰਾ ਵਧਿਆ। ਉਸੇ ਦਿਨ ਸੰਗਰੂਰ ਵਿੱਚ ਡਿਊਟੀ ਲਈ ਜਾ ਰਹੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਰਾਜਵੀਰ ਕੌਰ ਗੰਭੀਰ ਜ਼ਖ਼ਮੀ ਹੋਈ, ਜਿਸਦਾ ਇਲਾਜ ਜਾਰੀ

ਹੈ। ਜੱਥੇਬੰਦੀਆਂ ਨੇ ਫਿਜ਼ੀਕਲ ਮੀਟਿੰਗ ਕਰਕੇ ਅਗਲਾ ਸੰਘਰਸ਼ ਤੈਅ ਕਰਨ ਅਤੇ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਨੂੰ ਇਨਸਾਫ ਮਿਲਣ ਤੱਕ ਲਹਿਰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦੀ ਗੱਲ ਕੀਤੀ।

ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਿਵੇ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ?

ਹਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਬਰਨ ਧਨੌਲਾ, ਲੈਕਚਰਾਰ ਕਾਮਰਸ, ਸਰਕਾਰੀ ਸੀਨੀਅਰ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਕੂਲ ਕੋਟਦੁੱਨਾ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਬਰਨਾਲਾ ਮੋਬਾਈਲ ਨੰਬਰ 9914121926 ਈਮੇਲ : :harvinderk668@gmail.com

“Equality and justice”
Patiala 25 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਸਹਾਇਤਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਵੱਡਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਤਰਾ ਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਦਾਨੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।ਹਰ ਕੋਲ ਦਾਨ ਲਈ ਰਾਸ਼ੀ ਨਹੀ ਹੁੰਦੀ। ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਸੀ ਕਿਸੇ ਲੋੜ੍ਹਵੰਦ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕੀਏ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਅਸੀ ਰੋਜਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਕਾਰਜ ਕਰ ਦੂਸਰਿਆਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾ। ਉਹਨਾ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਚੋਟ ਤੋ ਬਚਾ ਸਕਦੇ ਹਾ ਜਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਤੋ ਪਹਿਲਾ ਦੱਸ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਨੂੰ ਹਰ ਕਿਸੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਮਨੁੱਖੀ ਜੀਵਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਾਰਥਿਕ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਸੰਭਵ ਉਪਰਾਲੇ ਹਰ ਰੋਜ ਜਿੰਨੀ ਸਾਡੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ ਜਾ ਸਮਾ ਹੈ ਕਰਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ।ਅਧਿਆਪਕ ਅੰਦਰ ਗਿਆਨ ਦਾ ਭੰਡਾਰ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਪਹਿਲੇ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰ ਪਹਿਲੇ ਆਪ ਸਕੂਲ ਕਾਲਿਜ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਟਰੇਨਿੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਫਿਰ ਉਸਦੀ ਵਿਭਾਗੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀ ਚੋਣ ਹੋ ਜਾਦੀ ਹੈ। ਫਿਰ ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣਾ ਅਧਿਆਪਨ ਕਾਰਜ ਸੁਰੂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਹੋਣ ਦਾ ਮਾਣ ਮਿਲਦਾ ਹੈ ।ਅਧਿਆਪਕ ਆਪਣੇ ਵਿਦਿਆਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਰਲ ਵਿਧੀਆ ਨਾਲ ਆਪਣੇ ਵਿਸ਼ੇ ਦੇ ਵੱਲ ਸਿਖਾਉਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਵੀ ਸਿਖਾਉਦਾ ਹੈ।ਅਧਿਆਪਕ ਲਗਾਤਾਰ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾ ਵਿੱਚ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਭਾਗੀਦਾਰੀ ਬਣਾ ਉਹਨਾ ਦੇ ਸਰਵਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਲਗਾਤਾਰ ਯਤਨ ਅਮਲੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕਰਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ।ਸਮਰ ਕੈਪਾਂ , ਵਿੰਟਰ ਕੈਪਾਂ,ਕੌਮੀ ਸੇਵਾ ਯੋਜਨਾ ਕੈਪਾਂ ਦੇ ਜਰੀਏ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਜੀਵਨ ਜਾਚ ਅਕਸਰ ਸਿਖਾਉਦਾ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀ ਵੀ ਰੋਜਾਨਾ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਦੂਸਰੇ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹੈ:

1-ਜੇਕਰ ਪੱਗ ਬਨਦੇ ਸਿਰ ਨਹੀ ਢਕਿਆ ਗਿਆਂ ਜਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਖਾਲੀ ਹੈ ਵਾਲ ਦਿਖਦੇ ਹਨ ਤਾ ਕਹਿ ਕਵਰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

2-ਜੇਕਰ ਚੱਲਦੇ ਹੋਏ ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਬੂਟਾ ਦਾ ਫੀਤਾ ਖੁੱਲ ਗਿਆ ਤਾ ਦੱਸ ਬਿਨਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

3-ਸਕੂਟਰ ਜਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਦਾ ਜੇਕਰ ਚੱਲਣ ਸਮੇ ਵੀ ਟੇਡਾ ਖੜ੍ਹਾਉਣ ਵਾਲਾ ਸਟੈਡ ਨਹੀ ਲਗਾਇਆ ਤਾ ਡਰਾਇਵਰ ਨੂੰ ਕਹਿ ਅੰਦਰ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

4-ਕੇਲੇ ਦੇ ਛਿਲਕੇ ਨੂੰ ਚੁੱਕ ਤਿਲਕਣ ਤੇ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

5-ਜੇਕਰ ਸਕੂਟਰ ਜਾ ਮੋਟਰਸਾਈਕਲ ਪਿੱਛੇ ਬੈਠੀ ਸਵਾਰ ਔਰਤ ਦੀ ਚੁੰਨੀ ਲਮਕ ਰਹੀ ਹੈ ਤਾ ਕਹਿ ਪਹੀਏ ਵਿੱਚ ਲਵੇਟਨ ਨਾਲੋ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

6- ਭੀੜ੍ਹ ਵਾਲੇ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਗੱਡੀ ਵਾਲੇ ਡਰਾਇਵਰ ਦੀ ਹੱਥ ਦੇ ਇਸ਼ਾਰੇ ਨਾਲ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਲੰਘਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

7-ਸੜ੍ਹਕ ਗਲੀ ਪਹੀ ਰਸਤੇ ਵਿੱਚੋ ਕੰਚ,ਮੇਖ ਤਿੱਖੀ ਵਸਤੂ ਚੁੱਕ ਸਕੂਟਰ ਬਾਇਕ ਨੂੰ ਪੈਚਰ ਤੋ ਬਚਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

8-ਬੈਕ ਵਿੱਚ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਅੰਗੂਠਾ ਜਾ ਦਸਖਤ ਕੀਤਾ ਬਾਉਚਰ ਡਿੱਗ ਪਿਆ ਤਾ ਇਸਦੀ ਅਹਿਮੀਅਤ ਦੱਸ ਸਬੰਧਿਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

9-ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਵੱਲੋ ਲੋੜ੍ਹਵੰਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਫੀਸ ਭਰ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

10- ਨੌਕਰੀ ਪੇਸ਼ੇ ਵਾਲੇ ਪਤੀ ਪਤਨੀ ਸਵੇਰੇ ਡਿਊਟੀ ਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇ ਪਤੀ ਘਰੇਲੂ ਕੰਮਾ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ।

11- ਸਹੀ ਰਸਤਾ ਦੱਸ ਬਾਹਰਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਮੰਜਲ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ ਮੱਦਦ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

12-ਦਸਵੀ ਜਮਾਤ ਤੋ ਬਾਦ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੀ ਦਿਲਚਸਪੀ ਵਾਲੇ ਸਟਰੀਮ ਸਾਇੰਸ ਕਾਮਰਸ ਆਰਟਸ ਇੰਟਰ ਆਰਟਸ ਅਤੇ ਵੋਕੇਸ਼ਨਲ ਤਕਨੀਕੀ ਟਰੇਡ ਆਦਿ ਦੱਸ ਵਿਦਿਅਕ ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

13-ਪੁਲਿਸ ਜਾ ਮਿਲਟਰੀ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਫਿਜਿਕਲ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਟੈਸਟ ਦੀ ਤਿਆਰੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਇਸਤੋ ਇਲਾਵਾ ਰੋਜਾਨਾ ਜਿੰਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆ ਸਾਡੇ ਵੱਲੋ ਕੀਤੀਆ ਗਈਆ ਨਿੱਕੀਆ ਨਿੱਕੀਆ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾ ਹਰ ਪ੍ਰਾਣੀ ਦੀ ਮੱਦਦ ਕਰ ਸਕਦੀਆ ਹਨ। ਇਸ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਮਿਲੇਗੀ। ਜਿਸਦੀ ਅਸੀ ਮੱਦਦ ਕਰਾਗੇ ਉਸ ਵੱਲੋ ਵੀ ਸਾਨੂੰ ਅਸ਼ੀਸਾ ਦਾ ਮੀਹ ਵਰਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਅਣਖ-ਗ਼ੈਰਤ ਦੀ ਮਸ਼ਾਲ 21 ਸਾਲ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ‘ਚ ਬਲ਼ਦੀ ਰੱਖੀ: ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ

“Equality and justice”
Patiala 25 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਚੀਮਾ ਮੰਡੀ, 25 ਦਸੰਬਰ (ਜਗਸੀਰ ਸਿੰਘ)- ਮਹਾਨ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਏ, ਅਣਖੀ ਸੂਰਮੇ ਤੇ ਸੁਨਾਮ ਦੀ ਧਰਤੀ ‘ਤੇ ਜਨਮ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦੀ ਅਣਖ-ਗ਼ੈਰਤ ਦੀ ਮਸ਼ਾਲ 21 ਸਾਲ ਆਪਣੇ ਦਿਲ ‘ਚ ਬਲ਼ਦੀ ਰੱਖੀ, ਨੂੰ ਪ੍ਰਣਾਮ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਲਈ ਸ਼ਹੀਦੀਆਂ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਨੂੰ ਰਹਿੰਦੀ ਦੁਨੀਆਂ ਤੱਕ ਯਾਦ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਵੱਲੋਂ ਵਿਖਾਏ ਮਾਰਗ ‘ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਹੀ ਆਪਸੀ ਸਾਂਝ ਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਏਕਤਾ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਆਮ ਆਦਮੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਸੂਬਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਤੇ ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਨ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜਨਮ ਦਿਹਾੜੇ ਸਬੰਧੀ ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਜੱਦੀ ਘਰ ਅਤੇ ਚੀਮਾ ਮੰਡੀ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਪਾਰਕ ਵਿਖੇ ਸ੍ਰੀ ਅਖੰਡ ਪਾਠ ਸਾਹਿਬ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਮੌਕੇ ਨਤਮਸਤਕ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਮੀਡੀਆ ਨਾਲ ਗੱਲਬਾਤ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ।

ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮਹਾਨ ਹਨ, ਉਹ ਮਾਵਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਹਾਨ ਯੋਧਿਆਂ ਵੱਲੋਂ ਪਾਏ ਗਏ ਪੂਰਨੇ ਸਾਡੀ ਨੌਜਵਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਲਈ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਰੋਤ ਬਣੇ ਰਹਿਣਗੇ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸ਼ਹੀਦ ਊਧਮ ਸਿੰਘ ਉਹ ਬਹਾਦਰ ਸੂਰਮੇ ਸਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜਲ੍ਹਿਆਂਵਾਲੇ ਬਾਗ ਦੇ ਖ਼ੂਨੀ ਸਾਕੇ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਭੁਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸ੍ਰੀ ਅਰੋੜਾ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਦੇ ਵਿਖਾਏ ਰਸਤੇ ‘ਤੇ ਚੱਲ ਕੇ ਇੱਕ ਨਰੋਏ ਸਮਾਜ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਰੀਏ। ਅੱਜ ਲੋੜ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਸ਼ਹੀਦਾਂ ਬਾਰੇ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਈਏ ਤਾਂ ਜੋ ਸਾਡੇ ਨੌਜਵਾਨ ਸਮਾਜਿਕ ਲਾਹਣਤਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਰਹਿ ਸਕਣ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਾਡਾ ਦੇਸ਼ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਹੈ ਜਿਥੇ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਧਰਮਾਂ ਤੇ ਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਇਤਿਹਾਸ ਗਵਾਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਦੇਸ਼ ‘ਤੇ ਕੋਈ ਭੀੜ ਪਈ ਤਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਨੇ ਇੱਕ ਜੁੱਟ ਹੋ ਕੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦਾ ਟਾਕਰਾ ਕੀਤਾ। ਪੰਜਾਬੀ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਆਪਣੀ ਬਹਾਦਰੀ ਲਈ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਰਹੇ ਹਨ ਅਤੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਵੀ ਪੰਜਾਬੀਆਂ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਯੋਗਦਾਨ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅੱਜ ਅਸੀਂ ਜਿਸ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦਾ ਨਿੱਘ ਮਾਣ ਰਹੇ ਹਾਂ ਉਹ ਸਾਡੇ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਦੀ ਹੀ ਦੇਣ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡਾ ਵੀ ਇਹ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਮਹਾਨ ਦੇਸ਼ ਭਗਤਾਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਯਾਦ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵੱਲੋਂ ਦਿੱਤੇ ਏਕਤਾ ਦੇ ਸੰਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜ਼ਿੰਦਗੀ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਾਈਏ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਵੱਖ ਵੱਖ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਸਮੇਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਆਮ ਲੋਕ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਅੱਜਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ 295 ਇਕਾਈ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਹੰਗਾਮੀ ਮੀਟਿੰਗ ਹੋਈ:- ਡਾ ਬਲਕਾਰ ਕਟਾਰੀਆ, ਡਾ ਸੁਰਿੰਦਰਪਾਲ ਜੈਨਪੁਰੀ

“Equality and justice” Patiala 25 December INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲ੍ਹਾਂ)ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 295 ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਸ਼ਹੀਦ ਭਗਤ ਸਿੰਘ ਨਗਰ ਦੀ ਇੱਕ ਅਹਿਮ ਮੀਟਿੰਗ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਬਲਕਾਰ ਕਟਾਰੀਆ ਜੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਹੇਠ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਹ ਮੀਟਿੰਗ ਸਹਿਬਜ਼ਾਦੀਆ ਦੀ ਲਸਾਨੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਮੀਟਿੰਗ ਦਾ ਸੰਚਾਲਨ ਜਿਲਾ ਸਕੱਤਰ ਡਾ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਕੀ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿਚ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਆ ਰਹੀਆਂ ਮੁਸਕਲਾਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪੰਜਾਬ ਚੈਅਰਮੈਨ ਡਾ ਪ੍ਰੇਮ ਸਲੇਹ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਬਲਕਾਰ ਕਟਾਰੀਆ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾਕਟਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਪਾਲ ਸਿੰਘ ਜੈਨਪੁਰ ਨੇ ਮੀਟਿੰਗ ਦੌਰਾਨ ਸੰਬੋਧਨ ਕਰਦਿਆਂ ਆਪਣੇ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਦੀਆਂ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨੇ ਐਸੋਸੀਏਸ਼ਨ ਦੇ ਮਸਲੀਆ ਨੂੰ ਉਲਝਾਇਆ ਤੇ ਆਪਣੇ ਚੋਣ ਮੈਨੀਫਿਸਟੋ ਵਿੱਚ ਪਾ ਕਿ ਵੀ ਹੱਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਇਸ ਕਰਕੇ ਇਹ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਵੀ ਲਾਰੇ ਲੱਪੇ ਵਾਲੀ ਤੇ ਜੁਮਲੀਆ ਵਾਲੀ ਸਰਕਾਰ ਨਿਕਲੀ ਇਸ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਰੋਸ ਵਜੋ 21/12/25 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰੈਲੀ ਕੋਟਕਪੂਰੇ ਵਿਖੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਸਪੀਕਰ ਕੁਲਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧਵਾ ਜੀ ਨੂੰ ਮੰਗਪੱਤਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇਸ ਵਿੱਚ ਜਿਲਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਲੋਂ ਵੀ ਸਿਰਕਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਡਾਕਟਰ ਸਾਥੀਆ ਨੇ ਜੋ ਤਰਤਾਰਨ ਵਿੱਚ ਰਹੀ ਜਿਮਨੀ ਚੋਣ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ ਉਸ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਵਿਰੋਧ ਕਰਨ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਇਸ ਸਮੇ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਾਰੇ ਡਾਕਟਰ ਸਾਥੀਆ ਦਾ ਪਹੁੰਚਣ ਤੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਡਾਕਟਰ ਰਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਲੱਕੀ ਵਲੋ ਵੈਲਕਮ ਕੀਤਾ ਇਸ ਤੋ ਇਲਾਵਾ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਕੈਸ਼ੀਅਰ ਡਾਕਟਰ ਕਸ਼ਮੀਰ ਸਿੰਘ ਬਢੌੜੀ ਆਲ ਮੈਡੀਕਲ ਪ੍ਰੈਕਟੀਸ਼ਨਰਜ਼ ਇੰਡੀਆ ਵੈਲਫ਼ੇਅਰ ਸੁਸਾਇਟੀ ਦੇ ਕੇਂਦਰੀ ਜੁਆਇੰਟ ਸਕੱਤਰ ਅਤੇ ਬਹਿਰਾਮ ਬਲਾਕ ਦੇ ਮੈਂਬਰ ਸੰਜੀਵ ਕਪਿਲ ਡਾਕਟਰ ਅਤੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਰਗੇਨਾਈਜ਼ਿਰ ਸਕੱਤਰ ਡਾਕਟਰ ਸੁਰਿੰਦਰ ਮਹਾਲੋਂ ਵਾਇਸ ਚੇਅਰਮੈਨ ਡਾਕਟਰ ਅਨੂੰਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਸੁੰਢ, ਬੰਗਾ ਬਲਾਕ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਡਾਕਟਰ ਅਮ੍ਰਿਤ ਲਾਲ ਫਰਾਲਾ ਅਤੇ ਬਲਾਕ ਜਾਡਲਾ ਦੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਆਗੂ ਡਾਕਟਰ ਰਵਿੰਦਰ ਜਾਡਲਾ ਆਦਿ ਮੈਂਬਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ

“Equality and justice” Patiala 25 December INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਦਾ ਉਹ ਅਮਰ ਅਧਿਆਇ ਹੈ ਜੋ ਕੁਰਬਾਨੀ, ਸੱਚਾਈ ਅਤੇ ਅਡਿੱਗ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦੀ ਬੇਮਿਸਾਲ ਮਿਸਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਦਸਵੇਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਚਾਰ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਹੀ ਗੁਰਬਾਣੀ, ਸੇਵਾ, ਸੂਰਵੀਰਤਾ ਅਤੇ ਮਨੁੱਖੀ ਮੁੱਲਾਂ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਅਨੁਸਾਰ ਧਰਮ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਨਾ ਕੇਵਲ ਹਥਿਆਰ ਚੁੱਕਣ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਨਿਆਂ ਅਤੇ ਸੱਚ ਲਈ ਅਟੱਲ ਰਹਿਣ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੀ ਉੱਚੀ ਸਿੱਖਿਆ ਕਾਰਨ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੇ ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਵੱਡੇ ਇਤਿਹਾਸਕ ਫੈਸਲੇ ਲਏ ਅਤੇ ਆਪਣੀ ਜਾਨ ਨੂੰ ਧਰਮ ਦੀ ਭੇਟ ਚੜ੍ਹਾ ਕੇ ਸਦਾ ਲਈ ਅਮਰ ਹੋ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਿੱਖ ਕੌਮ ਦੇ ਦਿਲਾਂ ਵਿੱਚ ਹੌਸਲਾ, ਧੀਰਜ ਅਤੇ ਸਵੈ-ਸਨਮਾਨ ਦੀ ਅੱਗ ਨੂੰ ਸਦੀਵਾਂ ਜਗਾਉਂਦੀ ਰਹੀ ਹੈ।

ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਗੜ੍ਹੀ ਦਾ ਯੁੱਧ ਸਿੱਖ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਬਹਾਦਰੀ ਅਤੇ ਬਲੀਦਾਨ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਕ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਯੁੱਧ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਨੇ ਗੁਰੂ ਪਿਤਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਲੈ ਕੇ ਜੰਗ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਿੱਚ ਕਦਮ ਰੱਖਿਆ। ਵੱਡੀ ਮੁਗਲ ਫੌਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਘੱਟ ਸਾਧਨਾਂ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਸਧਾਰਣ ਸ਼ੂਰਵੀਰਤਾ ਦਿਖਾਈ। ਇੱਕ-ਇੱਕ ਕਰਕੇ ਜੰਗ ਵਿੱਚ ਉਤਰ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਤਲਵਾਰ ਨਾਲ ਜ਼ੁਲਮ ਦਾ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਖ਼ੀਰਕਾਰ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇਹ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸਾਨੂੰ ਸਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਰਮ ਅਤੇ ਇਨਸਾਫ਼ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਲਈ ਮੌਤ ਵੀ ਜੀਤ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੇ ਰਸਤੇ ’ਤੇ ਤੁਰਨ ਵਾਲੇ ਕਦੇ ਹਾਰਦੇ ਨਹੀਂ।

ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਮਨੁੱਖੀ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਕਰੁਣਮਈ ਅਤੇ ਮਹਾਨ ਘਟਨਾ ਮੰਨੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਾ ਫ਼ਤਹਿ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਨਿੱਕੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਹੀ ਸਰਹਿੰਦ ਲਿਜਾ ਕੇ ਧਰਮ ਬਦਲਣ ਲਈ ਲਾਲਚ ਅਤੇ ਧਮਕੀਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨ ਵਿੱਚ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਸਿੱਖਿਆ ਪੱਕੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਸੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਫ਼ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਸੱਚ ਦੇ ਰਸਤੇ ਤੋਂ ਇੱਕ ਕਦਮ ਵੀ ਪਿੱਛੇ ਨਹੀਂ ਹਟੇ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਦਾ ਦਿਵਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਚੁਣਵਾ

ਨਾਮ : ਜਸਮਨਦੀਪ ਕੌਰ
ਜਮਾਤ : ਬੀਏ ਬੀਐਡ ਸਮੈਸਟਰ ਪੰਜਵਾਂ
ਕਾਲਜ : ਬਾਬਾ ਫਰੀਦ ਕਾਲਜ ਆਫ ਐਜੂਕੇਸ਼ਨ

ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਪਰ ਇਹ ਅਤਿ ਕਠੋਰ ਸਜ਼ਾ ਵੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਹੌਸਲੇ ਨੂੰ ਡਗਮਗਾ ਨਾ ਸਕੀ। ਚਾਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮਹਾਨ ਸੰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਮਰ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਅਤੇ ਸੱਚ ਲਈ ਦ੍ਰਿੜਤਾ ਹੀ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਮਹਾਨ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਕੁਰਬਾਨੀ ਸਦੀਵਾਂ ਤੱਕ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਸਹੀ ਰਾਹ ’ਤੇ ਤੁਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੀ ਰਹੇਗੀ।

ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਬੰਗਾ ਗ੍ਰੀਨ ਵੱਲੋਂ ਟੈਂਪੂ ਸਾੜਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ₹23,100 ਦੀ ਨਗਦ ਮਦਦ.

“Equality and justice” Patiala 25 December INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਲੋੜਵੰਦ ਨੂੰ ਨਕਦ ਰਾਸ਼ੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਲੱਬ ਦੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਬਾਗੀ, ਪ੍ਰਧਾਨ ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ ਅਤੇ ਹੋਰ।

ਬੰਗਾ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲ੍ਹਾਂ) ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਬੰਗਾ ਗ੍ਰੀਨ ਵੱਲੋਂ ਟੈਂਪੂ ਸਾੜਨ ਦੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ₹23,100 ਦੀ ਨਗਦ ਮਦਦ ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਬੰਗਾ ਗ੍ਰੀਨ ਵੱਲੋਂ ਸਮਾਜ ਸੇਵਾ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਲਗਾਤਾਰ ਕੀਤੇ ਜਾ ਰਹੇ ਉਪਰਾਲਿਆਂ ਤਹਿਤ ਪੱਤੀ ਮਸੰਦਾਂ ਬੰਗਾ ਦੇ ਨਿਵਾਸੀ ਹਰਗੋਪਾਲ ਪੁੱਤਰ ਪ੍ਰੀਤਮ ਸਿੰਘ, ਜਿਸਦਾ ਟੈਂਪੂ ਕੁਝ ਅਣਪਛਾਤੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਮਾੜੇ ਇਰਾਦੇ ਨਾਲ ਰਾਤ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅੱਗ ਲਗਾ ਕੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾੜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦੀ ਦੁੱਖਦਾਈ ਘਟਨਾ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਨੂੰ ₹23,100 ਦੀ ਨਗਦ ਸਹਾਇਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਧਿਆਨ ਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਚੇਅਰਮੈਨ ਰੋਟੇਰੀਅਨ ਗੁਰਬਕਸ਼ ਰਾਮ ਐਸਡੀਓ ਦੀ ਆਗਵਾਈ ਹੇਠ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਾਈ ਗਈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਬੰਗਾ ਗ੍ਰੀਨ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਰੋਟੇਰੀਅਨ ਦਿਲਬਾਗ ਸਿੰਘ ਬਾਗੀ ਨੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਮਿਹਨਤੀ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਰੋਜ਼ੀ-ਰੋਟੀ ਦੇ ਸਾਧਨ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਪਹੁੰਚਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਹੀ ਮੰਦਭਾਗੀ ਗੱਲ ਹੈ ਅਤੇ ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਦੁੱਖੀ ਤੇ ਲੋੜਵੰਦਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਰਹੇਗਾ। ਇਸ ਦੌਰਾਨ ਰੋਟੇਰੀਅਨ ਸ਼ਮਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਗਰਚਾ ਪ੍ਰਧਾਨ ਅਤੇ ਰੋਟੇਰੀਅਨ ਡਾਕਟਰ ਧਰਮਜੀਤ ਸਿੰਘ ਵਾਈਸ ਚਾਂਸਲਰ, ਸੰਤ ਬਾਬਾ ਭਾਗ ਸਿੰਘ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਨੇ ਵੀ ਸਾਂਝੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਕਿ ਰੋਟਰੀ ਕਲੱਬ ਬੰਗਾ ਗ੍ਰੀਨ ਵੱਲੋਂ ਮਨੁੱਖਤਾ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਤੇ ਸਹਿਯੋਗ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਨਾਲ ਸਮਾਜ ਦੀ ਭਲਾਈ ਲਈ ਸਦਾ ਤਤਪਰ ਰਹੇਗਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪੀੜਤ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦਾ ਹੌਸਲਾ ਵਧਾਉਣਾ ਬਹੁਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰ ਹਾਜ਼ਰ ਮੈਂਬਰਾਂ ਵਿੱਚ ਰੋਟੇਰੀਅਨ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਕੰਦੋਲਾ, ਰੋਟੇਰੀਅਨ ਜੀਵਨ ਦਾਸ ਕੌਸ਼ਲ, ਰੋਟੇਰੀਅਨ ਰਾਮ ਤੀਰਥ, ਰੋਟੇਰੀਅਨ ਸੁੱਖਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਧਾਮੀ, ਰੋਟੇਰੀਅਨ ਭੂਪੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਰੋਟੇਰੀਅਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼ਮਸ਼ੇਰ ਸਿੰਘ ਝਿੱਕਾ (ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ) ਅਤੇ ਰੋਟੇਰੀਅਨ ਹਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਸਿੰਘ ਰਾਣਾ ਆਦਿ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ।

ਮਨਰੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਹੇਠਲੇ ਵਰਗ ਦਾ ਬੁਨਿਆਦੀ ਹੱਕ ਖੋਹਿਆ : ਡੀਐਮਐਫ

29 ਦਿਸੰਬਰ ਨੂੰ ਐਸ ਡੀ ਐਮ ਦਫਤਰ ਅੱਗੇ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ

“Equality and justice” Patiala 25 December INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਨਾਭਾ 25ਦਸੰਬਰ(ਬੇਅੰਤ ਸਿੰਘ ਰੋਹਟੀ ਖਾਸ) ਡੈਮੋਕਰੇਟਿਕ ਮਨਰੇਗਾ ਫਰੰਟ (ਡੀ ਐਮ ਐਫ) ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਚ 29 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਐੱਸ ਡੀ ਐਮ ਨਾਭਾ ਵਿਖੇ ਭਾਜਪਾ ਦੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋ ਮਨਰੇਗਾ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਵਿਸ਼ਾਲ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ । ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਗਟਾਵਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਡੀ ਐਮ ਐੱਫ ਦੇ ਸੂਬਾ ਆਗੂ ਸੁਨੀਤਾ ਰਾਣੀ ਕੈਦੂਪੁਰ,ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਲੁਬਾਣਾ ਅਤੇ ਕੁਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਨੇ ਪਿੰਡ ਅਗੇਤ, ਲੁਬਾਣਾ ਟੇਕੂ, ਲੁਬਾਣਾ ਮਾਡਲ ਟਾਉਨ, ਅਭੈਪੁਰ, ਭੀਲੋਵਾਲ ਦੇ ਮਨਰੇਗਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਮੀਟਿੰਗਾਂ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤਾ। ਮਨਰੇਗਾ ਵਰਕਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ 29 ਦਸੰਬਰ ਦਿਨ ਸੋਮਵਾਰ ਨੂੰ ਐਸ ਡੀ ਐਮ ਦਫਤਰ ਨਾਭਾ ਵਿਖੇ ਮਨਰੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਖ਼ਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਵਿਚ ਰੋਸ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਓਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਪਾਰਲੀਮੈਂਟ ਵਿੱਚ ਮਨਰੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਖਤਮ ਕਰਕੇ ਦੇਸ਼ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਵਰਗ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਹੱਕ ਖੋਹ ਲਿਆ ਹੈ, ਨਵੇਂ ਲਿਆਂਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ ਜੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨੂੰ ਲਿਆ ਕੇ ਸੂਬਿਆਂ ਦਾ ਹੱਕ ਮਾਰਿਆ ਹੈ। ਉਹਨਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਵਰਗਾ ਸੂਬਾ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਉਹ 40 ਫੀਸਦੀ ਪੈਸਾ ਕਿਵੇਂ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰ 90 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਤੇ ਸੂਬਾ 10 ਫੀਸਦੀ ਹਿੱਸਾ ਪਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਅਜੇ ਤੱਕ ਵਿੱਤੀ ਵਰ੍ਹੇ ਦੌਰਾਨ 10 ਫੀਸਦੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਫੁੱਟੀ ਕੌਡੀ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਨਹੀਂ ਪਾਈ। ਹੁਣ ਉਹ ਰੇਸ਼ੋ 60:40 ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਹੈ। ਦੂਸਰਾ ਜੋ ਮਟੀਰੀਅਲ ਕਾਸਟ ਵਿੱਚੋਂ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਲਈ ਪੈਸਾ ਆਉਂਦਾ ਸੀ ਉਹ ਨਾ ਆਉਣ ਕਰਕੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਜ ਵੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣਗੇ। ਜਦੋਂਕਿ ਮਨਰੇਗਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਸਲ ਭਾਵਨਾ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਵਿਕਸਤ ਭਾਰਤ ਜੀ ਰਾਮ ਜੀ ਨਾਮ ਰੱਖ ਕੇ ਪਬਲਿਕ ਨੂੰ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। 125 ਦਿਨ ਕਰਕੇ ਇਸ ਦੇ ਵਿਰੋਧ ਨੂੰ ਮੱਠਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸਿਸ ਹੈ ਜਦੋਂਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਐਂਸਤ 38 ਦਿਨ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਸਾਲ ਵਿੱਚ ਹੁਣ ਤੱਕ ਐਂਸਤ 26 ਦਿਨ ਹੀ ਕੰਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।ਸਿਰਫ ਨਾਮ ਬਦਲਣ ਨਾਲ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋਣਾ, ਉਲਟਾ ਕਰੋੜਾਂ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਮੌਕੇ ਹੋਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਪ੍ਰਗਟ ਸਿੰਘ ਹਰਮੇਸ਼ ਸਿੰਘ ਰਾਜਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸੁਖਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਸਿੰਦਰ ਕੌਰ ਦਰਬਾਰਾ ਸਿੰਘ ਪਰਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਵਿੱਕੀ ਰਾਮਗੜ੍ਹ ਨੇ ਸ਼ਮੂਲੀਅਤ ਕੀਤੀ।

ਕਲਾਸ ਫੋਰਥ ਗੌਰਮਿੰਟ ਇੰਪਲਾਈਜ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ (1680) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਤੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ

“ਇਕੁਐਲਿਟੀ ਐਂਡ ਜਸਟਿਸ” ਪਟਿਆਲਾ 25 ਦਸੰਬਰ INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616 hardipchumber57@gmail.com

ਪਟਿਆਲਾ- ਅੱਜ ਮਿਤੀ 25-12-2025 ਨੂੰ ਦੀ ਕਲਾਸ ਫੋਰਥ ਗੌਰਮਿੰਟ ਇੰਪਲਾਈਜ ਯੂਨੀਅਨ ਪੰਜਾਬ (1680) ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਪਟਿਆਲਾ ਦੇ ਤੇ ਅਹੁਦੇਦਾਰਾਂ ਦੀ ਮੀਟਿੰਗ ਯੂਨੀਅਨ ਦਫ਼ਤਰ ਰਾਜਪੁਰਾ ਕਾਲੋਨੀ ਪਟਿਆਲਾ ਵਿਖੇ ਹੋਈ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਸਾਥੀ ਸ਼ਿਵ ਚਰਨ ਸੀਨੀਅਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੀਤ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੇ ਕੀਤੀ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਸਾਲ 2025 ਦੇ ਪੜ੍ਹਾਅ ਵਾਰ ਕੀਤੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੀਵਿਊ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਨਵੇਂ ਸਾਲ 2026 ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਭਾਗੀ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਪੜ੍ਹਾਅ ਵਜੋਂ ਮਿਤੀ 02-01-2026 ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਦੁਪਹਿਰ 3.00 ਵਜੇ ਡਿਪਟੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਪਸ਼ੂ ਪਾਲਣ ਪਿੰਡ ਰੌਣੀ ਨਾਭਾ ਰੋਡ ਵਿਖੇ ਗੇਟ ਰੈਲੀ ਕਰਕੇ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੇ ਸੰਘਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਆਗਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਿਤੀ 07-01-2026 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਮਾਤਾ ਕੌਸ਼ਲਿਆ ਹਸਪਤਾਲ ਦੇ ਮੇਨ ਗੇਟ ਤੇ ਸਵੇਰੇ 11.30 ਵਜੇ ਗੇਟ ਰੈਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਮਿਤੀ 18-01-2026 ਨੂੰ ਸਤਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸ਼ੁਕਰਾਨੇ ਵਜੋਂ ਸਵੇਰੇ 10.30 ਵਜੇ ਪਾਠ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣਗੇ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਜਨਵਰੀ ਦੇ ਤੀਜੇ ਹਫ਼ਤੇ ਇੱਕ ਜੋਨਲ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਸੁਬਾਰਡੀਨੇਟ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਮੇਗਾ ਕਨਵੈਨਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਰਵਾਏ ਜਾਣ ਦੀਆਂ ਤਿਆਰੀਆਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਯੂਨੀਅਨ/ ਫੈਡਰੇਸ਼ਨ ਦਾ ਵੱਡਾ ਕੈਲੰਡਰ ਜੋ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਟੇਟ ਕਮੇਟੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗੀ। ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦਾ ਕੈਲੰਡਰ 25/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੈਲੰਡਰ ਨਕਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇਗਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਵਟਾਂਦਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਸਾਰੇ ਸਾਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਵੇਂ ਸਾਲ ਦੀਆਂ ਆਮਦ ਦੀਆਂ ਵਧਾਈਆਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਗੈਰ ਹਾਜ਼ਰ ਆਗੂਆਂ ਦਾ ਸਖ਼ਤ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਲਿਆ ਗਿਆ।

ਐਫ ਐਚ ਖਾਲਸਾ ਸਕੂਲ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਵਿਖੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਸਿਜਦਾ

"Equality and justice"
Patiala 25 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ 25 ਦਸੰਬਰ (ਚਰਨਜੀਤ ਸੱਲ੍ਹਾਂ) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਮਰਪਿਤ ਜੇ.ਐਸ. ਐਫ.ਐਚ.ਖਾਲਸਾ ਸੀ.ਸੈ.ਸਕੂਲ ਵਿਖੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ।

“ਇਨਸਾਫ਼ ਕਰੇ ਜੀਅ ਮੈਂ ਜ਼ਮਾਨਾ ਤੋ ਯਕੀਂ ਹੈ,
ਕਹਿ ਦੇ ਕਿ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਕਾ ਸ਼ਾਨੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।।
ਕਰਤਾਰ ਕੀ ਸੁਗੰਦ ਹੈ ਨਾਨਕ ਕੀ ਕਸਮ, ਜਿਤਨੀ ਭੀ ਹੋ ਗੋਬਿੰਦ ਕੀ ਤਾਰੀਫ਼ ਵਹਿ ਹੈ ਕਮ” ।ਸ਼ਹੀਦੀ ਸਮਾਗਮ ਮੌਕੇ ਸ੍ਰੀ ਸੁਖਮਨੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਕਰਵਾਏ ਗਏ ਅਤੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਉਪਰੰਤ ਸਕੂਲ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਕਵਿਤਾਵਾਂ,ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਅਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗੀਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਨੂੰ ਸਿਜਦਾ ਕੀਤਾ। ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਛੇਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀਆਂ ਵਿਦਿਆਰਥਣਾਂ ਹਰਸਿਮਰਨ ਨੇ ਗੀਤ ਰਾਹੀਂ, ਸਿਮਰ ਨੇ ਕਵਿਤਾ ਅਤੇ ਨਵਜੋਤ ਕੌਰ ਨੇ ਕਵੀਸ਼ਰੀ ਰਾਹੀਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਦਿੱਤੀ। ਗਿਆਰਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਬਵਨਪ੍ਰੀਤ ਹੇਰ ਤੇ ਦਸਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੀ ਵਿਦਿਆਰਥਣ ਸੁਖਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ ਨੇ ਵੀ ਭਾਸ਼ਣ ਰਾਹੀਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ ਇਤਿਹਾਸ ਤੋਂ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਭਾਸ਼ਣ ਵਿੱਚ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਲਾਸਾਨੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਬਾਰੇ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ ਚਾਰੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੁਨੀਆਂ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਰਦਨਾਕ ਘਟਨਾ ਅਤੇ ਦਿਲ ਨੂੰ ਕੰਬਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਸਾਕਾ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਇਹ ਘਟਨਾ ਮਨੁੱਖੀ ਦਰਿੰਦਗੀ ਦਾ ਘਿਨਾਉਣਾ ਚਿੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਜੂਝ ਮਰਨ ਅਤੇ ਸਿੱਖੀ ਸਿਦਕ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਸਿਖਰ ਨੂੰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਵੱਡੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ ਤੇ ਬਾਬਾ ਜੁਝਾਰ ਸਿੰਘ ਚਮਕੌਰ ਦੀ ਜੰਗ ਵਿਚ ਲੜਦੇ ਹੋਏ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਅਤੇ ਦੋ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਫ਼ਤਿਹ ਸਿੰਘ ਸੂਬਾ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਸ਼ਹਾਦਤ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਬਾਰੇ ‘ ਮੈਥਿਲੀ ਸ਼ਰਨ ਗੁਪਤ’ ਨੇ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

ਜਿਸ ਕੁਲ ਜਾਤੀ ਦੇਸ ਕੇ ਬੱਚੇ ਦੇ ਸਕਤੇ ਹੈਂ ਯੌਂ ਬਲੀਦਾਨ।
ਉਸ ਕਾ ਵਰਤਮਾਨ ਕੁਛ ਭੀ ਹੋ ਭਵਿਸ਼ਯ ਹੈ ਮਹਾਂ ਮਹਾਨ।

ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਕਿਲ੍ਹਾ ਛੱਡਣ 'ਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੇ ਸਾਰੀਆਂ ਕਸਮਾਂ ਤੋੜ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪਿੱਛਾ ਕਰਨਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਨੇੜੇ ਪਹੁੰਚਦਿਆਂ ਗਹਿਗੱਚ ਲੜਾਈ ਹੋਈ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਗੁਰੂ ਜੀ ਦੇ ਦੋ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦੇ ਤੇ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਵਹੀਰ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੋ ਗਏ। ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਵਿਚ ਭਾਰੀ ਹੜ੍ਹ ਅਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣਾਂ ਦਾ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਹਮਲਾ ਇਉਂ ਜਾਪਦਾ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਦੋਵੇਂ ਇਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਇਸ ਘਿਨਾਉਣੇ ਕਾਰਨਾਮੇ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋ ਗਏ ਹੋਣ। ਭਾਵੇਂ ਇਸ ਯੁੱਧ ਵਿਚ ਸੈਂਕੜੇ ਹੀ ਮਰ ਜੀਵੜੇ ਸਿੰਘਾਂ ਸਮੇਤ ਜੀਵਨ ਸਿੰਘ (ਭਾਈ ਜੈਤਾ ਜੀ) ਅਤੇ ਭਾਈ ਉਦੇ ਸਿੰਘ ਸ਼ਹੀਦ ਹੋ ਗਏ ਪ੍ਰੰਤੂ ਦੁਸ਼ਮਣ ਦੇ ਦੰਦ ਖੱਟੇ ਕਰ ਦਿੱਤੇ। ਇਥੇ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਦੇ ਕਾਫਲੇ ਨਾਲੋਂ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ, ਬਾਬਾ ਜ਼ੋਰਾਵਰ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਬਾਬਾ ਫ਼ਤਿਹ ਸਿੰਘ ਜੀ ਵਿਛੜ ਗਏ। ਇਸ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਅੱਜ ਕਲ੍ਹ 'ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਛੋੜਾ ਸਾਹਿਬ' ਸੁਸ਼ੋਭਿਤ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੀ ਇਸ ਦਰਦਨਾਕ ਘਟਨਾ ਦੀ ਯਾਦ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲ ਰੱਖਿਆ ਹੈ।ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਗੁਰੂ- ਘਰ ਦਾ ਰਸੋਈਆ ਗੰਗੂ ਮਿਲ ਗਿਆ। ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮੋਰਿੰਡੇ ਕੋਲ ਪਿੰਡ ਸਹੇੜੀ ਆਪਣੇ ਘਰ ਲੈ ਗਿਆ। ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਗੰਗੂ ਦਾ ਮਨ ਬੇਈਮਾਨ ਹੋ ਗਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਮੋਰਿੰਡੇ ਦੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੂੰ ਖ਼ਬਰ ਦੇ ਕੇ ਬੱਚਿਆਂ ਅਤੇ ਮਾਤਾ ਜੀ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ। ਮੋਰਿੰਡੇ ਦੇ ਥਾਣੇਦਾਰ ਨੇ ਮਾਤਾ ਜੀ, ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਬਾ ਸਰਹਿੰਦ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੂਬਾ ਸਰਹਿੰਦ ਦੀ ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਚਹਿਰੀ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੀਨ- ਏ-ਮੁਹੰਮਦੀ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਲਚ ਦੇਣ ਤੇ ਡਰਾਉਣ- ਧਮਕਾਉਣ ਦੇ ਜਤਨ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਝੂਠ ਵੀ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਤੁਹਾਡਾ ਪਿਤਾ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਹੁਣ ਤੁਸੀਂ ਕਿੱਥੇ ਜਾਓਗੇ।

ਬੱਚਿਆਂ ਨੇ ਸੂਬਾ ਸਰਹਿੰਦ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਧਰਮ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਦਲੇਰੀ ਨਾਲ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਵਜ਼ੀਰ ਖ਼ਾਨ ਨੇ ਕਾਜ਼ੀ ਦੀ ਰਾਇ ਲਈ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਕੀ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਾਜ਼ੀ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਸਲਾਮ ਵਿਚ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਜ਼ੀਰ ਖ਼ਾਨ ਵੀ ਕਿਸੇ ਹੱਦ ਤਕ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਕਤਲ ਦਾ ਕਲੰਕ ਆਪਣੇ ਮੱਥੇ 'ਤੇ ਲਾਉਣ ਤੋਂ ਬਚਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਹੁਣ ਉਸ ਨੇ ਨਵਾਬ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਚਾਹੇ ਤਾਂ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਅਨੁਸਾਰ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਦੇ ਕੇ ਆਪਣੇ ਭਰਾ ਦਾ ਬਦਲਾ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਵਾਬ ਮਲੇਰਕੋਟਲਾ ਮੁਹੰਮਦ ਸ਼ੇਰ ਖ਼ਾਨ ਨੇ ਅੱਗੋਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਮੇਰਾ ਭਰਾ ਜੰਗ ਵਿਚ ਮਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮੈਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸ਼ੀਰਖੋਰ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬਦਲਾ ਨਹੀਂ ਲੈਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ। 'ਅੱਲ੍ਹਾ ਯਾਰ ਖਾਂ ਜੋਗੀ' ਦੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿਚ:

ਬਦਲਾ ਹੀ ਲੇਨਾ ਹੋਗਾ ਤੋ ਲੇਂਗੇ ਬਾਪ ਸੇ।
ਮਹਫ਼ੂਜ਼ ਰੱਖੇ ਹਮ ਕੋ ਖ਼ੁਦਾ ਐਸੇ ਪਾਪ ਸੇ।

ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੇ ਨਿਡਰ ਹੋ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਸੂਰਜ ਪੂਰਬ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਪੱਛਮ 'ਚੋਂ ਨਿਕਲ ਸਕਦਾ, ਮੱਛੀਆਂ ਪਾਣੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਜਿੰਦਾ ਰਹਿ ਸਕਦੀਆਂ ਪਰ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦੇ ਪੁੱਤ ਤੇਰੀਆਂ ਗਿੱਦੜ ਧਮਕੀਆਂ ਅੱਗੇ ਝੁਕ ਨਹੀਂ ਸਕਦੇ। ਸੂਬੇ ਨੂੰ ਜਦ ਕੋਈ ਗੱਲ ਰਾਹ ਪੈਂਦੀ ਨਾ ਦਿਸੀ ਤਾਂ ਉਹਨੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਾਤ ਹੋਰ ਠੰਡੇ ਬੁਰਜ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਕੀਤਾ। ਭੁੱਖੇ ਤਿਹਾਏ ਛੋਟੇ ਬੱਚੇ ਦੂਜੇ ਦਿਨ ਬੁਰਜ ਦੀ ਤਸੀਹਿਆਂ ਭਰੀ ਰਾਤ ਪਲ-ਪਲ ਕਰਕੇ ਗੁਜ਼ਾਰ ਰਹੇ ਸਨ। ਇਸ ਸਮੇਂ ਹੀ ਗੁਰੂ ਘਰ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰੇਮੀ ਬਾਬਾ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਜੋ ਕਿ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਦੇ ਲੰਗਰ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ ਕਰਦਾ ਸੀ, ਦੁੱਧ ਦੀ ਗੜਵੀ ਲੈ ਕੇ ਬੁਰਜ ਵਿੱਚ ਪਹੁੰਚਿਆ।ਰਸਤੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਪਹਿਰੇਦਾਰ ਨੇ ਬਾਬਾ ਜੀ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਮੋਹਰਾਂ ਅਤੇ ਪੈਸੇ ਵੀ ਦੇਣੇ ਪਏ। ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਨੇ ਦੁੱਧ ਪੋਤਿਆਂ ਨੂੰ ਛਕਾਇਆ ਅਤੇ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ ਦਾ ਧੰਨਵਾਦ ਕੀਤਾ।ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਦੂਸਰੀ ਪੇਸ਼ੀ 25 ਦਸੰਬਰ 1704 ਈ. ਨੂੰ ਹੋਈ। ਜਦੋਂ ਸਿਪਾਹੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਲੈਣ ਆਏ ਤਾਂ ਦਾਦੀ ਮਾਂ ਨੇ ਲਾਲ ਦੇ ਲਾਲਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਚੁੰਮੇ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਿਦਕ ਦੇ ਪੱਕੇ ਰਹਿਣ ਦੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਦਿੱਤੀ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੇ ਕਚਿਹਰੀ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਗੱਜਕੇ ਫ਼ਤਿਹ ਬੁਲਾਈ। ਸੂਬੇ ਨੇ ਫਿਰ ਉਹੀ ਇਸਲਾਮ ਕਬੂਲ ਕਰਨ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਕੀਤੀ ਪਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੇ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਨੂੰ ਠੁਕਰਾ ਦਿੱਤਾ। ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਨੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਪੁੱਛਿਆ ਕਿ ਜੇਕਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਕਰੋਗੇ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜਵਾਬ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਪਿਤਾ ਜੀ ਵਾਂਗ ਇੱਕ ਸ਼ੇਰਾਂ ਦੀ ਫੌਜ਼ ਤਿਆਰ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਤੇਰੇ ਵਰਗੇ ਗਿੱਦੜਾਂ ਦੇ ਤਖ਼ਤ ਤਾਜ਼ ਹਿਲਾ ਕੇ ਰੱਖ ਦੇਣਗੇ। ਸੂਬੇ ਨੇ ਆਪਣੀ ਹਾਰ ਨੂੰ ਛੁਪਾਉਣ ਲਈ ਕਾਜ਼ੀ ਕੋਲੋਂ ਫ਼ਤਵਾ ਲਵਾਇਆ, ਕਾਜ਼ੀ ਨੇ ਸ਼ਰ੍ਹਾ ਦੀ ਕਿਤਾਬ ਫੋਲਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬਾਗੀ ਦੇ ਪੁੱਤਰਾਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਕੁਲਿਹਣੀ ਘੜੀ ਸੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਧਰਤੀ ਕੰਬੀ, ਅਸਮਾਨ ਡੋਲਿਆ, ਪੱਥਰ ਮੋਮ ਵਾਂਗ ਪਿਘਲ ਗਏ ਅਤੇ ਹਜ਼ਰਤ ਮੁਹੰਮਦ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਅਰਸ਼ਾਂ 'ਚੋਂ ਖੂਨ ਦੇ ਅੱਥਰੂ ਵਹਾਏ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਉਸ ਵੇਲੇ ਮਲੇਰਕੋਟਲੇ ਦਾ ਨਵਾਬ ਸ਼ੇਰ ਮੁਹੰਮਦ ਖਾਨ ਵੀ ਉਥੇ ਮੌਜੂਦ ਸੀ। ਉਹ ਉਠ ਖਲੋਤਾ ਉਹਨੇ 'ਹਾਅ ਦਾ ਨਾਅਰਾ' ਮਾਰਿਆ, ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਬੱਚਿਆਂ ਉਤੇ ਜ਼ੁਲਮ ਕਰਨਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡਾ ਪਾਪ ਹੈ, ਇਸਲਾਮ ਇਸ ਪਾਪ ਦੀ ਮੰਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ। ਇਸ ਹਾਅ ਦੇ ਨਾਅਰੇ ਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਦਾ ਮਨ ਕੁੱਝ ਬਦਲਿਆ ਪਰ ਕੋਲ ਬੈਠੇ ਸੁੱਚਾ ਨੰਦ ਨੇ ਭਾਨੀ ਮਾਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ, ''ਵਜ਼ੀਰ ਖਾਨ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦੇ ਛੱਡ ਕੇ ਤੂੰ ਸੁੱਖ ਦੀ ਨੀਂਦ ਨਹੀਂ ਸੌਂ ਸਕਦਾ'' ਕਿਉਂਕਿ ਦੁਸ਼ਮਣ ਨੂੰ ਅਤੇ ਸੱਪ ਨੂੰ ਭੁੱਲ ਜਾਣਾ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਲਤੀ ਹੈ। ਬੱਸ ਫਿਰ ਕੀ ਸੀ ਉਹ ਅੰਤਿਮ ਘੜੀ ਆ ਗਈ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਜਿਉਂਦਿਆਂ ਨੂੰ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਚਿਣ ਦਿੱਤਾ, ਅਜੇ ਕੰਧ ਛਾਤੀ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ ਕਿ ਇੱਟਾਂ ਦਾ ਇਹ ਢਾਂਚਾ ਧੜੰਮ ਡਿੱਗ ਪਿਆ। ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਬੇਹੋਸ਼ੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਹੀ ਜੇਲ੍ਹ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਉਹ ਮੁੜ ਹੋਸ਼ ਵਿੱਚ ਆ ਗਏ। ਤੀਜੀ ਪੇਸ਼ੀ 26 ਦਸੰਬਰ ਨੂੰ ਅਤੇ 27 ਦਸੰਬਰ 1704 ਈ. ਨੂੰ ਹੋਈ। ਇਸਲਾਮ ਧਾਰਨ ਕਰਨ ਦੀ ਰਟ ਮੁੜ ਦੁਹਰਾਈ ਗਈ ਪਰ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੇ ਸਿਦਕ ਦੇ ਪੱਕੇ ਰਹਿਣ ਦਾ ਪ੍ਰਣ ਦੁਹਰਾਇਆ ਅਤੇ ਸੂਬੇ ਨੇ ਆਪਣਾ ਆਖਰੀ ਫੈਸਲਾ ਕਿ, ''ਇੰਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਦੇ ਸਿਰ ਕਲਮ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ'' ਸ਼ਾਸ਼ਲ ਬੇਗ ਤੇ ਬਾਸ਼ਲ ਬੇਗ ਨਾਮੀ ਦੋ ਭਰਾਵਾਂ ਨੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੂੰ ਕੋਹ-ਕੋਹ ਕੇ ਸ਼ਹੀਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਉਹ ਕਿਹੜੀ ਅੱਖ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਸੁਣਕੇ ਨਾ ਰੋਈ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਨੇ ਸ਼ਹੀਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ। ਇਹ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਮੌਤ ਨੀਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਮ ਘੁੱਟਣ ਕਰਕੇ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸਗੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸਿਰ ਕਲਮ ਕੀਤੇ ਗਏ। ਇਸ ਦੁਖ਼ਦਾਈ ਖ਼ਬਰ ਦਾ ਪਤਾ ਜਦੋਂ ਮਾਤਾ ਗੁਜਰੀ ਜੀ ਨੂੰ ਲੱਗਿਆ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਸਦਮਾ ਬਰਦਾਸ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਤੇ ਉਹ ਵੀ ਜੋਤੀ ਜੋਤ ਸਮਾ ਗਏ।ਇਸ ਉਪਰੰਤ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੋਲਾ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਛੋਟੇ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਵਰਗੀ ਸ਼ਹੀਦੀ ਨਾ ਤਾਂ ਇਤਿਹਾਸ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਂ ਹੀ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਆਨੰਦਪੁਰ ਛੱਡਣਾ ਪਿਆ ਅਤੇ ਸਰਸਾ ਨਦੀ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਬਾਰੇ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਗੰਗੂ ਦੀ ਗ਼ਦਾਰੀ ਬਾਰੇ ਵੀ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੋਤੀ ਰਾਮ ਮਹਿਰਾ, ਦੀਵਾਨ ਟੋਡਰ ਮੱਲ ਦੇ ਜੋ ਅਹਿਸਾਨ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ ਦੇ ਉਤੇ ਕੀਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਵੀ ਜਾਣੂ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਮਗਰੋਂ ਸਿੰਘ ਸਭਾ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਨਵਾਂਸ਼ਹਿਰ ਦੇ ਪਾਠੀ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਸਰੋਪੇ ਭੇਟ ਕੀਤੇ।ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਜੀਵਨ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਵੀ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੋਲਾ ਨੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਅੱਗੇ ਅਰਦਾਸ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਬੱਚਿਆਂ ਤੇ ਆਪਣਾ ਮਿਹਰਾਂ ਭਰਿਆ ਹੱਥ ਸਦਾ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਤਰੱਕੀ ਕਰਨ ਸਕੂਲ ਅਤੇ ਮਾਪਿਆਂ ਦਾ ਨਾਮ ਰੋਸ਼ਨ ਕਰਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਚਾਹ ਦਾ ਲੰਗਰ ਵੀ ਸਕੂਲ ਵੱਲੋਂ ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ।ਇਸ ਮੌਕੇ ਡਾ ਜਸਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ(ਪ੍ਰਧਾਨ),ਇੰਦਰਜੀਤ ਸਿੰਘ(ਮੈਨੇਜਰ)ਬਲਦੇਵ ਸਿੰਘ ਪਾਬਲਾ,ਦਲਜੀਤ ਸਿੰਘ ਬੋਲਾ,ਪ੍ਰੇਮ ਸਿੰਘ,ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ,ਇੰਦਰਜੀਤ ਮਾਹੀ, ਬਲਜਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਗੁਰਦੀਪ ਕੌਰ ਭੁੱਲਰ,ਬਲਵੀਰ ਕੌਰ,ਪੂਜਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਪੂਜਾ ਰਾਣੀ, ਸੰਦੀਪ ਕੌਰ ਅਤੇ ਹਰਮਨਜੋਤ ਕੌਰ ਹਾਜ਼ਰ ਸਨ ।

ਭੋਗ ਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ : ਛੋਟੀ ਉਮਰੇ, ਅੰਬਰੋਂ ਟੁੱਟਿਆ ਤਾਰਾ “ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ”

"Equality and justice"
Patiala 25 December
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

ਪਰਮਿੰਦਰ ਕੁਮਾਰ ਲੌਂਗੋਵਾਲ : ਕਈ ਵਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਲੋਕਾਂ ਅੰਦਰ ਚੰਗੀ ਜਾਣ ਪਹਿਚਾਣ ਉਸ ਨੂੰ ਆਮ ਤੋਂ ਖ਼ਾਸ ਬਣਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਬੀਬਾ ਬਾਲਕ ਸੀ ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਸੰਧੂ। ਕਰਨਬੀਰ ਸਿੰਘ ਦਾ ਨਾਮ ਸੱਚਮੁੱਚ ਮਹਾਂਭਾਰਤ ਦੇ ਦਾਨ ਵੀਰ ਕਰਨ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਹਰ ਵੇਲੇ ਹੱਸਦੇ ਹੋਏ ਸੇਵਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਰੱਖਦਾ ਸੀ। ਕਰਨਬੀਰ ਦਾ ਜਨਮ 30 ਜੁਲਾਈ 2010 ਨੂੰ ਮਾਤਾ ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ ਦੀ ਕੁੱਖੋਂ ਪਿਤਾ ਸ੍ਰੀ ਭੀਮ ਸਿੰਘ ਦੇ ਘਰ ਮਹਿਲਾਂ ਵਿਖੇ ਹੋਇਆ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਆਪਣੇ ਦਾਦੇ ਦਾ ਪਿਆਰਾ ਕਰਨਬੀਰ ਗੁੰਦਮੇ ਸਰੀਰ ਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚਿਹਰਾ ਗੰਭੀਰ ਪ੍ਰੰਤੂ ਹੱਸਮੁੱਖ ਸੀ। ਪੜ੍ਹਾਈ ਵਿੱਚ ਦਰਮਿਆਨੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਸੇਵਾ ਵਿੱਚ ਨੰਬਰ ਇੱਕ ਤੇ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਕਰਨ ਦੀ ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਸਕੂਲ ਦੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਭਾਵੇਂ ਕੋਈ ਸਰਪੰਚ, ਨੰਬਰਦਾਰ, ਮੈਂਬਰ, ਪ੍ਰਧਾਨ, ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਜਾ ਕੋਈ ਗੁਰੂ ਘਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਮੇਟੀ ਮੈਂਬਰ ਭਾਵ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨਾਲ ਉਸਦੀ ਵਾਕਫੀਅਤ ਸੀ ਜਿਹੜੀ ਕਿ ਇੱਕ ਗਿਆਰਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਲਈ ਔਖੀ ਹੈ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਤੁਰਨਾ ਅਤੇ ਮੁਸਕਰਾ ਕੇ ਗੱਲ ਕਰਨ ਲੱਗਾ ਉਹ ਭੋਰਾ ਵੀ ਸ਼ਰਮਾਉਂਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਚਪਨ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹਾ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦਾ ਸ਼ੌਕ ਰੱਖਣ ਕਰਕੇ ਆਪਣੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ

ਉਸਦੀ ਖਾਸ ਪਹਿਚਾਣ ਸੀ।ਕਈ ਵਾਰ ਨਾਲ ਦੇ ਜਮਾਤੀ ਉਸ ਨੂੰ ਉਸਦੀ ਖਾਣ ਪੀਣ ਦੀ ਆਦਤ ਕਰਕੇ ਮਖੌਲ ਵੀ ਕਰ ਲੈਂਦੇ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਹ ਕਦੇ ਵੀ ਗੁੱਸਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਰਦਾ। ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਉਸਦਾ ਹਰ ਅਧਿਆਪਕ, ਸਕੂਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ,ਸੇਵਾਦਾਰਾਂ,

ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਸਟਾਫ,ਮਿਡ ਡੇਅ ਮੀਲ ਵਾਲੀਆਂ ਬੀਬੀਆਂ ਭਾਵ ਹਰ ਮੈਂਬਰ ਨਾਲ ਇੱਕ ਖ਼ਾਸ ਰਿਸ਼ਤਾ ਬਣਾਇਆ ਹੋਇਆ ਸੀ ਜਿਸ ਕਰਕੇ ਹਰ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਹ ਬੁਲਾ ਕੇ ਹੀ ਹਾਲ ਚਾਲ ਪੁੱਛਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਧਿਆਪਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ। ਗੁਰੂ ਘਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸਿੰਘ ਵੀ ਸਜ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਗੁਰੂ ਘਰ ਜਾ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨੀ ਉਸਦੀ ਬਚਪਨ ਵਾਲੀ ਸੋਚ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਅਗਾਂਹ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ। ਸਕੂਲ ਦੇ ਹਰ ਸਮਾਗਮ ਵਿੱਚ ਸਟੇਜ ਤੇ ਚੜ੍ਹ ਕੇ ਆਪਣੇ ਵਿਚਾਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕਦੇ ਵੀ ਝਿਜਕ ਮਹਿਸੂਸ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਸੀ।ਕਈ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਸੋਹਣੀ ਜਿਹੀ ਪੱਗ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਬੰਨ੍ਹਵਾ ਲੈਂਦਾ ਤਾਂ ਸਿੱਧੂ ਮੂਸੇ ਵਾਲੇ ਵਾਂਗ ਭੁਲੇਖਾ ਪਾਉਂਦਾ ਸੀ।

ਛੋਟੀ ਕਲਾਸ ਭਾਵ ਸੱਤਵੀਂ ਅੱਠਵੀਂ ਤੋਂ ਹੀ ਐਨ ਐਸ ਐਸ ਦੇ ਕੈਂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲੈਣ ਲੱਗ ਪਿਆ। ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਹਰੇਕ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਖਿੜੇ ਮੱਥੇ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰ ਕੇ ਬਾਖੂਬੀ ਨਿਭਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਮਾਣ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਸੀ।ਹਰ ਕੈਂਪ ਵਿੱਚ ਦੁੱਧ ਦੀ ਡਾਲੀ ਕਰਕੇ ਲਿਆਉਂਦਾ ਸੀ। ਕੈਂਪ ਦੌਰਾਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਸ਼ਖ਼ਸੀਅਤਾਂ ਦੇ ਮਨਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਖ਼ਾਸ ਸਥਾਨ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਆਪਣੇ ਵੱਲ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਕਲਾ ਕਰਨਬੀਰ ਵਿੱਚ ਪਰਮਾਤਮਾ ਨੇ ਹੀ ਬਖਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੋਈ ਸੀ। ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ,ਚਾਹ ਪਾਣੀ ਆਦਿ ਦਾ ਖਾਸ ਧਿਆਨ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਦੂਸਰੇ ਵਲੰਟੀਅਰਾਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਬਣਾਉਂਦਾ ਸੀ।ਛੋਟੀ ਉਮਰ ਵਿੱਚ ਸਿਆਣਿਆਂ ਵਾਂਗ ਵਿਚਰਨਾ ਅਤੇ ਆਮ ਬੱਚਿਆਂ ਤੋਂ ਕਿਤੇ ਵੱਧ ਗੰਭੀਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਕਈ ਵਾਰ ਇਹ ਸ਼ੱਕ ਹੁੰਦਾ ਸੀ ਕਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਇਸ ਬੱਚੇ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਕੁਝ ਖਾਸ ਬਣਾਵੇਗਾ। ਹੌਲੀ ਹੌਲੀ ਕਦੇ ਕਦਾਈਂ ਪਸ਼ੂਆਂ ਦੇ ਵਪਾਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਲੱਗ ਪਿਆ ਅਤੇ ਮਹਿਲਾਂ ਦੇ ਆਲੇ ਦੁਆਲੇ ਦੇ ਪਿੰਡਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਵੀ ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਾਣਨ ਲੱਗ ਪਏ ਸੀ। ਦਿਲ ਦੇ ਸੱਚਾ ਇਸ ਬਾਲਕ ਦੀ ਉਮਰ ਐਨੀ ਛੋਟੀ ਹੋਵੇਗੀ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦੇ ਸਿਵਾਏ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਆਪਣੇ ਵਜ਼ਨ ਨੂੰ ਘੱਟ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਬੇਸਮਝ ਕਰਨ ਨੇ ਕਿਸੇ ਦੁਕਾਨਦਾਰ ਤੋਂ ਕੁਝ ਦਵਾਈਆਂ ਲਿਆਂਦੀਆਂ ਜਿਹੜੀਆਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਦਾ ਲਈ ਮਾਪਿਆਂ, ਪਰਿਵਾਰ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਅਤੇ ਦੋਸਤਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਲੈ ਗਈਆਂ। ਅੱਜ ਭਾਵੇਂ ਕਰਨ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ ਪ੍ਰੰਤੂ ਉਸਦਾ ਆਪਣੇ ਸਕੂਲ, ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਪ੍ਰਤੀ ਪਿਆਰ, ਸਤਿਕਾਰ ਉਸਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਭੁੱਲਣ ਨਹੀਂ ਦੇਵੇਗਾ।ਕਰਨ ਨੂੰ ਜਿਥੇ ਸਕੂਲ ਦਾ ਹਰ ਅਧਿਆਪਕ ਪਿਆਰ ਕਰਦਾ ਸੀ ਉਥੇ ਗਿਆਰਵੀਂ ਜਮਾਤ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕਾਂ ਨਵਰਾਜ ਕੌਰ, ਗੁਰਦੀਪ ਸਿੰਘ ਪੰਧੇਰ, ਰਾਜੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਢੇਲ, ਰਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਲੈਕਚਰਾਰ ਸਰੀਰਕ ਸਿੱਖਿਆ,ਹਰਵਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਭਰਤ ਸ਼ਰਮਾ, ਗਗਨਜੋਤ ਕੌਰ, ਅੰਜਨ ਅੰਜੂ,ਕੈਂਪਸ ਮੈਨੇਜਰ ਮਨਜੀਤ ਸਿੰਘ,ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਸਟਾਫ ਭੁਪਿੰਦਰ ਸਿੰਘ, ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ, ਪਰਮਜੀਤ ਕੌਰ, ਸੁਖਚੈਨ ਸਿੰਘ, ਸਕੂਲ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਨਾਜਰ ਸਿੰਘ ਝੱਲੀ, ਰਿਟਾਇਰ ਪ੍ਰਿੰਸੀਪਲ ਇਕਦੀਸ਼ ਕੌਰ ,ਸ਼ਿਵ ਕੁਮਾਰ ਜਿੰਦਲ, ਹਾਕਮ ਸਿੰਘ ਭੈਰਾ, ਜਸਬੀਰ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ, ਇਕਬਾਲ ਸਿੰਘ ਜੇਜੀ, ਭਾਰਤੀ ਕਿਸਾਨ ਯੂਨੀਅਨ ਏਕਤਾ ਉਗਰਾਹਾਂ ਦੀ ਪੂਰੀ ਟੀਮ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਹਰਜੀਤ ਸਿੰਘ ਫੌਜੀ, ਚਮਕੌਰ ਸਿੰਘ, ਪੱਤਰਕਾਰ ਸੱਤਪਾਲ ਸਿੰਘ ਤੱਗੜ,ਸਕਿਓਰਿਟੀ ਅਧਿਆਪਕ ਸੰਦੀਪ ਸਿੰਘ, ਕਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਸ਼ਾਸਤਰੀ,ਵਨੀਤੀ ਰਾਣੀ,ਬਲਵਿੰਦਰ ਕੌਰ ਨਾਲ ਉਸਦਾ ਇੱਕ ਮੋਹ ਭਰਿਆ ਰਿਸ਼ਤਾ ਸੀ ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਅੱਧ ਵਿਚਕਾਰ ਛੱਡ ਕੇ ਤੁਰ ਗਿਆ।ਉਸ ਅੰਬਰੋਂ ਟੁੱਟੇ ਤਾਰੇ ਦੀ ਯਾਦ ਵਿੱਚ ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ ਸਮਾਗਮ ਗੁਰਦੁਆਰਾ ਮੰਜੀ ਸਾਹਿਬ ਮਹਿਲਾਂ ਵਿਖੇ ਹੋਵੇਗਾ।

The Universal Legacy of Dr. B.R. Ambedkar: Tributes from India and the World

Former Chief Justice of India Ranganath Misra described Dr. B.R. Ambedkar as the chief architect of the Constitution and a multi-faceted leader whose determined efforts led to the abolition of untouchability and the emancipation of the backward classes. Justice O. Chinappa Reddy, delivering the Dr. Ambedkar Memorial Lecture (1992), emphasized that Ambedkar's erudition and vision were enshrined in the Indian Constitution - an enduring symbol of his commitment to democracy, secularism, and human rights for the oppressed. A careful reading of the Constituent Assembly debates revealed not only Dr. Ambedkar's profound erudition and wisdom, but also his steadfast commitment to the principles of justice, liberty, equality, and fraternity enshrined in the Constitution's Preamble.

Former Chief Justice of Bombay High Court N.H.C. Coyajee remarked that every article of the Constitution reflected Dr. Ambedkar's scholarship, skill, and relentless labor. Prof. J.P. Mishra, head of department of history of Banaras Hindu University highlighted that Ambedkar's tireless work imbued the Constitution with the ideals of liberty, equality, and justice, shaping the political framework of modern India.

Dr. Ram Manohar Lohia hailed Dr. Ambedkar as a messiah of the untouchables and a great nation-builder who fought valiantly against caste discrimination to foster fraternity among Indians. Madhu Limaye added that while Gandhi awakened the conscience of society, Ambedkar stood as the true Mahatma - an indefatigable warrior against injustice and a towering Indian statesman. 11

Nobel laureate Amartya Sen hailed Dr. Ambedkar as his “father in economics” acknowledging him as a champion of the underprivileged, a pioneer in social anthropology, and a visionary of a multicultural and egalitarian India. He emphasized Ambedkar's lasting contributions to economic thought, social justice, and constitutional rights - particularly his fight against caste oppression and his advocacy for human dignity - which, Sen noted, deserve far greater recognition.

Lord Mountbatten, the last Viceroy of India, recalled that his admiration for Dr. Ambedkar began in 1943 when he served as Supreme Allied Commander, South East Asia, and Ambedkar was the Labor Member of the Viceroy's Council, championing liberty, equality, fraternity, and fair working conditions. As Viceroy, he strongly supported Jawaharlal Nehru's proposal appointing Dr. Ambedkar as the first Law Minister of independent India. Mountbatten observed:

“I was even more pleased to agree to his appointment Chairman of the Constitution Drafting Committee and watched with admiration the efficient way he piloted the Constitution through the Constituent Assembly. This was his magnificent achievement. Yet, what remains strongest in my mind is his constant championing of the Scheduled Castes. Having himself endured the fearful disabilities imposed on his people, he stood up for them against all opposition. He disagreed violently with Mahatma Gandhi's solution under the Poona Pact, which he felt tied them

to the Congress Party. All in all, it was a refreshing experience to know this clear-sighted, brave fighter who has secured an immortal niche in the history of India.” 12

Former Prime Minister of U.K. Margaret Thatcher described Dr. Ambedkar as a remarkable politician, lawyer, and intellectual whose courage and determination in championing the most vulnerable communities left a lasting impact. The Constitution of India, she noted, stands as a fitting tribute to his memory. Sri Lanka's Prime Minister S.W.R.D. Bandaranaike similarly acknowledged his vital role in the revival of Buddhism in India.

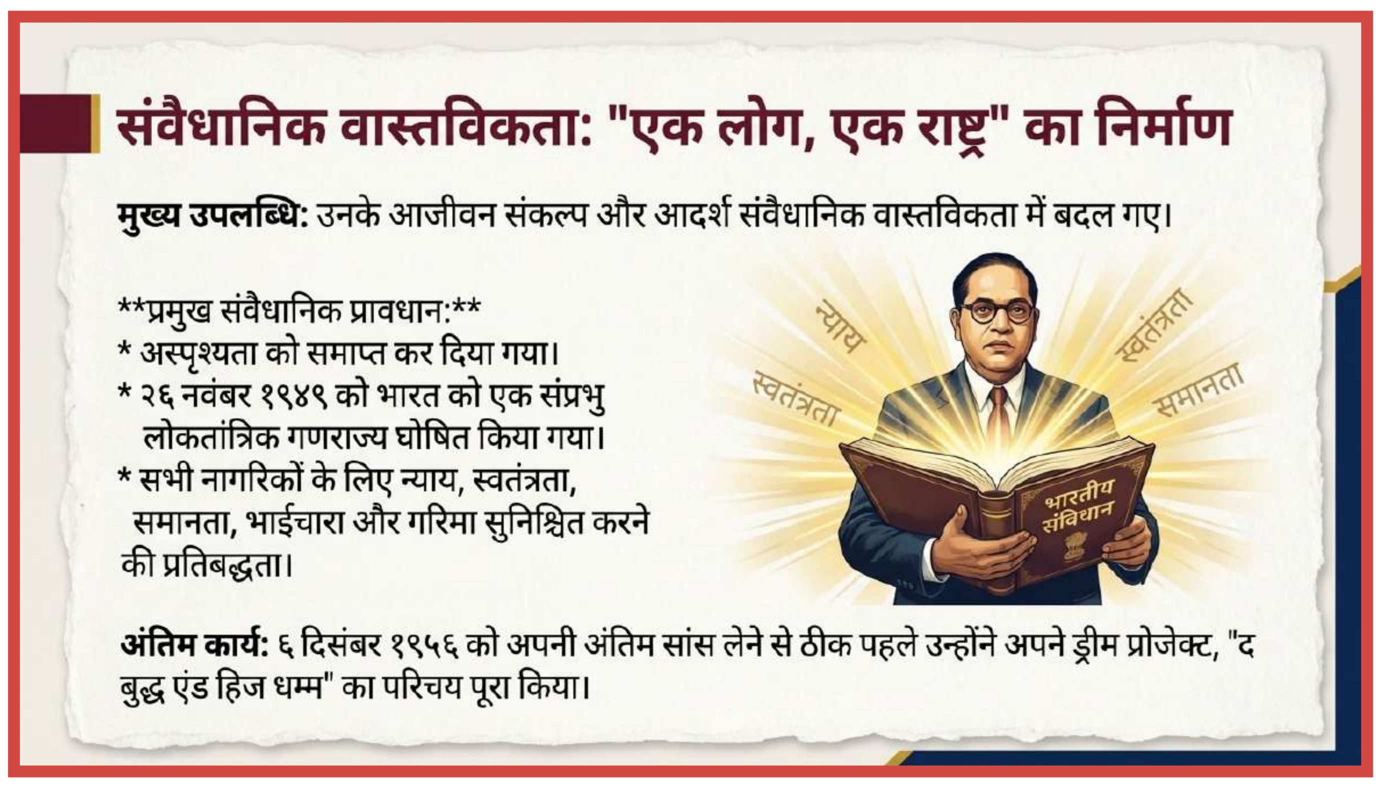

Neil Kinnock, former leader of the British Labor Party, hailed Ambedkar as a great son of India and a global citizen who, despite being born into a severely disadvantaged community, fought throughout his life for the rights of the oppressed and for a democratic, secular society where equality would be every citizen's birthright.

Dr. I.G. Patel, Director of the London School of Economics (LSE), quoted Professor Edwin Canon, who regarded Ambedkar as “by far the ablest Indian we ever had in my time.” Patel noted that LSE proudly displays Ambedkar's portrait as recognition of his distinguished achievements. Sir Walter Adams, another Director of LSE, recalled Ambedkar's academic excellence - earning the rare D.Sc. (Economics) in monetary economics, and praised both his intellectual contribution to the Constitution and his decisive role in shaping modern India.

R.M. Summan, Councilor of Letchworth, described Babasaheb as not only the emancipator of India's oppressed but also a towering international figure. Citing John Gunther's Inside Asia, he noted Ambedkar was ranked among the world's (six) greatest intellects. Beverly Nichols, an eminent English journalist who met him in 1945, similarly recognized Ambedkar as “one of the six best brains in India.” Ambedkar's relentless struggle against injustice, inequality, and untouchability earned him a unique place in the hearts of millions - becoming “Babasaheb,” the beloved liberator of the downtrodden. 13

Columbia University, recognizing its student Dr. Ambedkar's role as framer of the Indian Constitution, a great social reformer and a valiant upholder of human rights conferred upon him an honorary degree of Doctor of Laws (LL.D.) in 1952.14 A bronze bust of Ambedkar, installed at the university's Lehman Library, honors him as a distinguished alumnus. Reflecting global admiration, former U.S. President Barack Obama, in his 2010 address to the Indian Parliament, cited Ambedkar as an inspiring figure who rose from disadvantage to help craft a constitution that guarantees the rights of all Indians.

U Nu, the Premier of Burma, hailed Dr. Ambedkar as one of the most illustrious leaders of modern India - a visionary who helped accelerate transformative social change and gave millions hope for a better life. Columbia University President William J. McGill likewise praised Ambedkar's profound humanity and conviction that all people, regardless of origin or opportunity, deserve equitable treatment. As Chairman of the Drafting Committee, he not only shaped India's remarkable Constitution but also elevated the aspirations of the powerless. Like Mahatma Gandhi - though in his own distinct way - his influence earned global respect far beyond India's borders. 15

Nelson Mandela acknowledged Dr. Ambedkar as a powerful source of inspiration, affirming that South Africa's struggle for equality drew from Ambedkar's efforts to transform Indian society. He noted that the Indian Constitution guided South Africa in framing its own, expressing hope that their efforts would reflect the ideals this “great son of India.” Ambedkar's lifelong commitment to social justice and the upliftment of the oppressed, Mandela said, remains worthy of emulation. (Dhamma Bharat, 12 April 1990)

The list of distinguished Indian and global personalities who have eulogized Dr. Ambedkar's extraordinary contribution to Indian society and humanity at large is practically inexhaustible. To truly comprehend the magnitude of his role in shaping India into an egalitarian and vibrant nation, one needs to delve into his writings and speeches, the Constituent Assembly Debates, and the works of eminent national and international scholars.

The list of leading Indian and global personalities eulogizing Dr. Ambedkar's contribution to the Indian society and the humanity in general is inexhaustive. One needs to go through his writings and speeches, constituent Assembly debates and works of other national and international scholars and writers to have the real picture of Dr. Ambedkar's contribution in establishing India as an egalitarian society and pulsating nation.

Dr. B.R. Ambedkar's life and legacy stand as a testament to his unwavering courage, intellect, and vision. While he faced criticism from opponents, such attacks are unfounded considering his unparalleled contributions to social and economic reform, the annihilation of caste, and the framing of the Indian Constitution - achievements that laid the foundation for an egalitarian, democratic, and vibrant India. A guiding star for India, and indeed for the destiny of humanity, he illuminated the path toward justice, dignity, and equality for all. His ideals continue to offer the most powerful solutions to the social, economic, and political challenges confronting the nation and the humanity. Emulating Dr. Ambedkar in both letter and spirit by his followers and the people at large is essential to realizing the India he envisioned. Truly, nothing can be a greater tribute to him on his Maha Parinirvana Day than faithfully upholding and practicing the philosophy and ideals he devoted his life to - ensuring that his radiant vision continues to illuminate India's march toward a just and humane society.

Reference: 1. BAWS, Vol.17/3,2023, p. 81; 2 Keer, 2016, p. 525; 3. BAWS, Vol.3, p.66; Keer, 2016, p. 253; and BAWS, Vol. 17/3, 2023, p.95; 4. BAWS, Vol. 17/1, p.66; 5. Keer, 2016, pp.340-341 and BAWS, Vol. 17/3, 2023., p.233; 6. BAWS, Vol.17/3, 2023, p. 410; 7. Last Few Years of Dr. Ambedkar, Nanak Chand Rattu, 1997, pp. 141-143, 146; 8. Last Few Years of Dr. Ambedkar, Nanak Chand Rattu, 1997, pp. 143-145, 152; 9. Last Few Years of Dr. Ambedkar, Nanak Chand Rattu, 1997, pp. 146-148; 10. Last Few Years of Dr. Ambedkar, Nanak Chand Rattu, 1997, pp. 149-150, 153,154; 11. Last Few Years of Dr. Ambedkar, Nanak Chand Rattu, 1997, pp. 154 -156, 159, 161; 12. Last Few Years of Dr. Ambedkar, Nanak Chand Rattu, 1997, pp. 257,258; 13. Last Few Years of Dr. Ambedkar, Nanak Chand Rattu, 1997, pp. 258-261; 14. BAWS, Vol.17/3, 2023, p. 468; 15. Last Few Years of Dr. Ambedkar, Nanak Chand Rattu, 1997, p. 260,261

“इक्वालिटी एंड जस्टिस
“ पटियाला 25 दिसंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

हमारी आजादी की लड़ाई बाकी है- बाबा साहब

बाबा साहेब कहते हैं

1935 के अधिनियमन लागू होने के बाद, भारतीय राष्ट्रीय कांग्रेस पार्टी ने 1937 में भारत के आधे राज्यों में सरकारें बनाईं और चतरवर्न के हिंदू लोगों ने 7 राज्यों के ब्राह्मण मुख्यमंत्री बनाए और मंत्री, विधायक और सांसद आदि भी बने। अब शासन, प्रशासन भारत चतरवर्न के लोगों के हाथों में था, फिर भी ये लोग खुद को अंग्रेजों का गुलाम मानते थे। 1947 में सत्ता परिवर्तन के बाद, अनुसूचित वर्ग के लोगों को लगभग वैसे ही समान अधिकार मिले जैसे कि ब्रिटिश शासन के दौरान चतरवर्न के हिंदुओं को थे। वर्तमान में अनुसूचित जाति के लोग मुख्यमंत्री, मंत्री, विधायक, सांसद बनते हैं, लेकिन वे अनुसूचित वर्ग के समाज के लोगों के समानता के अधिकारों को सुनिश्चित करवाने के लिए कुछ नहीं कर पा रहे।

कल के लेख का शेष भाग

हिंदू कानून को सिलसिलेवार बनाना होगा

सनातनियों का नजरिया

जीवन में क्या कभी स्वीकारा जा सकता है? आज जीवन की सभी बातों पर राज्य के संविधान का असर हो रहा है। उसे सार्वभौमत्व है। मैं इस बात की घोषणा करना चाहता हूं कि मनू का अधिकार अब समाप्त हो चुका हमारे देश में सनातनी मानसिकता का प्रभाव अधिक है। ऐसे ही बहुसंख्यक समाज को साथ लेकर चलना है इसलिए मैं उनकी राय भी जानना चाहता हूं। लेकिन ऐसा करते वक्त मेरे मन में एक सवाल पैदा होता है कि नए हिंदू कोड बिल में हम जो सुधार लाने जा रहे हैं क्या उन्हें हमारे धर्मशास्त्र का आधार बिल्कुल नहीं है? मैं संस्कृत विद्वान नहीं हूं। हिंदू कानून का पंडित भी नहीं हूं। लेकिन हिंदू धर्मशास्त्रों का मैंने थोड़ा अध्ययन किया है। उसके आधार पर कह सकता हूं कि इन सुधारों के लिए किसी न किसी शास्त्र का आधार दिया जा सकता है।

1. फिलहाल जो हिंदू कानून है वह जाति को मानता है। जाति को मां के समान माना जाता है क्योंकि यह कानून 'मातृसावर्ण्य' मानता है। लेकिन, क्या मातृसवर्ण का नियम विश्वव्यापी है? क्या आदिमयुग से यह नियम लागू है? या कि, मातृसवर्ण का नियम नया है? नया अगर है तो पुराना नियम क्या था? हमें इन सवालों पर ध्यान देना होगा।

आज जैसे लोग जाति को लेकर सवाल उठाते हैं उसी प्रकार पुराने समय में भी यह सवाल उठा करता था। बच्चे की जाति मां की जाति से तय हो या कि पिता की जाति से? इस बारे में मनुस्मृति में 'अवांतर वर्ण' नामक एक पद्धति बताई गई है जिसके तहत कहा गया है कि पिता ब्राह्मण हो और माता क्षत्रिय हो तो बच्चे की जाति ब्राह्मण ही मानी जाए लेकिन ब्राह्मण पिता और वैश्य माता के बच्चे को वैश्य माना जाए। लेकिन मनुस्मृति से पहले वाले ग्रंथ में पिता की जाति ही संतान की जाति कहने - मानने के उदाहरण भी मिलते हैं। राजवाडे द्वारा लिखित 'राधामाधवविलासचंपू' में ऐसे उदाहरणों की एक लंबी सूची ही दी गई है। क्षत्रीय जाति का शांतनु और शूद्र जाति की गंगा से उत्पन्न भीष्म को क्षत्रीय ही माना जाता है। ब्राह्मण पराशर का पुत्र था कृष्णद्वैपायन। उनकी माता मत्स्यगंधा जाति से मछुआरन थी। लेकिन कृष्णद्वैपायन को ब्राह्मण ही माना जाता है। विश्वमित्र क्षत्रिय और मेनका अप्सरा। इस दंपति की पुत्रि शकुंतला को क्षत्रिय माना जाता है। जरत्कारू ब्राह्मण था और जरत्कारी नागिन थी। उनका पुत्र आस्त को ब्राह्मण माना जाता है। पिता की जाति ही बच्चे को दी जाती रही है। मेरा सवाल है कि आज अगर इसी पद्धति को स्वीकारा जाता है तो पुरानी रूढ़ियाँ कहां टूटती हैं?

('जनता' का बीचवाला पन्ना उपलब्ध नहीं हो पाया - संपादक) करें और दूसरी शर्त कि पहली पत्नी के निर्वाह के लिए अगर पहले ही बड़ी रकम दे रहे हो तो यह शर्त सबसे अधिक कठिन है।

सो, इन शर्तों का अर्थ एक ही है कि कौटिल्य एक पत्नीव्रत ही चाहते थे। नए हिंदू कानून में तलाक के संदर्भ में जो शर्तें हैं उसे पराशर स्मृति का आधार दिया जा सकता है। पराशर स्मृति में अगर महिला दूसरा विवाह करना चाहे तो पति का नपुंसक होना, लापता होना या मृत होना जरूरी माना जाता है। इससे एक बात साबित होती है कि पुरुष का स्त्री से विभक्त होने का अधिकार पहली शर्त में माना गया है। हमने हिंदू कोड बिल में तलाक की शर्तें बढ़ा कर उसकी व्याप्ति विस्तृत की है। यानी कहा जा सकता है कि तलाक के मुद्दे पर पराशर स्मृति जैसा कोई अन्य अधिकारपूर्ण आधार नहीं है।

महिलाओं के उत्तराधिकार के बारे में प्रसिद्ध स्मृतिकार बृहस्पति का आधार दिया जा सकता है। उसने कहा है कि विधवा की संपत्ति पर कोई भी अपना उत्तराधिकार नहीं बता सकेगा। इसके लिए कारण देते हुए उन्होंने कहा है कि, महिला चूंकि पुरुष की अर्धांगिनी होती है इसलिए पति की मृत्यु के बाद वह अपनी अर्धांगिनी के रूप में जीती है। इसीलिए अर्धांगिनी के धन पर किसी का अधिकार नहीं हो सकता। मुझे लगता है कि उसकी यह राय बेहद सशक्त है और इसे मानने में किसी को आपत्ति नहीं हो सकती। मिताक्षरी उत्तराधिकार पद्धति के लिए मनु का भी विरोध था इस बात को ध्यान में रखना चाहिए। मैं अगर बताऊं तो आपको शायद आश्चर्य लगेगा कि मनु भी संयुक्त परिवार पद्धति का विरोधी था। परिवार की संपत्ति के लिए उसका विरोध था। उस समय यज्ञ को ही सर्वश्रेष्ठ कर्म माना जाता था। आर्य मानते थे कि यज्ञ जितने अधिक पैमाने पर होंगे उतने ही अधिक पैमाने पर धर्म का प्रचार-प्रसार होगा। महिलाओं को वेदाभ्यास की इजाजत न होने के कारण वे यज्ञ नहीं कर पाती थीं। इसीलिए संपत्ति पर भी उनका अधिकार नहीं था। तब यज्ञ और संपत्ति के बीच निकट संबंध हुआ करता था। सो, मनु कहते हैं, 'अगर धर्म का अधिक प्रचार करना हो तो अधिक यज्ञ करने होंगे' इस नियम को लागू करना हो तो संयुक्त परिवारों के कारण क्या यज्ञों की संख्या कम नहीं होगी? इस धार्मिक दृष्टिकोण के सहारे ही बताइए क्या संयुक्त परिवार पद्धति धर्मविरोधी नहीं है? और मिताक्षरी उत्तराधिकार पद्धति का आधार संयुक्त परिवार पद्धति ही है। मैं सनातनियों से यह पूछना चाहता हूं कि आपका मनु संयुक्त परिवार का विरोधी था क्या आप यह मानने के लिए तैयार हैं?

इसके बाद दत्तक या गोद लेने के विधान के बारे में सोचते हैं। हिंदुओं में गोद लेने की प्रथा का उद्गम कहां है यह भी देखना जरूरी है। मनु के कथनानुसार हिंदू व्यक्ति को जिन चार ऋणों से जीवन व्यातीत करना पड़ता है उनमें से एक है पितृऋण। इस ऋण से मुक्ति पाने के लिए एक पुत्र होना ही काफी होता है। एक से अधिक पुत्रों का होना निजी अभिलाषा का प्रतीक कहा जा सकता है। इसीलिए मनु अन्य पुत्रों का संपत्ति पर अधिकार मानने के लिए भी तैयार नहीं है। सो, इसके आधार पर कहा जा सकता है। कि उत्तराधिकार की मिताक्षर पद्धति मनू के बाद की है। मनु द्वारा अन्य पुत्रों का परिवार की संपत्ति पर अधिकार को मान्यता न दिए जाने के कारण जो मुश्किल हालात पैदा हुए थे उन्हीं में से गोद लेने की पद्धति निर्माण हुई। आपस्तंभ सूत्र में तो पुत्र के बेचने का या उसे दान में देने का कड़ा विरोध जताया गया है। इसलिए मैं सनातनियों से पूछना चाहता हूं कि क्या गोद लेना शास्त्रसंम्मत है ? लेकिन आगे चलकर समाज के जरूरत को ध्यान में लेकर वशिष्ट स्मृतियों में बदलाव किया गया। उन्होंने कहा कि, आपस्तंभ स्मृतियों का बंधन केवल घर के ज्येष्ठ पुत्र के बंधन के संदर्भ में लागू है। अन्य पुत्र गोद लिए या दिए जा सकते हैं। सो, इस प्रकार गोद लेने की प्रथा आई।

इन सभी बातों को आधारों के सहारे ध्यानपूर्वक सोचने के बाद हम यकीनन कह सकते हैं कि आज का प्रचलित हिंदू कानून ही शास्त्रों द्वारा संमतिप्राप्त नहीं है। हिंदू धर्मशास्त्रों के साथ उसका कोई ताल्लुक नहीं है। मूलशास्त्र की तुलना में उसमें बहुत अधिक बदलाव हुआ है। मैं बस इतना ही कहना चाहता हूं कि सनातनी लोग शास्त्रों का ठीक से अध्ययन नहीं करते। बल्कि मैं तो यह भी कहना चाहता हूं कि हमारे नए सुधारों के लिए ही किसी न किसी शास्त्र का आधार प्राप्त है।

इसीलिए मेरी स्पष्ट राय है कि नया हिंदू कोड बिल न तो क्रांतिकारी है और न ही उग्र है। मैं किनारों के पास ही नाव चलाने वाले लोगों में से हूं। पैसिफिक में यात्रा के लिए निकले एकाकी साहसी यात्री की तरह मैं नहीं हूं। अगर उग्र बिल ही बनाना होता तो वह इस बिल से बिल्कुल अलग होता। आज का यह बिल सर्वश्रेष्ठ मध्यम मार्ग है। मैं सबको साथ लेकर चलने में विश्वास रखता हूं। इसीलिए आप सब लोग इस बारे में सोचें।

हमसे एक और सवाल भी पूछा जाता है कि क्या हम हिंदुओं को परेशान करने के लिए यह बिल बना रहे हैं? हिंदू शास्त्र में गलतियां हैं, दोष भी हैं लेकिन उन्हें वैसे ही रहने दीजिए। आप क्यों हस्तक्षेप कर रहे हैं? हिंदु दुर्बल हैं, अहिंसावादी हैं इसीलिए हम उन्हें परेशान करते हैं ऐसा उनका कहना है। उनका हम पर आरोप है कि मुसलमानों के धर्म में कोई फेरबदलाव किया तो वे हिंसात्मक कृत्य करेंगे, सरकार के विलाफ असंतोष फैलाएंगे इसलिए हम उनके कानून में फेरबदलाव लाने से डरते हैं। हिंदुओं में विरोध करने की ताकत नहीं है इसलिए हम उनके कानूनों में बदलाव कर रहे हैं आदि सब गलतफहमियां है।

हमारी राय तो यह है कि धर्म और भौतिक अधिकारों के हकों के बीच कोई संबंध नहीं होना चाहिए। हमें लगता है कि पूरे देश के लिए एक समान कानून हो, एक सिविल कोड हो। इस प्रकार का प्रावधान हमारे संविधान में है और इस बारे में

“Equality and Justice”
“Equality and Justice” Rs. 100/month स्वतंत्रता, समानता, भाईचारा

उसमें निर्देश भी दिए गए हैं।

लेकिन ऐसा सिविल कोड कैसे बनेगा? स्वर्ग से उतरेगा या कि उसे विदेशों से आयात करना होगा? कानून का हमेशा धीमे-धीमे विकास होता है। वास्तविक स्थितियों से वह पैदा होता है। इसलिए, हिंदू कोड नए सिविल कोड की पहली पायदान है। इसीलिए आज हिंदू कोड का संहिताबद्ध होना जरूरी है। उसी से हम 'महत्तम साधारण विभाजक' निकाल सकते हैं। उसके बाद हम मुसलमान आदि अल्पसंख्यकों के पास जाकर उन्हें इन सुधारों की दिशा के बारे में अवगत कराएंगे। लेकिन मेरे हाथ में जब तक कुछ मुद्दे नहीं होंगे तब तक क्या नया सिविल कोड बनाना संभव हो पाएगा? इन बातों पर विरोध करने वाले एक बार जरूर सोचें। हिंदुओं के साथ पक्षपात करने का इसका कतई उद्देश्य नहीं है। अपने सिविल कोड के लिए आवश्यक भूमिका तैयार करना मात्र उद्देश्य है।

यह बिल एकांगी नहीं है। सनातनी मतों का इसमें विरोध नहीं है। केवल नए आचार-विचारों को मान्यता दी गई है। जिन्हें नई राय, नई आचार पद्धतियां पसंद नहीं हैं वे उनका पालन करें ऐसा मेरा आग्रह नहीं है।

किसी सनातनी व्यक्ति को अपनी कमाई का कुछ हिस्सा अपनी बेटियों को नहीं देना हो तो वह अपने वसीयत में उसका स्पष्ट उल्लेख करे या कहे कि अपनी बेटी हिंदू नहीं है। हिंदू स्मृति इस बात की उसे पूरी आजादी दे रही है। इस प्रकार नए सुधारों से आप मुक्त भी रह सकते हैं। इसलिए सनातनी सोच का उसमें विलय हो रहा है यह सफेद झूठ है। यह सर्वोत्तम स्वर्णमध्य है। इस प्रकार मैं कहूंगा कि सनातनी अपनी राह खुद चुनें, लेकिन अन्य सभी उसी राह पर चलें इस बात के प्रति आग्रही न रहें।

कर्नल बाठ मारपीट मामला: CBI ने दाखिल की चार पंजाब पुलिस कर्मियों के खिलाफ चार्जशीट

“इक्वालिटी एंड जस्टिस
“ पटियाला 25 दिसंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

CBI ने कर्नल पुष्पिंदर सिंह बाठ से मारपीट के मामले में चार पंजाब पुलिस अधिकारियों के खिलाफ बुधवार को मोहाली अदालत में चार्जशीट दाखिल की है।

चार्जशीट में अभियोजन पक्ष ने गंभीर चोट पहुंचाने और अवैध रूप से रोकने (गलत निरुद्ध) सहित अन्य धाराओं में आरोप लगाए हैं। चार्जशीट के अनुसार, निरीक्षक रॉनी सिंह इस मामले में मुख्य आरोपी हैं। हालांकि, चार्जशीट में हत्या के प्रयास (Attempt to Murder) की धारा शामिल नहीं की गई है।

इससे पहले पटियाला पुलिस ने निरीक्षक हैरी बोपाराई, रॉनी सिंह और हरजिंदर ढिल्लों सहित चार निरीक्षकों के खिलाफ भारतीय न्याय संहिता (बीएनएस) की धारा 109 (हत्या का प्रयास), 310, 155(2), 117(2) (दोनों स्वेच्छा से चोट पहुंचाने से संबंधित), 126(2) (गलत तरीके से रोकना) और 351(2) (आपराधिक धमकी) के तहत एफआईआर दर्ज की थी। बाद में एक अन्य निरीक्षक को बीएनएस की धारा 299 और 191 के तहत नामजद किया गया था।

यह कथित घटना 13 और 14 मार्च की मध्यरात्रि को हुई थी, जब कर्नल पुष्पिंदर सिंह बाठ अपने बेटे के साथ पटियाला के सरकारी राजिंदरा अस्पताल के पास स्थित एक ढाबे पर थे।

परिवार का आरोप है कि कार के बाहर खड़े होकर खाना खाते समय सिविल कपड़ों में आए कुछ पुलिसकर्मियों ने कर्नल से अपनी गाड़ी हटाने को कहा ताकि वे अपनी कार पार्क कर सकें। इसके बाद कथित तौर पर एक दर्जन से अधिक पुलिसकर्मियों ने लाठी-डंडों और रॉड से कर्नल और उनके बेटे पर हमला किया, जिससे दोनों गंभीर रूप से घायल हो गए।

"इक्वालिटी एंड जस्टिस
" पटियाला 25 दिसंबर
INTERNATIONAL PAPER, 94636 01616
hardipchumber57@gmail.com

बाबा साहेब का महाड़ सत्याग्रह !

25 दिसंबर 1927

आर. डी. भारद्वाज

से तो सत्तरहवीं सदी के शुरू में ही अंग्रेज भारत आ गए थे, उन्होंने शुरुआत में तो यही बोला था कि वह हमारे देश में कारोबार करने आए हैं, लेकिन धीरे २ उन्होंने देश की राजनीति में भी घुसपैठ करनी शुरू कर दी और बाद में उनकी ईस्ट इंडिया कंपनी ने देश की अनेक रियासतों पर अपना कब्ज़ा कर लिया और देश को गुलाम बनाकर यहाँ के शासक बन बैठे ! जब यह गुलामी का शिकंजा कसने लगा तब देश के अनेक भागों में इनकी गुलामी की जंजीरों को काटने के लिए लाखों बहादुर देश प्रेमियों ने देश के अलग २ भागों से प्रयास करने आरम्भ कर दिए ! लेकिन इससे भी बहुत वर्ष पहले, बल्कि लगभग तीन हज़ार वर्ष पहले से ही देश की बहुत बड़ी आबादी को देश के कुछ शातिर और षड्यन्त्रकारी लोगों ने पूरे देश की तकरीबन 85 प्रतिशत आबादी को गुलाम बना रखा था और इनकी गुलामी का आधार था मनुवादियों द्वारा रचित एक पुस्तक - मनुस्मृति, जिसके अंतर्गत ब्राह्मणों ने पूरे समाज को चार वर्णों (ब्राह्मण, क्षत्रिय, वैश्य और शूद्र) में बाँट दिया था ! इस मनुसमृति के बारे में ब्राह्मण समाज के लोगों ने आम जनता के दिल-ओ-दिमाग में यह झूठ बिठा रखा था कि यह पुस्तक भगवान ने खुद लिखी हुई है और इसको मानना / सम्मान करना सबका फ़र्ज़ है ! इस बंदरबाँट के अधीन उन्होंने देश के पूरे प्राकृतिक संसाधनों को पहले तीन वर्णों में ही बाँट लिया था और चौथे वर्ण - शूद्रों के लिए नियम बना रखा था कि आपके कोई अधिकार नहीं हैं, आप केवल पहले तीन वर्णों की सेवा ही करते रहो ! उनको पढ़ाई लिखाई, जमीन जायदाद का कोई अधिकार नहीं, इतना ही नहीं, उनको अपनी सुरक्षा का भी कोई अधिकार नहीं (वह कोई हथियार भी नहीं रख सकते थे), पहले तीन वर्णों के लोग उनपर जितना मर्जी जुल्म ज़बरजस्ती करते रहें, वह अपनी हिफ़ाजत के लिए कोई हथियार भी नहीं उठा सकते थे !

समय २ इस दलित शोषित / वंचित समाज के हज़ारों विद्वानों ने अपने खोये हुए अधिकार वापिस लेने के अनेक प्रयास किये, लेकिन ब्राह्मणवादी / मनुवादी प्रवृति के लोगों के दिल उनके लिए कभी नहीं पसीजे, बल्कि जब २ दलितों ने अपने जीवनयापन के मौलिक अधिकार माँगने की कोशिश की, इन मनुवादियों ने उनके ऊपर और जुल्म किये ! अनुसूचित जाति, अनुसूचित जनजाति और अन्य पिछड़े वर्ग के लोगों को सार्वजनिक स्थानों से पानी लेने का भी अधिकार नहीं था ! जगह २ खोदे गए कुओं, झीलों और तालाबों वगैरह से कुत्ते, बिल्लियां या फ़िर गाय, भैंस, भेड़, बकरियाँ तो पानी पी सकती थी, लेकिन शूद्र समाज के लोग वहाँ से पानी नहीं ले सकते थे ! महात्मा गौतम बुद्ध, गुरु रविदास जी, संत कबीर जी, गुरु घासी दास, समाजिक क्रांति के अग्रदूत राष्ट्रपिता ज्योतिबा फूले और उनकी पत्नी सावित्री बाई फूले और रामजी सकपाल इत्यादि ने भी अपने समय में दलितों को उनके खोये हुए अधिकार पाने के लिए सैकड़ों संघर्ष किए, लेकिन मनुवादियों ने इस दिशा में कोई खास सामाजिक परिवर्तन होने नहीं दिया ! फिर देश के बौद्धिक और राजनैतिक पटल पर बाबा साहेब डॉ. भीम रॉव अम्बेडकर का उदय हुआ, वह दलित समाज के 1912 में पहले ग्रेजुएट और 1916 में पहले एम ए पास करने वाले विद्यार्थी थे और अपने समाज की ऐसी दुर्दशा देखकर उनको बड़ी तकलीफ़ होती थी । उन्होंने दलितों की ऐसी गुलामी की जंजीरें काटने के लिए अनेक प्रयास किये, लेकिन कट्टरपन्थी, अस्पृश्ता और छुआछूत को मानने वाले मनुवादी लोग इस मामले में किसी की नहीं सुनते थे और ना ही शूद्रों को कोई आर्थिक, सामाजिक और प्रशासनिक अधिकार देने के पक्ष में थे ! वह तो केवल समाज में अपनी प्रभुसत्ता बनाये रखने में ही रूचि रखते थे, वह लोग सामाजिक भाईचारा और समानता नहीं, अपनी हेकड़ी बनाए रखना चाहते थे !

बाबा साहेब डॉ अम्बेडकर ने इस मामले में अंग्रेज हुकूमत की भी सहायता लेनी चाही, लेकिन ब्राह्मणों ने उनको भी बोल दिया कि यह हमारी धार्मिक और समाजिक व्यवस्था हज़ारों वर्षों से चली आ रही है, आप इसमें दखल मत देना ! लेकिन पानी एक ऐसा मसला है जिसके बिना जीवन यापन करना बहुत ही कठिन कार्य होता है। बाबा साहेब के बार २ अगड़ी जातियों के लोगों से वार्तालाप करने से भी कुछ हासिल नहीं हो रहा था ! छोटे मोटे तो क्या, हिंदुओं के उस वक़्त के सबसे बड़े नेता महात्मा गाँधी भी इस मुद्दे पर दलितों की समस्या समझने को तैयार नहीं थे ! देश के सभी कुदरती संसाधनों पर देश के सभी नागरिकों का बराबरी का अधिकार है, यह बात ब्राह्मणवादी / सामंतवादी मानसिकता वाले लोग मानने को तैयार ही नहीं थे, क्योंकि वे तो दलितों को इंसान ही नहीं समझते थे ! बाबा साहेब ने जगह २ जाकर अपने समाज के लोगों को इसके बारे में समझाना शुरू कर दिया और अपने प्रस्तावित सत्याग्रह के बारे में अवगत करवाया ! उनके कार्यकर्ताओं ने गाँव २ जाकर दलित, शोषित व वंचित समाज के छोटे बड़े सब नेताओं से मिलने एवं उनसे इस आंदोलन में शामिल होने का अनुरोध किया ! इस तरह 20 मार्च, 1927 को महाड़ के चवदार तालाब (जोकि महाराष्ट्र के रायगढ़ जिले की महाड़ तहसील में पड़ता है) से इस सत्याग्रह की शुरुआत करने का निर्णय लिया गया । इस शान्तिपूर्ण सत्याग्रह से लगभग तीन महीने पहले से ही बाबा साहेब ने इसके बारे में अख़बारों में खूब लेख लिखे और अपने होने वाले सत्याग्रह से अगड़ी जातियों को भी बखूबी इत्तला करदी ! निश्चित तिथि को केवल महाराष्ट्र के अनेक जिलों से ही नहीं, आसपास के गुजरात से भी दलित शोषित वंचित समाज के हज़ारों लोग चवदार तालाब पर इक्कठे होना शुरू हो गए ! क्योंकि अगड़ी जातियों के लोगों ने इसका घोर विरोध किया हुआ था अतः अपने समर्थकों की एक कारगर रणनीति के तहत बाबा साहेब ने पुलिस को भी दलित समाज के लोगों की उचित सुरक्षा प्रदान करने के लिए लिखित रूप में निवेदन कर दिया !

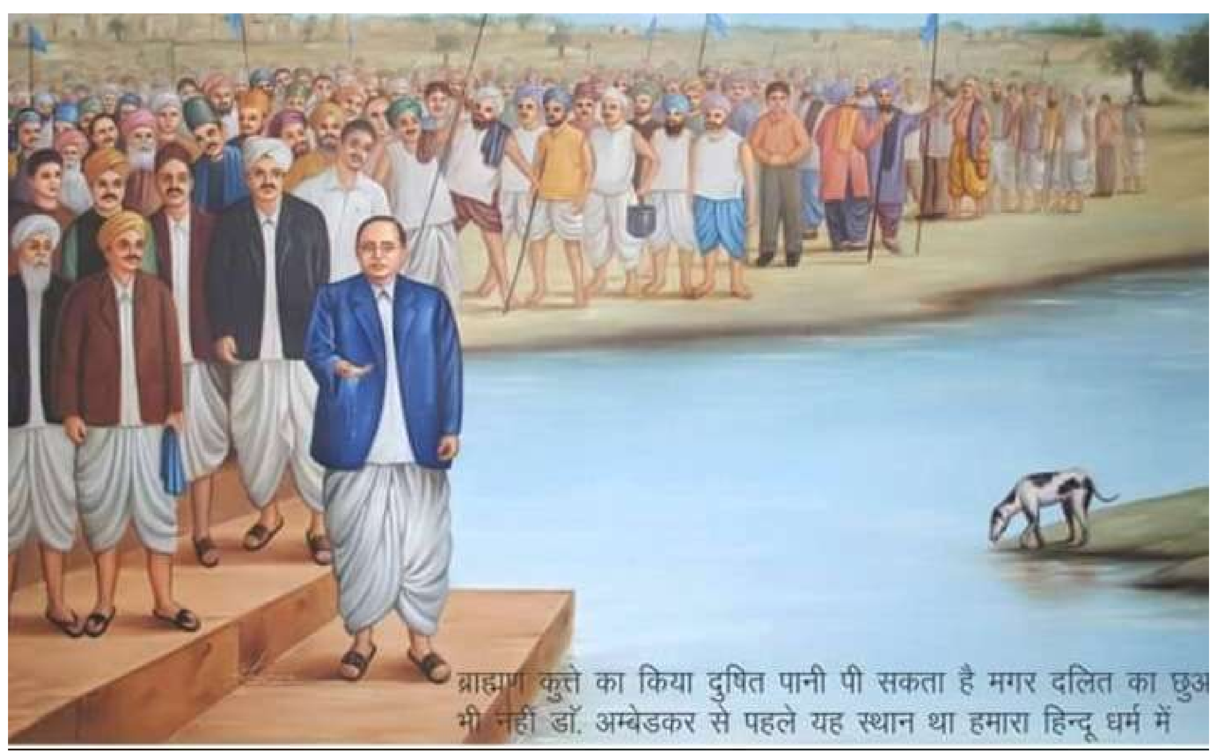

निश्चित समय आने पर बाबा साहेब स्टेज पर आये और उन्होंने बोलना शुरू किया, "मेरे प्यारे साथियो, भाईयो और बहनों ! जैसे कि आप जानते ही हैं, हमारे आत्माभिमान का सूरज आसमान में चमकने लगा है और दमन के बादल छंट रहे हैं। दबे एवं शोषित वर्गों ने हिम्मत दिखानी शुरू कर दी है। हालाँकि महाड़ तालाब से दलितों द्वारा पानी लेने के अधिकार का मसौदा बंबई विधान परिषद् में 1923 में पारित किया जा चुका था और संकल्प के अनुपालन में महाड़ नगरपालिका ने महाड़ तालाब को अछूतों के लिए खोल दिया था, परन्तु यह निर्णय केवल कागजों तक ही सीमित रह गया है , सवर्ण हिंदुओं के कड़े विरोध के चलते अछूत अपने इस अधिकार का प्रयोग नहीं कर पा रहे थे। अतः अपना यह अधिकार लेने के लिए उनके समाज के पंद्रह साल की उम्र के लड़कों से लेकर सत्तर साल के वृद्ध तक, सब खाने की पोटलियां अपने कंधों पर टांगे, सौ मील से भी अधिक की दूरी पैदल सफ़र तय कर महाड़ पहुंच गए हैं। महाराष्ट्र और गुजरात के लगभग सभी जिलों से दमित वर्गों के करीब दस हज़ार प्रतिनिधि, कार्यकर्ता और नेता महाड़ सम्मेलन में भागीदारी करने उपस्थित हो चुके हैं इस सत्याग्रह को सफ़ल बनाने के लिए हर संभव प्रयास किये गए, हर संभव सुविधा जुटाई गई है और हर चीज़ का ध्यान रखा गया है ।"

उस दिन बाबा साहेब की आवाज़ में एक अजीब सी उत्तेजना थी, जोश था । उन्होंने सबसे पहले अपने बचपन से पाठशाला में दाखिला लेने के संघर्ष का ज़िक्र करते हुए उनके साथ पाठशाला में अगड़ी जातियों के लड़कों और अध्यापकों द्वारा किये गए अमानवीय व्यवहार के अनेक किस्से सुनाये। कॉलेज में उनके साथ घटित अनेक प्रकार के छुआछूत और अस्पृश्यता और नीचा दिखाने वाले किस्से सुनाते हुए अगड़ी जातियों के लोगों द्वारा उनके साथ दुर्व्यवहार के किस्से भी बताये ! दापोली गाँव, जहां से उनकी शिक्षा की शुरुआत हुई थी, का भी वर्णन किया। उन्होंने कहा कि जिस स्थान पर हमारा बचपन बीतता है वह स्थान हमारे लिए हमेशा आकर्षण का केंद्र रहता है और अगर वह स्थान प्राकृतिक सुन्दरता से भरपूर हो तो उसके प्रति हमारा आकर्षण और बढ़ जाता है। अपने बचपन के दिनों को याद करते हुए उन्होंने कहा कि "एक समय था जब हम, जिन्हें आज अछूत बोलकर नीची निगाहों से देखा जाता है, अगड़े वर्गों की तुलना में हम बहुत उन्नत थे और शिक्षा और रोज़गार के क्षेत्र में उनसे बहुत आगे थे, चन्द्रगुप्त मौर्या, राजा अशोक से लेकर बृहद्रथ तक, लगभग 350 वर्षों तक हमारे पूर्वज इस देश के शासक हुआ करते थे । उन दिनों देश का यह हिस्सा हमारे लोगों के कार्यों और प्रभाव से प्रफुल्लित था।"

फिर उन्होंने अपने मुद्दे के समर्थन में इकट्ठे हुए लोगों को अत्यंत गंभीरता और उत्साह से जो संदेश दिया, उसने महाराष्ट्र के गांवों, पहाड़ों और घाटियों को गुंजायमान कर दिया। बीच २ में, डॉ. अम्बेडकर जिंदाबाद, भीम रॉव संघर्ष करो, हम तुम्हारे साथ हैं, इत्यादि नारे खूब गूँज रहे थे ! उन्होंने कहा कि हमारे लोगों के प्रभाव का एक कारण है सैन्य सेवाओं से हमारा दूर हो जाना। "सेना पूर्व में हमें अपने जीवन स्तर को बेहतर बनाने और सैन्य अधिकारी बतौर अपनी योग्यता, प्रज्ञा, साहस और कुशाग्रता साबित करने के अद्वितीय अवसर उपलब्ध करवाती थी। उन दिनों अछूत भी सैनिक स्कूलों के प्रधानाध्यापक भी होते थे और सैन्य कैम्पों में प्रदान की जाने वाली अनिवार्य प्राथमिक शिक्षा अत्यंत प्रभावी और समग्र थी।" अंग्रेजों द्वारा उन अछूतों के लिए सेना के दरवाज़े बंद करना, जिन्होंने उस समय भारतीय साम्राज्य की स्थापना में उनकी मदद की थी, जब वहां की सरकार नेपोलियन के साथ युद्धों में फ्रांसीसियों के चंगुल में फंसी हुई थी, घोर विश्वासघात और धोखा हुआ है हमारे साथ ।"

इसके बाद, उन्होंने अपने समाज को जागृत करने के लिए अत्यंत प्रेरक शब्दों में कहा, "हम तब तक अपनी स्थाई उन्नति की उम्मीद नहीं कर सकते जब तक कि हम अपने आचरण में सुधार नहीं लाते । हमें अपनी बात कहने के तरीके को बेहतर बनाना चाहिए और अपनी मानसिकता को बदलना चाहिए। मैं आपसे अनुरोध करता हूं कि आप इसी क्षण यह प्रतिज्ञा करें कि हम लोग मृत पशुओं का सड़ा-गला मांस नहीं खाएंगे। अब समय आ गया है कि हम सबसे पहले अपने मन से ऊँच-नीच का विचार निकाल फैंके ! आप यह संकल्प करें कि हम फेंके हुए टुकड़े नहीं खाएंगे। हमारी आत्मोन्नति तभी होगी जब हम स्वावलंबी होंगे। हम अपना आत्मसम्मान पुनः अर्जित करेंगे और आत्मज्ञान प्राप्त करेंगे।" उन्होंने अपने लोगों से यह आग्रह भी किया कि वे थलसेना, नौसेना और पुलिस में उनकी नियुक्ति पर लगाए गए प्रतिबंध के ख़िलाफ़ आंदोलन करें। इसके बाद उन्हें सरकारी नौकरियों और शिक्षा का महत्व समझाया।

उन्होंने वहाँ एकत्रित भीड़ से ज़ोरदार अपील की कि वे अपना अपमान करने वाली और उन्हें गुलाम बनाने वाली परंपराओं को हमेशा के लिए त्याग दें और अपने 2 वतनों को छोड़ कर वनभूमि पर खेतीबाड़ी करें। अंत में, उन्होंने हृदयस्पर्शी स्वर में कहा, "पूरी सृष्टि में केवल इन्सान ही ऐसे जीव हैं जो अपने बच्चों को अपने से कहीं बेहतर स्थिति में देखना चाहते हैं और इसके लिए हमेशा प्रयासशील भी रहते हैं, अगर आप ऐसा नहीं करते तो हममें और पशुओं में कोई अंतर नहीं रहेगा।" सम्मेलन में कई महत्वपूर्ण विषयों पर प्रस्ताव भी पारित किए गए। एक संकल्प के जरिए सम्मेलन ने

सवर्ण हिंदुओं से यह अपील की कि वे नागरिक अधिकार पाने में अछूतों की मदद करें, उन्हें नौकरियां दें। अछूत विद्यार्थियों के लिए दोपहर के भोजन की व्यवस्था करें और अपने मृत पशुओं को स्वयं ठिकाने लगाएं। एक अन्य प्रस्ताव द्वारा, सम्मेलन ने सरकार से अपील की कि वह विशेष कानून बनाकर अछूतों द्वारा मृत पशुओं के मांस के सेवन पर प्रतिबंध लगाएं, शराबबंदी करें, उन्हें अनिवार्य और निशुल्क प्राथमिक शिक्षा उपलब्ध करवाएँ, दलित और शोषित वर्गों के छात्रावासों के लिए सहायता प्रदान करें। चारों तरफ़ बाबा साहेब की हिम्मत और हौंसले के जोरदार नारे लग रहे थे, सवर्ण हिन्दुओं की हिम्मत नहीं हो रही थी कि वे बाबा साहेब का आज विरोध करे ! ऐसे ही नारों से आसमान गूँज रहा था और फ़िर बाबा साहेब धीरे २ तालाब के किनारे की तरफ़ बढ़ने लगे और उनके साथ एक विशाल जन-समूह भी ! बाबा साहेब ने तालाब के किनारे जाकर हाथ मुँह धोये और फ़िर पानी पिया ताकि वह तालाब से पानी लेने के अपने अधिकार को स्थापित कर सकें ! उस वक़्त के हिसाब से यह एक बहुत बड़ी ऐतिहासिक घटना थी, जिसका परिदृश्य बहुत विशाल और परिणाम दूरगामी होने वाले थे ! वहाँ पर एक ऐसी घटना घट रही थी, दासता-विरोधी, जाति-विरोधी और पुरोहित-विरोधी, जोकि पूरे दलित शोषित समाज को जागृत करने का भी काम कर रही थी और अगड़ी जातियों को झकझोरने का भी।

इस प्रकार, अस्पृश्य लोग अपने इतिहास में पहली बार अपने ही एक बड़े नेता के नेतृत्व में अपने अधिकारों को स्थापित कर रहे थे। उन सबने भरपूर अनुशासन, ऊर्जा और उत्साह दिखाया, क्योंकि आज से पहले वे सार्वजनिक जल स्रोत से पानी नहीं ले सकते थे, अपनी जन्मभूमि और पुण्यभूमि हिन्दुस्तान में किसी भी सार्वजनिक पुस्तकालय में पढ़ नहीं सकते थे। वे आदमी अब अत्याचारियों के अहंकार को चुनौती दे रहे थे, अपने आप को उच्च वर्ण कहलाने वाले लोगों की नीचता की पोल भी खोल रहे थे! फ़िर बाबा साहेब के हज़ारों अनुयाईओं ने भी उनसे इशारा पाकर तालाब से पानी पीने का अनुसरण किया और अपने अधिकार को स्थापित किया। तत्पश्चात जुलूस शांतिपूर्वक पंडाल में लौट आया। पानी पीने के बाद बाबा साहेब ने फ़िर कहा कि ऐसा नहीं है इस तालाब से पानी पीकर हम लोग अमर हो जाएंगे, बल्कि केवल बात सिद्ध करना ही है कि हम भी अन्य हिन्दुओं की तरह ही इन्सान हैं और हम भी आप ही की तरह जीते जागते इन्सान हैं और सभी प्रकार के प्राकृतिक संसाधनों पर हमारा भी उतना ही अधिकार है !

इस घटना के थोड़ी ही देर बाद कुछ कुंठित बुद्धि सवर्ण हिंदुओं ने झूठी अफ़वाह फ़ैला दी कि अब अछूत वीरेश्वर मन्दिर में प्रवेश करने की योजना बना रहे हैं। इस पर उनके द्वारा भड़काए गए असामाजिक तत्वों की एक बड़ी भीड़ ने महाड़ सत्याग्रहियों पर लाठी डंडों से हमला कर दिया, दोनो तरफ़ से हिंसा शुरू हो गई ! दरअसल वह लोग यह घटना हज़म नहीं कर पा रहे थे कि बाबा साहेब की अगुवाई में दलितों ने तालाब से पानी पीकर अपना पानी लेने का अधिकार सिद्ध कर दिया है, वह इसे अपना अपमान समझ रहे थे। उन्होंने बदला लेने की भावना से ही यह अफ़वाह फ़ैलाई थी ! पुलिस ने अनियंत्रित भीड़ को नियंत्रण करने के लिए बाबा साहेब से अनुरोध किया कि आप अपने लोगों से बोलो कि वह हिंसा रोकें और हम मनुवादी हिन्दुओं को रोकते हैं ! बाबा साहेब ने अपने अनुयाईओं को समझाया कि अनुसाशन तोड़ने से हमारा सत्याग्रह कमजोर पड़ जायेगा, लेकिन इसी बीच किसी मनुवादी ने बाबा साहेब के सिर पर एक लाठी से हमला कर दिया और उनका सिर फट गया ! बड़ी मुश्किल से भीड़ को नियंत्रित किया गया !

उसके दो तीन दिन तक माहौल बड़ा गंभीर बना रहा, फिर

लेख का शेष भाग अगे पेज पर

लेख का शेष भाग

कटड़पंथी ब्राह्मणों ने उस तालाब को गोबर और गंगाजल से अपने अंध-विश्वासपूर्ण विधि से मंत्र उच्चारण करते हुए पवित्र करने की कोशिश भी की ! इससे भी विलक्षण बात यह हो गई कि वे मानते थे कि उनके भगवान के भी अपवित्र हो जाने का ख़तरा है, इस अपमानजनक चुनौती से उनके दिल कांप रहे थे, उनके हाथ फड़फ़ड़ा रहे थे और उनके चेहरे क्रोध से तमतमाये हुए थे। इधर बाबा साहेब ने इस आंदोलन की कामयाबी की ख़ुशी में अपने अख़बार “मूकनायक” का नाम बदलकर “बहिष्कृत भारत” रख दिया ! इधर मनुवादियों ने अदालत में बाबा साहेब और उनके कुछ ख़ास २ सहयोगियों पर मुक़द्दमा दायर कर दिया कि इन्होंने उनके पवित्र तालाब को अपवित्र कर दिया है और रोकने पर हमारे साथ हिंसा की है ! दूसरी तरफ़, बाबा साहेब ने भी प्रशासन से पानी के सत्याग्रह के बाद हुई हिंसा और दंगों की जाँच करने के लिए मेमोरैंडम सौंप दिया ! बहुत से रूढ़िवादी दंगाईयों को गिरफ्तार भी किया गया। क्योंकि बाबा साहेब खुद एक वकील भी थे, यह मुक़दमा उन्होंने खुद ही लड़ा जिसका फ़ैसला 6 जून, 1927 को आ गया ! अदालत में मनुवादियों की दलील धराशायी हो गई कि महाड़ तालाब उनकी संपत्ति है और बाबा साहेब यह बात सिद्ध करने में कामयाब हो गए कि सभी प्राकृतिक संसाधनों पर सभी इन्सानों का बराबर का अधिकार है और ब्राह्मणों का उनको वहाँ से पानी लेने से रोकना असंवैधानिक और गैर क़ानूनी है ! रूढ़िवादी ब्राह्मणों को कठोर हार का सामना करना पड़ा और उनके पाँच नायकों को जिला दंडाधिकारी द्वारा चार महीने के कठोर कारावास की सजा सुनाई गई। इस फ़ैसले के बाद पत्रकारों के एक सवाल के उत्तर में डॉ. आंबेडकर ने यह बिल्कुल वाजिब टिप्पणी की कि यदि जिले के मुख्य अधिकारी गैर-हिन्दु ना होते, तो अछूतों को निष्पक्ष न्याय नहीं मिल पाता। यहाँ यह बात बताना भी अनिवार्य हो जाती है कि अनेक अदालतों के फैसलों के उदाहरण देकर बाबा साहेब यह बात पहले ही सिद्ध कर चुके थे कि ब्राह्मण न्यायाधीश जाति और धर्म देखकर फ़ैसले लेते हैं और ऐसे ब्राह्मणों को अदालतों और पुलिस में ऊँचे ओहदों पर तैनात करना सम्पूर्ण समाज के हित्त में नहीं है, अत: अंग्रेज हुकूमत ने ब्राह्मणों के जज बनने पर यह कहकर, 1919 में ही रोक लगा दी थी कि “ब्राह्मणों के अंदर न्यायिक चरित्र अर्थात निष्पक्षता नहीं होती।”

महाड़ सत्याग्रह की भरपूर सफ़लता के बाद और अदालत में भी जीत हासिल होने से डॉ.आंबेडकर जी और उनके सहयोगियों का हौंसला और भी बुलंद हो गया ! अत: उन्होंने अपनी कोर समिति के सदस्यों के साथ मिलकर आगे की रणनीति बनाई और सम्पूर्ण दलित शोषित समाज पर शोषण और अत्याचार सिखाने वाली उनकी काले कानूनों की पुस्तक और पूरे समाज को बिलकुल ही ग़लत और अवैज्ञानिक धारणाओं के आधार पर चार वर्णों में बाँटने वाली उनकी पुस्तक “मनुस्मृति” पर और भी कड़े आक्रमण करने शुरू कर दिए ! इधर बाबा साहेब की बढ़ती हुई चढ़त देखकर ब्राह्मण भी तिलमिलाए घूम रहे थे, लेकिन वह कुछ कर नहीं पा रहे थे, क्योंकि पुलिस और अदालतों में बड़े २ अधिकारी अंग्रेज़ ही थे और उनका न्यायनिक चरित्र ब्राह्मणों से कहीं अधिक ऊँचा था। साथ ही बाबा साहेब अपनी तर्कशीलता से अपना पक्ष अच्छी तरह स्थापित कर देते थे ! बाबा साहेब ने भी इस स्थिति का भरपूर लाभ उठाते हुए, ब्राह्मणों को जातिगत भेदभाव सिखाने वाली और सदियों से सम्पूर्ण दलित समाज पर अत्याचार और शोषण सिखाने वाली उनकी काली पुस्तक मनुस्मृति को 25 दिसम्बर, 1927 को भी महाड़ में जला दिया ! मनुस्मृति दहन के प्रबल समर्थकों में से बाबा साहेब के समर्थकों और दोस्तों में उनके एक ब्राह्मण मित्र जी.एन. सहस्त्रबुद्धे, वी.के. गायकवाड़, एन.टी. यादव एवं गंगू बाई सावंत प्रमुख थे। उनके ब्राह्मण मित्र जी.एन.सहस्त्रबुद्धे ने महाड़ में मनुस्मृति दहन के समय प्रथम आहुति के लिए संस्कृत में एक श्लोक भी पढ़ा था।

इस पुस्तक को जलाते समय बाबा साहेब ने अपने समाज को पाँच प्रण ऊँचे स्वर में उन के पीछे २ बोलने और दिल से मानने के लिए भी प्रेरित किया - 1. मैं जन्मजात चतुर्वर्ण व्यवस्था में विश्वास नहीं रखूँगा, 2. मैं जातिगत भेदभाव में विश्वास नहीं रखूँगा , 3. मैं जातिगत हिन्दू धर्म को कलंक / अभिशाप मानता हूँ और इसे समाप्त करने की पूरी कोशिश करूँगा, 4. मैं यह मानकर कि कोई भी ऊँचानीचा नहीं है, सब बराबर हैं, हिन्दुओं द्वारा बताये गए खानपान में प्रतिबन्ध नहीं मानूँगा और आख़िर में - 5. मेरा दृढ़ विश्वास है कि बहुजनों का मन्दिर, तालाब, कुएँ , सभी शिक्षा संसधानों इत्यादि पर भी बराबरी का अधिकार है ! इस घटना के लगभग तीन वर्ष बाद बाबा साहेब ने अपने सैकड़ों समर्थकों के साथ 2 मार्च, 1930 को नासिक के कालाराम मन्दिर में भी प्रवेश किया, जिसका अंग्रेजों और मुसलमानों ने भी पुरजोर समर्थन किया। बाबा साहेब वहाँ कोई पूजा अर्चना इत्यादि करने के लिए नहीं, बल्कि यह सिद्ध करने के लिए गए थे कि - मन्दिर भी एक सार्वजानिक स्थान है और अगर कोई पिछड़ी जाति का आदमी भी वहाँ अपनी श्रद्धा से जाना चाहे, तो जा सकता है!

दलित बेटी की मौत का सच: फीस के लिए प्रताड़ित किया, फिर बचने के लिए कॉलेज ने खुद लिखी परीक्षा की कॉपियां

फीस के विवाद में हुई खुदकुशी के मामले में नया मोड़; फॉरेंसिक जांच में खुली कॉलेज प्रशासन के दावों की पोल, उत्तर पुस्तिका में मिली किसी और की लिखावट, SIT ने बढ़ाई धाराएं।

“इक्वालिटी एंड जस्टिस”
“ पटियाला 25 दिसंबर
INTERNATIONAL PAPER, 9463601616
hardipchumber57@gmail.com

भिवानी / चंडीगढ़: हरियाणा के भिवानी जिले के लोहारू में पिछले साल हुई 22 वर्षीय दलित कॉलेज छात्रा की आत्महत्या के मामले में एक बेहद चौंकाने वाला खुलासा हुआ है। पुलिस की विशेष जांच टीम (SIT) की जांच में सामने आया है कि जिस परीक्षा को लेकर विवाद था, उसकी उत्तर पुस्तिका (Answer Sheet) में मौजूद लिखावट मृतक छात्रा की नहीं है। इस खुलासे ने कॉलेज प्रशासन के दावों की पोल खोल दी है।

FSL रिपोर्ट के बाद जुड़ीं नई धाराएं

फॉरेंसिक साइंस लेबोरेटरी (FSL) की रिपोर्ट ने इस बात की पुष्टि कर दी है कि उत्तर पुस्तिका पर लिखावट छात्रा की लिखावट से मेल नहीं खाती। इस वैज्ञानिक प्रमाण के आधार पर एसआईटी ने कॉलेज निदेशक हनुमान और उनके बेटे राहुल के खिलाफ भारतीय न्याय संहिता (BNS) की धारा 338 (मूल्यवान सुरक्षा या वसीयत आदि की जालसाजी), 336 (जालसाजी - नुकसान पहुंचाने या धोखाधड़ी के इरादे से झूठे दस्तावेज बनाना) और अन्य संबंधित धाराओं के तहत नए आरोप जोड़े हैं।

क्या है पूरा मामला?

मृतक छात्रा के परिवार ने आरोप लगाया था कि फीस न भर पाने के कारण कॉलेज प्रशासन ने उसे बीए (5वें सेमेस्टर) की परीक्षा में बैठने की अनुमति नहीं दी थी। परिवार का यह भी कहना था कि आरोपी राहुल छात्रा को फोन कर परेशान करता था, जिससे तंग आकर उसने आत्महत्या कर ली। वहीं, कॉलेज अधिकारियों ने इन आरोपों को खारिज करते हुए दावा किया था कि छात्रा ने परीक्षा दी थी। लेकिन अब फॉरेंसिक जांच ने कहानी बदल दी है।

SIT ने कोर्ट में सौंपी रिपोर्ट

राज्य अपराध शाखा (State Crime Branch) के डीएसपी विकास कुमार के नेतृत्व वाली एसआईटी ने 5 दिसंबर को भिवानी कोर्ट में अपनी स्टेटस रिपोर्ट दाखिल की। डीएसपी ने रिपोर्ट में बताया, “13 अगस्त को छात्रा की 5वें सेमेस्टर की उत्तर पुस्तिकाएं और उसकी डायरी लिखावट के मिलान और प्रमाणिकता की जांच के लिए दिल्ली की फॉरेंसिक लैब भेजी गई थीं। 8 सितंबर को हमें एफएसएल (FSL) रिपोर्ट प्राप्त हुई, जिसमें यह स्पष्ट हुआ कि उत्तर पुस्तिकाओं की लिखावट मृतक से मेल नहीं खाती।”

रिपोर्ट मिलने के बाद, 27 दिसंबर, 2024 को दर्ज एफआईआर (जो पहले BNS की धारा 108, 3(5) और 238-बी के तहत थी) में हनुमान और उनके बेटे राहुल के खिलाफ धारा 338, 336 और 340 (जाली दस्तावेज का उपयोग करना) जैसी नई धाराएं जोड़ी गई हैं। मामले में जांच अभी जारी है।

SC आयोग के हस्तक्षेप से बदली जांच की दिशा

इससे पहले, पूर्व जांच अधिकारी (IO) डीएसपी विवेक चौधरी ने अपनी रिपोर्ट में दावा किया था कि छात्रा ने आरोपी राहुल के साथ कथित 'संबंधों' की जानकारी माता-पिता को मिलने के डर से आत्महत्या की थी। उन्होंने कॉलेज निदेशक हनुमान, उनके बेटे राहुल, बेटी संजू और प्रिंसिपल सरिता को क्लीन चिट देने की कोशिश की थी।

हालांकि, 23 मार्च को आरोपियों को बरी करने के लिए एक आवेदन दिया गया था, जिस पर राष्ट्रीय अनुसूचित जाति आयोग (National Commission for Scheduled Castes) ने स्वतः संज्ञान लिया। 14 मई को आयोग ने पिछली जांच को असंतोषजनक और प्रक्रियात्मक रूप से कमियों वाला पाया। आयोग ने स्पष्ट आदेश दिया था कि छात्रा की उत्तर पुस्तिकाओं, हॉल टिकट और कॉल डिटेल्स की जांच केंद्रीय फॉरेंसिक लैब (CFSL) से कराई जाए।

आयोग ने निर्देश दिया था कि फॉरेंसिक नतीजे आने तक कोर्ट में कोई क्लोजर रिपोर्ट दाखिल नहीं की जाएगी। इसके बाद ही जांच अधिकारी बदला गया और नए सिरे से जांच शुरू हुई।

आरोपियों की जमानत रद्द करने की मांग

छात्रा के वकील रजत कलसन ने बताया कि उन्होंने आज कोर्ट में आरोपी पिता-पुत्र की जमानत अर्जी रद्द करने की दलील पेश की है और मांग की है कि पुलिस कॉलेज मालिक की भूमिका की भी जांच करे।

मृतका के पिता ने कहा कि एफएसएल रिपोर्ट ने कॉलेज प्रबंधन के उस झूठे दावे को बेनकाब कर दिया है कि उनकी बेटी को परीक्षा में बैठने दिया गया था। उन्होंने मांग की है, “पुलिस को यह जांच करनी चाहिए कि मेरी बेटी की जगह परीक्षा में कौन बैठा था और इस साजिश में शामिल सभी दोषियों के खिलाफ सख्त कार्रवाई की जानी चाहिए।”

आशीर्वाद केमिस्ट वेलफेयर एसोसिएशन सुनाम हुई रजिस्टर्ड - नरेश जिंदल

“इक्वालिटी एंड जस्टिस”
“ पटियाला 25 दिसंबर
INTERNATIONAL PAPER, 9463601616
hardipchumber57@gmail.com

सुनाम उधम सिंह वाला,25 दिसंबर (जगसीर लोंगोंवाल) - समाज सेवा के मकसद से केमिस्ट एसोसिएशन के आशीर्वाद से केमिस्ट वेलफेयर एसोसिएशन सुनाम के नाम पर रजिस्टर्ड हो गई है। प्रेस को इस बारे में जानकारी देते हुए प्रेसिडेंट नरेश जिंदल ने कहा कि इस वेलफेयर एसोसिएशन को बनाने का मकसद समाज सेवा का काम करना है और आने वाले दिनों में एसोसिएशन का एजेंडा एक धर्मशाला बनाना होगा जिससे मेडिकल कैंप से राहत मिलेगी। इसके अलावा दूसरी समाजिक गतिविधियां भी आसानी से चलाई जा सकेंगी। रजिस्टर्ड संस्था के फाउंडर मेंबर हैं नरेश जिंदल, प्रेसिडेंट सुनाम, विनोद कुमार धुरी, श्री प्रेसिडेंट, राजीव जैन संगरूर सेक्रेटरी, संजय कुमार भल्ला संगरूर असिस्टेंट सेक्रेटरी, तरलोक कुमार सुनाम कैशियर, दविंदर कुमार लोंगोवाल को प्रेस सेक्रेटरी, फकीर चंद बंसल को मून का एडवाइजर

बनाया गया है। डॉ. जिंदल ने कहा कि आने वाले दिनों में एसोसिएशन की गतिविधियां और तेज की जाएंगी

हरियाणा: चोरी के शक में 12 वर्षीय दलित बच्चे को बंधक बना दिए बिजली के झटके, 10 लोगों पर केस दर्ज

“इक्वालिटी एंड जस्टिस”
“ पटियाला 25 दिसंबर
INTERNATIONAL PAPER, 9463601616
hardipchumber57@gmail.com

पलवल: हरियाणा के पलवल से मानवता को शर्मसार कर देने वाली एक घटना सामने आई है। यहाँ एक ही परिवार के 10 सदस्यों पर एक 12 वर्षीय दलित लड़के को घंटों तक बंधक बनाने और उसे बुरी तरह प्रताड़ित करने का आरोप लगा है। परिवार ने बच्चे पर चोरी का आरोप लगाते हुए इस अमानवीय कृत्य को अंजाम दिया। पुलिस ने इस मामले में कार्रवाई करते हुए केस दर्ज कर लिया है।

क्या है पूरा मामला?

यह दिल दहला देने वाली घटना 10 दिसंबर की रात की है। पीड़ित बच्चा, जो अपने परिवार की आर्थिक मदद करने के लिए शादियों में लाइट उठाने (मजदूरी) का काम करता है, उस रात होडल कस्बे से अपने गांव बंचारी लौट रहा था।

पुलिस के अनुसार, रात के करीब 11:30 बजे वह दो अन्य बच्चों के साथ घर आ रहा था, तभी एक कार ने उनका पीछा करना शुरू कर दिया। कार में सवार लोग कथित तौर पर नशे में धुत थे। डर के मारे बच्चे भागने लगे। खुद को बचाने के प्रयास में, पीड़ित लड़का एक घर के परिसर में कूद गया, जबकि उसके साथी गांव की ओर भाग निकले। जिस घर में वह कूदा, वहां रहने वाले परिवार ने उसे चोर समझकर पकड़ लिया। इसके बाद, उन्होंने पुलिस को सूचित करने से पहले बच्चे के साथ जो किया, वह रूह कंपा देने वाला था।

बच्चे के साथ हुई दरिंदगी

पुलिस ने बताया कि आरोपियों ने कथित तौर पर बच्चे के हाथ-पैर बांध दिए और उसे बार-बार बिजली के झटके (Electric Shocks) दिए। इतना ही नहीं, पीड़ित नाबालिग ने जांचकर्ताओं को बताया कि उसके साथ यौन शोषण भी किया गया। बच्चे को गंभीर जलने की चोटें आई हैं और फिलहाल उसका अस्पताल में इलाज चल रहा है। परिवार ने कई घंटों तक उसे बंधक बनाए रखा और बाद में पुलिस को बुलाया।

पुलिस की कार्रवाई

इस मामले में पुलिस ने परिवार के 10 सदस्यों के खिलाफ केस दर्ज किया है। आरोपियों पर निम्नलिखित धाराओं के तहत मामला दर्ज किया गया है. इसमें, स्वेच्छा से चोट पहुंचाना (Voluntarily causing hurt), गलत तरीके से बंधक बनाना (Wrongful confinement), अनुसूचित जाति और अनुसूचित जनजाति (अत्याचार निवारण) अधिनियम (SC/ST Act), किशोर न्याय (बच्चों की

देखभाल और संरक्षण) अधिनियम (JJ Act) शामिल है.ताजा जानकारी के अनुसार, इस मामले में अब तक एक आरोपी को गिरफ्तार कर लिया गया है, जबकि तीन मुख्य आरोपी अभी भी फरार हैं।

कोर्ट में क्या हुआ?

फरार चल रहे तीनों मुख्य संदिग्धों ने सोमवार को अग्रिम जमानत याचिका दायर की थी। बुधवार को सत्र न्यायालय में इस मामले की सुनवाई हुई। सुनवाई के दौरान नाबालिग की चोटों से जुड़ी मेडिकल रिपोर्ट पेश की गई, जिसके बाद अदालत ने सुनवाई स्थगित कर दी। अब इस मामले की अगली सुनवाई 8 जनवरी को होगी।